

Vantaa

Pientalojen Saarankylä

Rauhalanlaakson kaavarungon selostus

Kaupunkiympäristölautakunta 9.6.2026

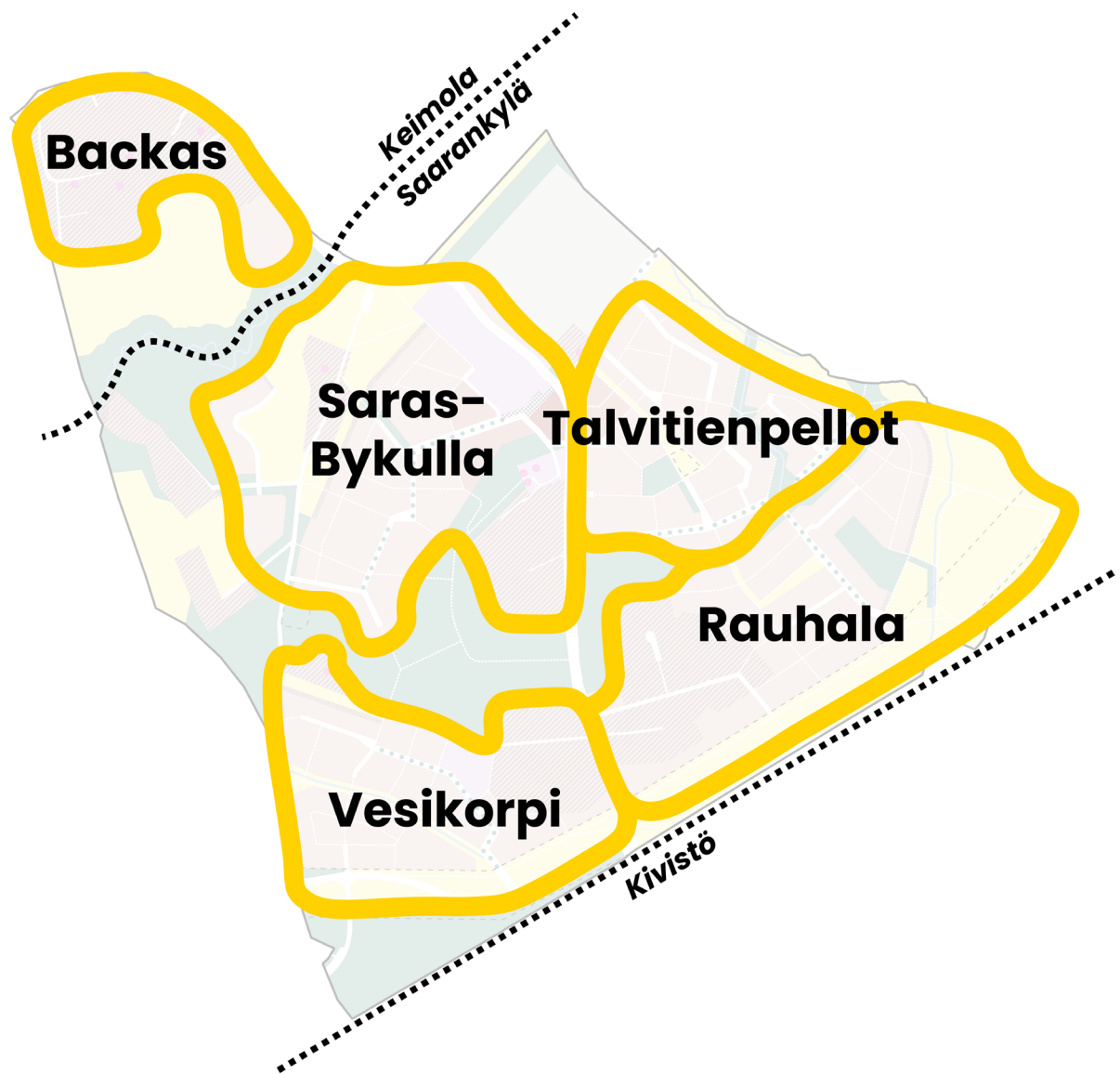
Sisällysluettelo

Tiivistelmä	6
Mikä on kaavarunko?	6
Mitä tässä kaavarungossa tavoitellaan?.....	6
Tämän kaavarungon suunnitteluratkaisu.....	6
Suunnittelualueen kuvaus.....	8
Sijainti	8
Historia.....	9
Maisemarakenteen muutos	9
Maisema nykytilassa.....	11
Kaupunkikuva (kyläkuva) ja rakenne	12
Asuminen ja väestö.....	13
Työ	13
Liikenne.....	14
Sini- ja viherympäristö	14
Vesilain tarkoittamat purot	15
Ympäristöhäiriöt	15
Yhdyskuntatekninen huolto	15
Vesihuolto	15
Sähköverkot.....	15
Kaukolämpö.....	15
Maaperä ja rakennettavuus.....	16
Maanomistus	17
Suojelutilanne	18
Valtakunnallisesti merkittävä maisema-alue	18
Maakunnallisesti arvokas maisema-alue	18
Maisemallisesti arvokas alue tai muu arvokas kulttuuriympäristö	
Vantaan yleiskaavassa.....	18
Suojellut rakennukset.....	18
Inventoidut rakennukset.....	19
Muinaisjännökset.....	20

Historialliset tielinjaukset.....	20
Natura 2000.....	21
Tehdyt selvitykset	22
Keimolan kylän kulttuuriympäristöselvitys, 2026.....	22
Luontoselvitys, 2023, Keimolantien länsipuoli	24
Luontoselvitys, 2025, Keimolantien itäpuoli ja Keimolan kyläkeskus	26
Suunnittelutilanne	28
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet.....	28
Maakuntakaava.....	29
Yleiskaava	29
Asemakaavatilanne.....	30
Kaupungin strategiset tavoitteet.....	31
Vuorovaikutus	32
Tilaisuudet.....	32
Kaavarunkoprosessin vaiheet	34
Suunnitelma	35
Tavoitteet.....	35
Suunnittelun kulku	35
Suunnitteluperiaatteet	36
Suunnitteluperiaatteiden listaus	36
Kaavarunkokartta.....	40
Yleiskuvaus aluevarauksista.....	40
Naapurustojen kuvaukset	43
Vihertehokkuus.....	55
Ekologiset yhteydet	57
Viheralueet ja viheralueiden palvelut.....	58
Autoliikenne ja pysäköinti.....	60
Kävely.....	62
Pyöräily.....	64
Joukkoliikenne.....	65

Nimistö	67
Jatkosuunnittelu ja vaiheistus	72
Asemakaavoitus	72
Palveluinvestoinnit	73
Muutokset yleiseen vesihuoltoverkkoon	73
Vaikutusten arviointi	74
Kaavatalous	74
Lapsivaikutusten arviointi (LAVA)	75
Vaikutusten ennakoarviointi (EVA)	76
Alueellinen viherkerroinlaskenta: vaikutukset ilmastoon ja luontoon sekä ohjeita jatkosuunnitteluun	76
Alueellinen viherkerroin nykytilassa	77
Yhteenveto nykytilasta	86
Alueellinen viherkerroin suunnitelmaluonnoksessa 4/2026	88
Johtopäätökset	92
Planect-laskenta	93
Kaavarunkotyöhön osallistuneet	96
Ohjausryhmä	97

Julkaisija
Vantaan kaupunki
06/2026
Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunkirakenne ja ympäristö
Asemakaavoitus

Saarankylän neljä naapurustoa kartalla. Keimolan vanha kyläkukkula jää Saarankylän pohjoispuolelle säilytettävän avoimen viheralueen taakse.

Tiivistelmä

Mikä on kaavarunko?

Kaavarunko on aluekokonaisuutta tutkiva suunnitelma. Kaavarunko tarkentaa yleiskaavassa esitettyjä suunnitteluratkaisuja sekä ohjaa myöhemmin käynnistyvää asemakaavoitusta. Kaavarunko ei ole oikeusvaikutteinen asiakirja. Oikeusvaikutteiset suunnitelmat syntyvät vasta asemakaavojen kautta. Rakentaminen on mahdollista käynnistää vasta asemakaavan pohjalta.

Kaavarungon materiaali koostuu kaavarunkokartasta, suunnitteluperiaatteista ja kaavarungon selostuksesta. Kaavarungon jatkosuunnittelun pohjaksi hyväksyy kaupunginhallitus.

Mitä tässä kaavarungossa tavoitellaan?

Kaavarungossa tarkennetaan Vantaan yleiskaavan 2020 suunnitteluratkaisua asemakaavoituksen tarpeisiin. Kaavarungon laatiminen toimii kehyksenä alueella myöhemmin käynnistettäville asemakaavatoille. Kaavarunkotyössä on kartoitettu alueen ominaispiirteet ja mahdollisuudet. Erityishuomiona tällä alueella on kulttuuriympäristön ja maiseman arvojen huomioiminen ja käyttäminen kehittämisen voimavarana. Kaavarunkoon on laadittu liitteeksi laaja kulttuuriympäristöselvitys, joka on toiminut lähtötietona suunnitteluratkaisuille. Työssä on määritelty myös periaatteet alueen kehittämiseksi, kuten alueelle soveltuvan asumisen määrä ja laatu sekä suuntaviivat täydennysrakentamiselle. Tarkastelussa on myös viher- ja virkistysyhteyksien suunnittelu sekä katu- ja vesihuoltoverkon alustava tarkastelu. Kaavarungolla toteutamme mm. kaupunkistrategian tavoitetta monipuolisen asumisen mahdollistamisesta Vantaalla.

Tämän kaavarungon suunnitteluratkaisu

Uuteen Saarankylään, Keimolan kylän maille, osoitetaan kaavarungossa asemakaavoituksen lähtötiedoksi aluevarauksia pientalorakentamiselle (A, A*) noin 3000 uudelle asukkaalle. Kaavarungossa on osoitettu lisäksi muun muassa aluevaraukset viheralueille (VP), katualueille ja Keimola-Aviapolis-voimajohdolle.

Kaavarungon työstönimi Rauhalanlaakson kaavarunko jää tämän kaavarunkotyön jälkeen historiaan ja uudesta alueesta aletaan käyttää nimeä Saarankylä, ruotsiksi Saras. Nimi perustuu vuonna 1618 leskeksi jääneeseen Sara-rouvaan, joka piti Saraksen tilaa hallussaan. Kaavarunko sijoittuu suurilta osin Saraksen tilan maille.

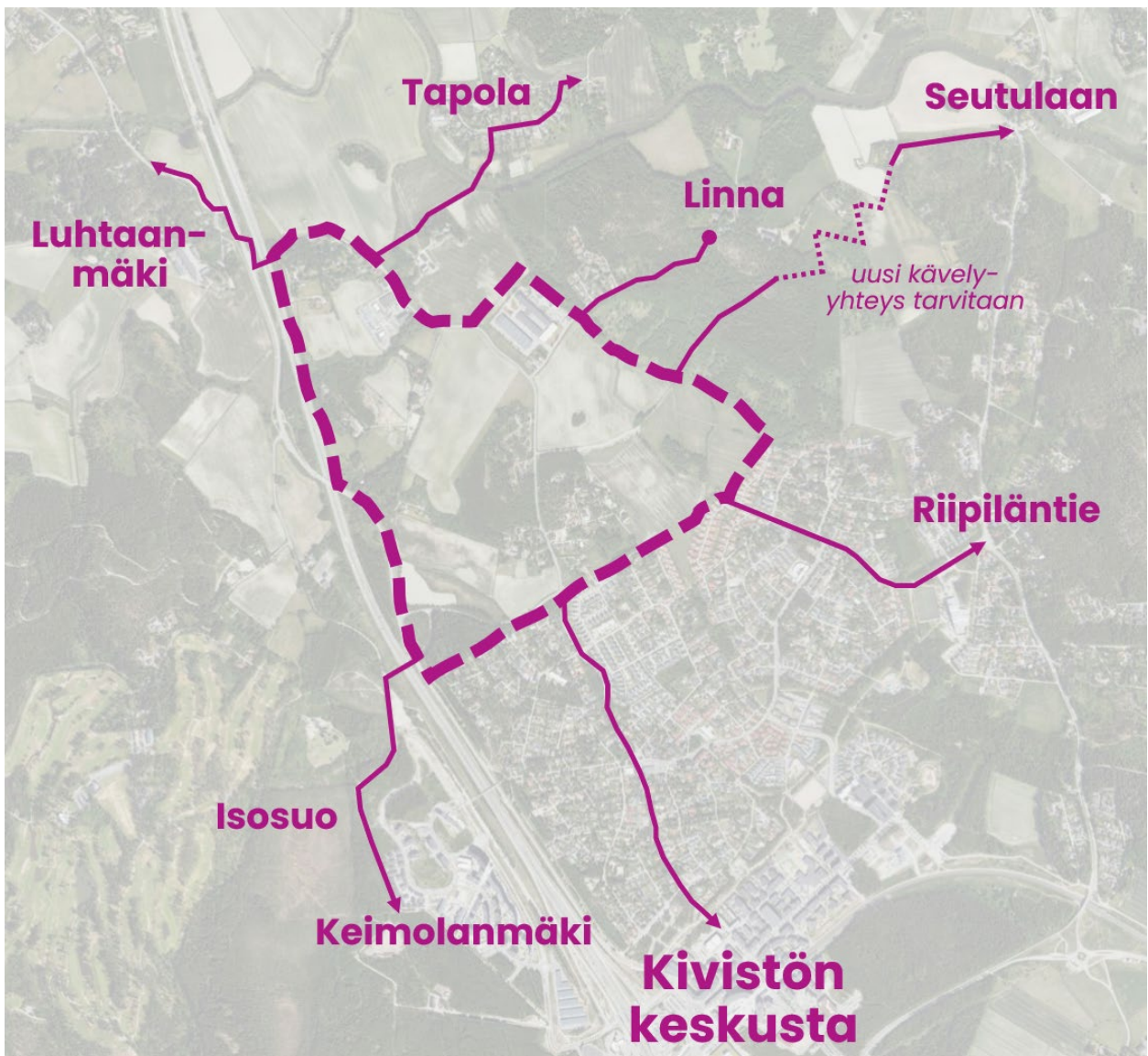
Suunnittelualueen kuvaus

Sijainti

Kaavarunkoalue sijaitsee Vantaan Kivistön kaupunginosassa, historiallisen Keimolan kylän mailla. Alue rajautuu lännessä Hämeenlinnanväylään, idässä Linnanmetsään, pohjoisessa Keimolantiehen ja etelässä Vanhan Kivistön ja Kanniston pientaloalueeseen.

Kaavarunkoalueen laajuus on noin 138 hehtaaria. Alue on tällä hetkellä suurilta osin peltoa ja metsää.

Kivistön asemalle alueen eteläreunalta on noin 1,5 km ja pohjoisreunalta 3 km. Keimolantie halkoo aluetta keskeltä pohjois–eteläsuunnassa.

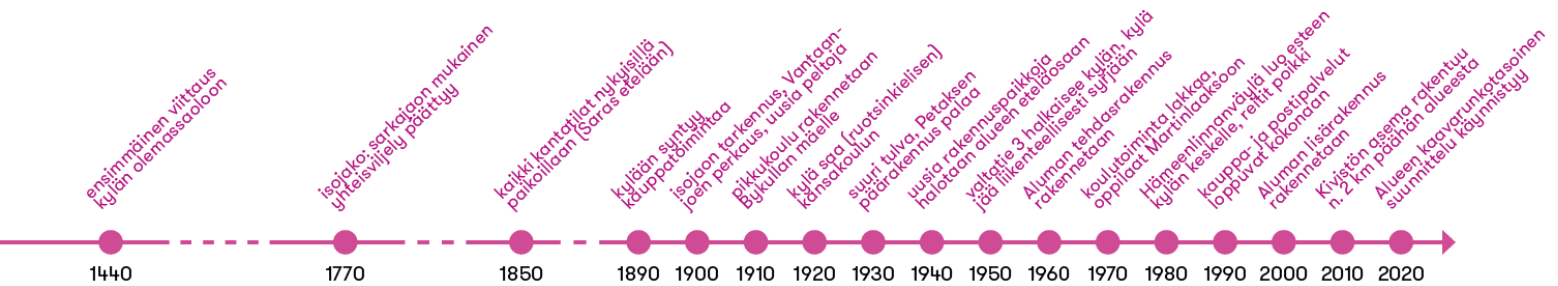

Historia

Alueen yleistä historiaa on kuvattu laajasti Keimolan kylän kulttuuriympäristöselvityksessä (Vantaan kaupunki 2026).

Vanhimmat muinaisjäänökset seudulta ovat yli 8 000 vuotta vanhoja. Yksittäiset asuinpaikat ovat olleet kausiasuinpaikkoja, joilla ei asuttu ympärivuotisesti.

On olemassa viitteitä siitä, että kylä on ollut vakituisesti asutettu jo ainakin 1440-luvulla. Isojako Keimolassa toimitettiin 1770-luvulla. 1900-luvun taitteessa kylä sai ensimmäisen kaupan ja koulun. 1900-luvun loppuun mennessä koulu- ja kauppatoiminta kylässä oli loppunut.

Maisemarakenteen muutos

Maisemarakenteen muutos on laajemmin kuvailtu Keimolan kylän kulttuuriympäristöselvityksessä (Vantaan kaupunki 2026).

Suurin yksittäinen kylää muokannut muutos lienee valtatie 3:n ja sittemmin Hämeenlinnanväylän rakentaminen vanhan kylärakenteen halki. Vaikka Keimolantie (Vanha Nurmijärventie) edelleen kulkeekin kylän lähistöllä muuttumattomana, on sen liikenteellinen merkitys varsin pieni 1950-luvun tilanteeseen verrattuna. Keimolantie saattaa tarkastelualueella noudatella edelleen 1400-luvun linjaustaan: karttojen perusteella voidaan varmaksi tietää ainakin, että linjaus on sama kuin 1700-luvulla.

Toinen suuri kylämaisemaa vavahduttanut muutos maisemassa on Aluman vuonna 1959 rakennettu kookas tehdasrakennus, jota on 2000-luvun alussa laajennettu. Tehdas on rakennettu kyläkuvallisesti erittäin näkyvään paikkaan Keimolantien varteen.

Kantatilojen sijainnit ovat olleet muuttumattomat jo 1850-luvulta lukien, vaikka tilojen omistussuhteet ovat vielä sittemmin eläneet. Backaksen mäen pohjois- ja itärinte on täydentynyt pientaloasutuksella, muutoin kyläkeskuksen rakenne

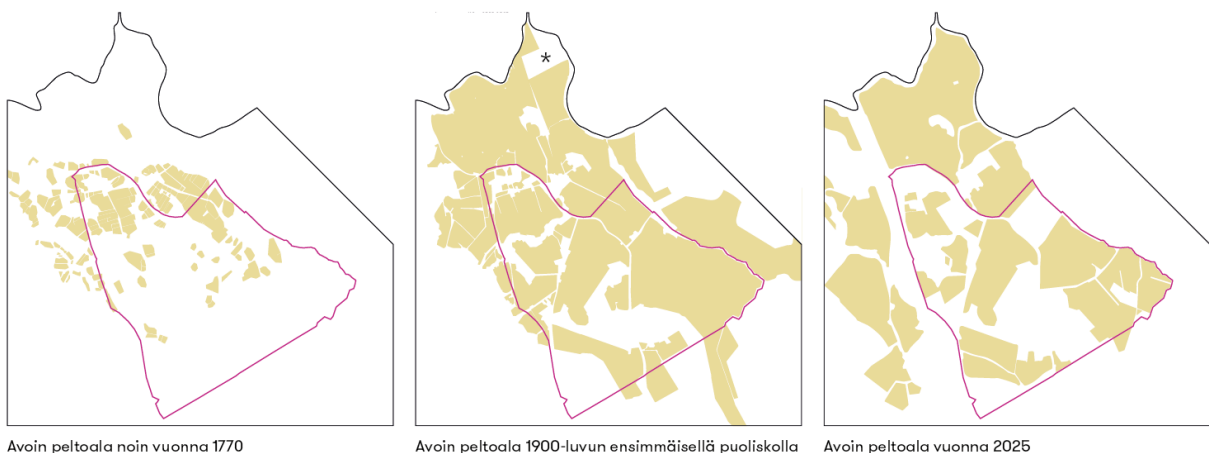
noudattelee yli 150 vuotta sitten syntynyttä tilannetta, jossa tosin Gyras on jäänyt Hämeenlinnanväylän länsipuolelle. Kantatilojen pihapiirit ovat edelleen hahmotettavissa.

Vaikka kylä ennen eli maanviljelystä, harjoittaa kantatiloista enää Petas tätä alkuperäistä elinkeinoa. Maanviljely tosin jatkuu kylän ympäristössä, sillä muiden kantatilojen pellot ovat vuokratilajäljiksi. Karja kylämaisemasta hävisi jo 1960-luvulla.

Kaikki kylän palvelut ovat sijainneet Keimolantien varren rakennuksissa 1800-luvulta 1990-luvulle. Viimeksi kyläläisiä palvelleita rakennuksia, kuten kauppaa ja postia, on kuitenkin myöhemmin muokattu niin, ettei niitä tunnista enää julkisluonteisiksi rakennuksiksi. Ainoastaan pikkukoulurakennus Bykullan mäellä on säilyttänyt julkisluontoisen roolinsa toimiessaan kyläyhdistyksen kotipesänä jo vuosikymmenten ajan.

Backasten mäki on ainakin viime vuosisadan kuluessa yksityistynyt olemukseltaan mm. puuston, pensaiden ja aitojen kasvaessa alueelle. Backasten pihatie, joka on vielä 1900-luvun alussa ollut kantatilojen pihapiirit yhdistävä kylänraitti, on nykytilassa katkaistu kuusiaidalla. Täten käytännössä koko kukkula on vierailijan näkökulmasta yksityinen alue, jota ei pääse läpikulkemaan.

Aiemmin puulämmitys aiheutti sen, että kaikki liikenevä puumateriaali kerättiin lähiympäristöstä ja maisema oli siten hyvin avoin. Lämmitysmuodon muuttuminen on tuonut pihaille ja lähiympäristöön paljon puustoa ja pensaikkoja, jotka aiemmin olisi käytetty lämmitykseen. Alueen maisema on ollut avoimimmillaan 1900-luvulla, esimerkiksi Vantaanjoen varressa ei juuri ole ollut korkeaa kasvustoa. Nykyään maisema on siis huomattavasti puustoisempi ja metsäisempi, kuin avoimen maiseman huippuvuosina.

Kuvasarja kuvaa muutosta 1700-luvun pienipiirteisestä viljelystä 1900-luvun laajaan avoimeen maisemaan ja kohti koneellisen viljelyn peltoaloja, jotka kuitenkin ovat pienentyneet 1900-luvun tilanteesta.

Maisema nykytilassa

Alueen maisemarakennetta on kuvattu laajasti Keimolan kylän kulttuuriympäristöselvityksessä (Vantaan kaupunki 2026).

Keimolassa on säilynyt paljon vanhaa kulttuurimaisemaa ja rakennusperintöä. Keskeisimmät ja arvokkaimmat laajat avoimet maisemat jäävät pääosin tarkastelualueen pohjoispuolelle, josta alkaa valtakunnallisesti arvokas maisema-alue. Tietyt rakennukset ovat maiseman kiintopisteitä, samoin kuin jotkut näkymäakselit ja metsäiset mäennyppylät.

Aluetta reunustaa lännessä Hämeenlinnanväylä, pohjoisessa valtakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema, idässä Linnanmetsän luonnonsuojelualue ja etelässä Kivistön-Kanniston pientaloalueet.

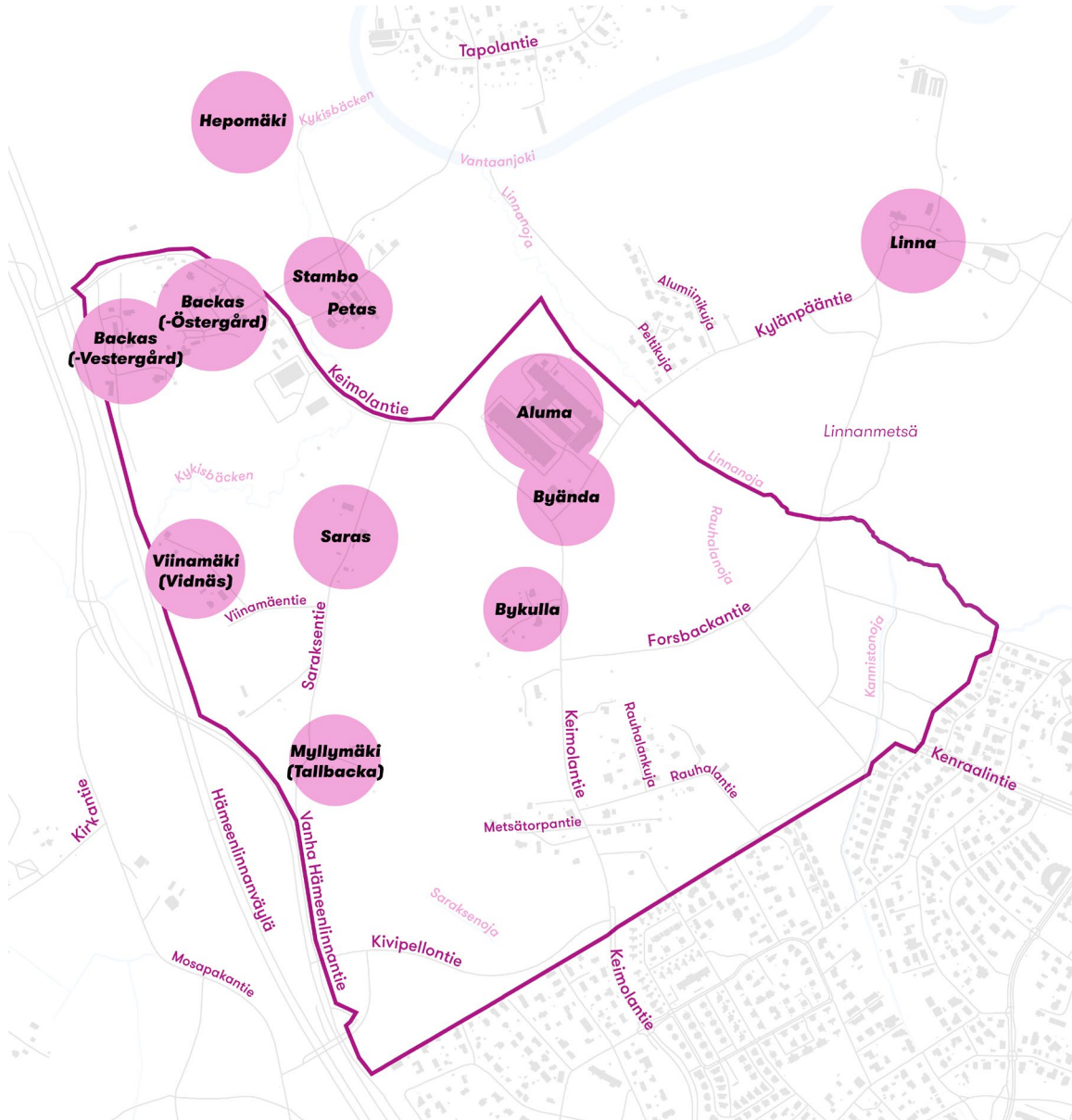
Kaupunkikuva (kyläkuva) ja rakenne

Suuri osa tarkastelualueesta on nykyisellään peltoa. Alueella on jonkin verran omakotiasumista. Suurin osa asumisesta sijoittuu tarkastelualueen metsävyöhykkeille. Alueella toimii muutamia yrityksiä.

Keimolantie (Vanha Nurmijärventie) eli entinen maantie Helsingistä Nurmijärven suuntaan on edelleen kylän keskeinen kulkureitti ja sen linjaus kyläkeskustan lähistöllä (Backasten kukkula) on säilynyt muuttumattomana. Vantaan historiallisen tiestön inventoinnin mukaan Keimolan kylän ympäristö on säilyttänyt erityisen hyvin tien alkuperäisen luonteen, siinä missä yhdyskuntarakenne on tiivistynyt muualla muuttaen merkittävästi tien ympäristön luonnetta.

Keimolantie kulkee vanhan Keimolan kylän läpi kulkien kahden kumpareen välistä. Itäpuolella tietä sijaitsivat alun perin kantatilat Petas ja Saras, lännessä Backas ja Gyras. Tilojen omistussuhteissa tapahtuneet muutokset ovat tuottaneet muutoksia myös kylän rakenteeseen vuosikymmenten varrella: Alkuperäistä Gyrasta ei enää ole. Petas sijaitsee edelleen alkuperäisellä paikallaan, Saras on muuttanut pääasiassa kyläkukkuloiden eteläpuolelle. Alkuperäinen Backaksen tila on jakautunut Vestergårdiksi ja Östergårdiksi, tosin osa Gyrasta on liittynyt näihin. Myös Linna lasketaan yleensä Keimolan kantataloksi, vaikka se sijaitsee etäällä muista.

Kantatilojen sijainnit ovat kuitenkin olleet muuttumattomat jo 1850-luvulta lukien, vaikka tilojen omistussuhteet ovat vielä sittemmin eläneet. Backaksen mäen pohjois- ja itärinne on täydentynyt myöhemmällä pientaloasutuksella, muutoin kyläkeskuksen rakenne noudattelee yli 150 vuotta sitten syntynyttä tilannetta.

Alueella käytössä olevia nimiä.

Asuminen ja väestö

Asukasmäärä alueella on alle 150. Alueella on nykytilanteessa n. 50 omakotitaloa. Talot sijoittuvat pääasiassa metsäisille kumpareille.

Työ

Alueella toimii muutamia yrityksiä. Näkyvin näistä lienee niin sanotulla entisellä Aluman tehdastontilla Kylänpääntien ja Keimolantien risteuksen pohjoispuolella toimiva varastointitoiminta. Myös Keimolantien varressa Backasten eteläpuolella on suuri yritystontti.

Liikenne

Autoliikennettä alueella palvelee alueen läpi kulkeva Keimolantie. Keimolantie on nykytilassaan valtion maantie, joka yhdistää alueen Hämeenlinnanväylän rinnakkaistielle Vanhalle Hämeenlinnantielle. Vanhalta Hämeenlinnantieltä on pääsy Hämeenlinnanväylälle n. 2 km alueen pohjois- ja eteläpuolella Klaukkalan ja Keimolan liittymistä. Kivipellontie alueen eteläreunassa yhdistää Keimolantien Vanhaan Hämeenlinnantiehen.

Keimolantie on Elinvoimakeskuksen hallinnassa oleva valtion maantie kaavarungon suunnittelualueen eteläreunasta pohjoiseen. Kaavarunkoalueelta etelään Keimolantie on kaupungin alueellinen kokoojakatu. Keimolantielta erkanee nykytilantessa useita tonttilittyimiä.

Alueen sisällä Kylänpääntie vie Linnan kartanolle sekä Pelti- ja Alumiinikujan pientaloasutukselle. Kylänpääntie on alueen ainoa asemakaavoitettu katu.

Saraksentie palvelee Myllymäen ja Saraksen tilakeskuksen ympäristöä ja on tällä hetkellä tieosuuskunnan hoidossa.

Sini- ja viherympäristö

Kaavarunkoalueen maisemaa hallitsevat nykyään pellot. Alueen pohjoisosa liittyy suoraan Vantaanjokilaakson kulttuurimaisemaan, joka polveilee kauniisti. Alueen keskivaiheilla sijaitsee metsäinen kukkula Keimolantien molemmiin puolin. Siellä täällä alueen sisällä peltojen rajaamana on pieniä puustoisia alueita. Alueen maisemaa on kuvailtu tarkemmin Keimolan kylän kulttuuriympäristöselvityksessä (Vantaan kaupunki 2026).

Tarkastelualueen läpi kulkee useita ekologisia yhteyksiä, jotka yhdistävät muun muassa Linnanmetsän luonnonsuojelualueen ja Vantaanjokilaakson ympäröiviin alueisiin. Ekologisten yhteyksien kehittäminen on otettu lähtökohdaksi suunnitelmassa.

Kaavarunkoalueen pinta-alasta suurin osa on nykyisellään rakentamatonta; vain noin 10 % alueesta on rakennettua. Yli puolet kasvullisesta pinta-alasta on peltoa. Alueen luontotyyppien pinta-alasta vain noin 35 % on luontaisia luontotyyppisiä eli metsiä, avokallioita, virtavesiä ja niiden rantoja.

ARVO-laskennan mukaan monihyötyisimpiä luontotyyppisiä kaavarunkoalueella ovat luontaiset luontotyypit kuten metsät ja virtavedet ja niiden rannat.

Vesilain tarkoittamat purot

Kykisbäcken on myös vesilain tarkoittama puro, jonka luonnontilan vaarantaminen on vesilain mukaan kielletty. Myös Linnanmetsän reunalla sijaitsee toinen vesilain tarkoittama puro, Linnanoja.

Kykisbäckenin purolaakso on merkitty yleiskaavan oikeusvaikutteisessa liitekartassa luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaaksi alueeksi (luo).

Ympäristöhäiriöt

Alue sijaitsee osittain lentomeluvyöhykkeellä Lden 50–55 dB. Lentomeluvyöhykkeen raja on merkitty yleiskaavaan. Lentomelu ei aiheuta suunnittelulle rajoitteita, mutta edellyttää riittävää ääneneristävyyttä rakennuksissa. Lentomelun lisäksi Hämeenlinnanväylän autoliikenne aiheuttaa melua alueelle; liikenteen melu tulee ottaa huomioon suunnittelualueen länsiosien jatkosuunnittelussa.

Teollisuuskiinteistöt alueella eivät tuota ympäristöhäiriöitä, mutta niihin suuntautuva raskas liikenne tuo toisinaan meluhaittaa alueelle.

Yhdyskuntatekninen huolto

Vesihuolto

Nykytilanteessa vain osa kaavarunkoalueesta on rakennetun yleisen jätevesi- ja vesijohtoverkoston piirissä. Alueella sijaitsee useampia jätevedenpumppaamoita.

Valtaosa kaavarunkoalueesta ei kuulu huleveden viemäröintialueeseen. Alueen hulevesien hallinta perustuu nykyisin pääosin avo-ojiin, joista vesi johtuu kaavarunkoalueen läpi virtaaviin puroihin (Saraksenoja, Kykisbäcken, Rauhalanoja, Linnanoja ja Kannistonoja).

Sähköverkot

Alue on Vantaan Energia Sähköverkot oy:n sähköverkon piirissä.

Kaukolämpö

Aluetta ei ole liitetty kaukolämpöverkkoon.

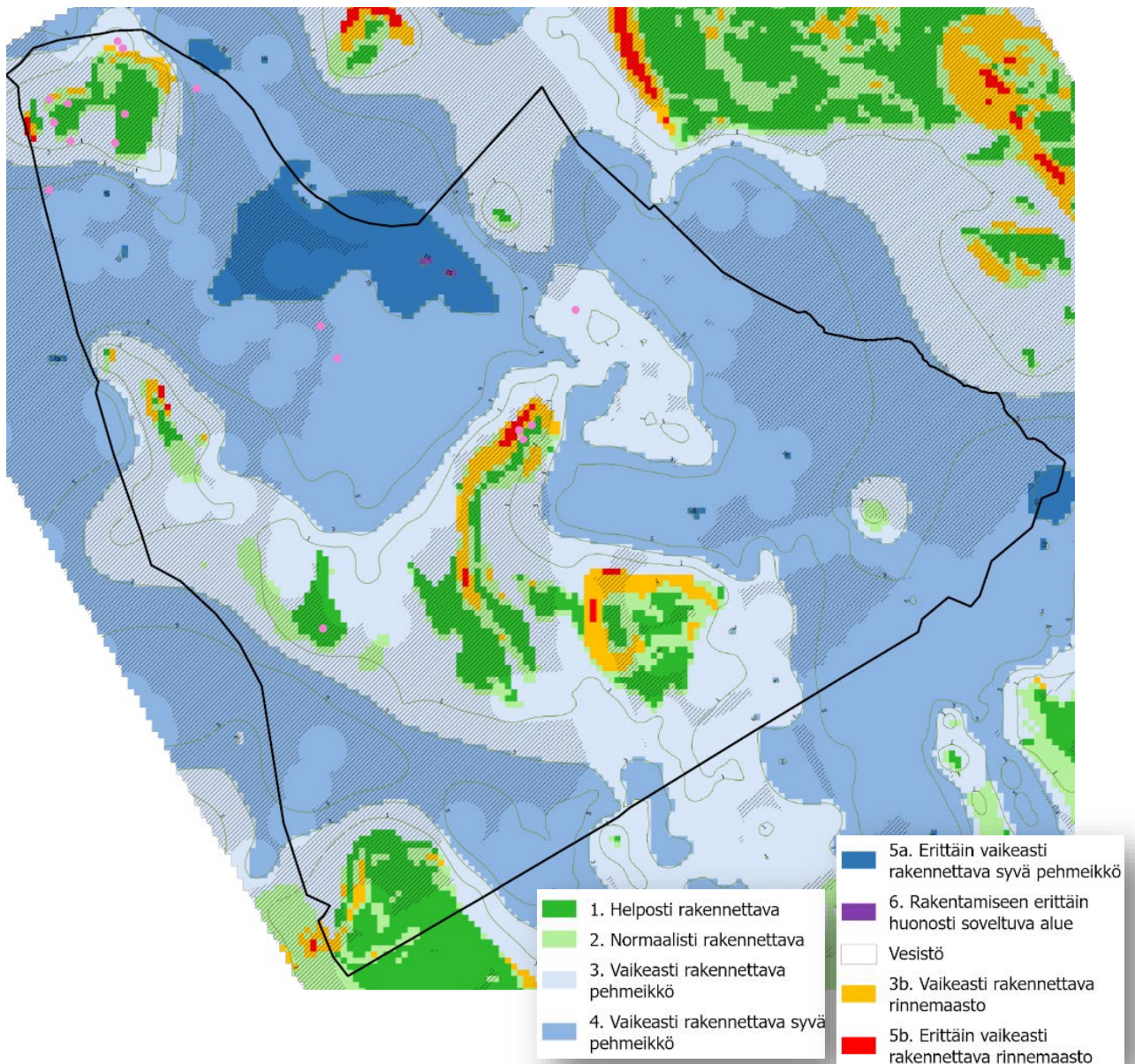
Maaperä ja rakennettavuus

Alue on rakennettavuudeltaan suurimmalta osin vaikeasti rakennettavaa pehmeikköä tai vaikeasti rakennettavaa syvää pehmeikköä.

Helpommin rakennettavat alueet sijoittuvat paikkoihin, joissa on jo asutusta ja alueen keskellä sijaitsevan metsäsaarekkeen keskelle.

Erittäin vaikeasti rakennettavaa syvää pehmeikköä on Saraksentien-Keimolantien risteuksen ympäristössä.

Savimaan syvyys vaihtelee alueella 0–10 metrin välillä.

Maanomistus

Maapinta-alallisesti suurin osa kaavarunkoalueesta on Vantaan kaupungin omistuksessa. Alueella on siitä huolimatta useita kymmeniä yksityisessä omistuksessa olevia kiinteistöjä.

Kaupungin maanomistus valkoisella vinoviivoituksella.

Suojelutilanne

Valtakunnallisesti merkittävä maisema-alue

Valtakunnallisesti merkittävä maisema-alue on määritelty vuonna 2021 Ympäristöministeriön toimesta.

Tarkastelualue sisältyy pohjoisosastaan (alkup. Backas, Petas) valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen Vantaanjokilaakson viljelymaisema, joka ulottuu pitkin jokea Riipilästä aina Helsingin Siltamäkeen.

Laakson viljelymaisema on edustava esimerkki eteläisen Suomen kartano- ja viljelyhistorian synnyttämistä maatalousmaisemista. Alueen perinteisen viljelymaiseman katsotaan säilyneen pääkaupunkiseudun kasvun paineessa hyvin. Maisema-alueella on useita merkittäviä kulttuuriympäristökohteita, luonnonsuojelu- ja virkistysalueita sekä maatalouskäytössä säilyneitä peltoaloja.

Keimola nostetaan esille arvokkaiden säilyneiden maatilakokonaisuuksien osalta, erityismaininnan saavat Backas–Vestergård, Stambo ja Petas.

Maakunnallisesti arvokas maisema-alue

Maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet on määritelty vuonna 2022 Uudenmaan liiton toimesta.

Maakunnallisesti arvokas maisema-alue Vantaanjokilaakson maisema-alue kattaa Keimolan kohdalla laajemman alueen kuin valtakunnallisesti merkittävä alue. Tässä rajauksessa mukana on mukana mm. ns. Saraksen maita ja Kannistoa.

Maisemallisesti arvokas alue tai muu arvokas kulttuuriympäristö Vantaan yleiskaavassa

Voimassa olevan yleiskaavan oikeusvaikutteisessa liitekartassa on määräys, jossa määritellään, että rakennus- ja kulttuurihistoriallisia arvoja sekä maisemakuvaa on suojeltava karttaan merkityllä alueella. Tämä alue kattaa tarkastelualueella vain Backasten mäen pohjoisosan ja Keimolantien varren pohjoisesta TY-alueelle saakka.

Suojellut rakennukset

Byändan torppa Kylänpääntien risteyksessä on suojeltu asemakaavalla. Vantaan yleiskaavassa on yleismääräys, jossa määrätään, että Vantaan kaupungin kulttuuriympäristötietokannan mukaiset rakennusperintökohteet

tulee huomioida maankäytön päätöksissä. Kaavarunkoon merkitään inventoinnissa merkittäviksi todetut rakennusperintökohteet potentiaalisina suojelukohteina. Niiden tarkempi suojeluperusteiden tutkiminen tulee tehdä asemakaavoituksen yhteydessä.

Inventoidut rakennukset

Kaavarunkoalueella ja sen välittömässä lähiympäristössä on runsaasti Vantaan kaupunginmuseon inventoimia, paikallisesti arvokkaaksi todettuja rakennuksia. Rakennusperintökohteet on merkitty kaavarunkokartalle. Niiden mahdollisesta suojelusta määrätään asemakaavavaiheessa.

nr.	lk.	rak. vuosi	rakennuksen nimi	osoite	rakennusnr.
1	SR	1890–1895	Byändan torppa	Kylänpääntie 2	101940146T
2	RP	1912	Bykulla, kotiseututalo (<i>ent. Käinby småskola</i>)	Keimolantie 98	102661050S
3	RP	1800–1899	Bykulla: sauna, aitta	Keimolantie 98	47831
4	RP	1763	Bykulla: Latukin torpan aitta	Keimolantie 98	47830
5	RP	1852	Saras: päärakennus	Saraksentie 1	102680230F
6	RP	1925	Saras: navetta-talli	Saraksentie 1	102680233K
7	RP	1936	Petas: päärakennus	Keimolantie 105	102699727D
8	RP	1800–1819	Petas: luhtiaitta	Keimolantie 105	102699728E
9	RP	1700–1799	Petas: väentupa	Keimolantie 105	1026997162
10	RP	1750–1799	Stambo: päärakennus	Keimolantie 109	102661051T
11	RP	1870–1879	Övre Petas (<i>ent. Petas</i>): työväenasunto Kuperkeikka	Keimolantie 107	1026997217
12	RP	1814	Övre Petas (<i>ent. Petas</i>): riihi	Keimolantie 107	1026997195
13	RP	1870–1879	Wanha Kievari (<i>ent. Backas- Östergård</i>): asuinrak.	Keimolantie 118	1026901095
14	RP	1900–1919	Backas-Östergård: luhtiaitta	Keimolantie 122	1026901051
15	RP	1930	Sontags (<i>ent. Backas-Östergård</i>): päärakennus	Keimolantie 122	1026901062
16	RP	1900–1919	Kuusisto, Janvilla (Hollanderin kauppa): kalustovaja-talli	Keimolantie 128	102690093M
17	RP	1900	Kuusisto, Janvilla (Hollanderin kauppa): sauna	Keimolantie 128	100073

18	K	1900–1999	Janvilla (<i>ent. Kuusisto, Hollanderin kauppa</i>): maakellari	Keimolantie 128	100121
19	RP	1830	Backas-Vestergård (Backas-Gyras): päärakenn.	Keimolantie 132	102690097S
20	RP	1900–1919	Backas-Vestergård (Backas-Gyras): puuliiteri, kellari	Keimolantie 132	102690098T
21	RP	1900–1949	Backas-Vestergård (Backas-Gyras): navetta	Keimolantie 132	102690096R
22	RP	1900–1949	Backas-Vestergård (Backas-Gyras): liiteri	Keimolantie 132	102690095P
23	RP	1918	Södergård (<i>ent. Backas-Vestergård</i>): lato	Keimolantie 136	102690102X
24	RP	1920–1929	Södergård (<i>ent. Backas-Vestergård</i>): rengintupa	Keimolantie 136	102690099U
25	RP	1925	Södergård (<i>ent. Backas-Vestergård</i>): lato	Keimolantie 119	102690101W
26	RP	1910–1919	Myllymäki: asuinrakennus	Saraksentie 8b	1026610592
27	RP	1910–1919	Marmoritie 49: asuinrakennus	Marmoritie 49	101891064H

Muinaisjännökset

Kaavarunkoalueen rajauksen sisällä kaikki muinajännökset sijaitsevat alkuperäisen Backaksen tilan alueella. Muinajännökset ovat historialliselta ajalta. Kaavarunkoalueen rajauksen läheisyydessä sijaitsee kuitenkin myös jäänteitä kivikautisesta asutuksesta. Alueen lähin esihistoriallinen asuinpaikka on Hepomäki, joka on sijainnut tuolloin meren rannalla. Paikalta on löytynyt kivi- ja kvartsiesineistöä. Vantaan voimassa olevassa yleiskaavassa on yleismääräys, jossa määrätään, että maankäytössä pitää huomioida muinajännösrekisterin mukaiset arkeologiset kohteet. Muinajännöksistä on lisätietoa Keimolan kylän kulttuuriympäristöselvityksessä (Vantaan kaupunki 2026).

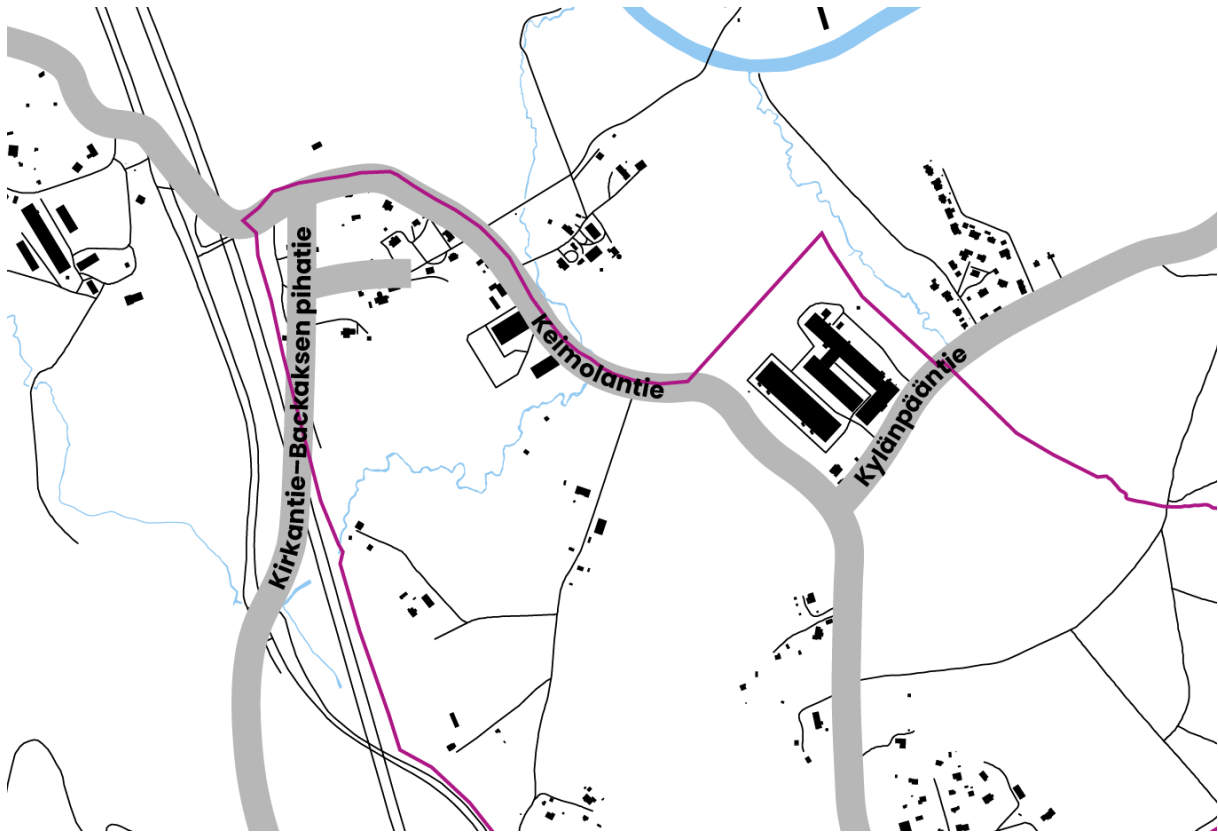
Historialliset tielinjaukset

Keimolantie kulkee tarkastelualueella pohjois-eteläsuunnassa ja on todennäköisesti keskiaikainen.

Backaksen pihatie ja Kirkantie muodostivat yhdystien Keimolan kylän ja Mosabackan välillä. Osa nykyisin olemassa tiestä on määritelty myös muinajännökseksi. Tie on aiemmin jatkunut nykyisen Hämeenlinnanväylän yli kohti Kirkantietä, mutta Hämeenlinnanväylän rakentaminen on katkaissut yhteyden.

Kylänpääntie ja Forsbackantie ovat yhdistäneet Keimolan kylän Seutulan kylään. Tie on säilyttänyt pääosin vanhan luonteensa. Kylänpääntie näkyy ainakin jo vuoden 1769 kartassa, mutta lienee vanhempi.

Historiallisesti merkittävien tielinjausten suojelu tulee tutkittaviksi asemakaavoissa.

Historiallisia tielinjauksia alueen pohjoisosassa. Osa teistä on edelleen olemassa, osa ei: osin Hämeenlinnanväylä on katkaissut teitä, osin Backasten kukkulan yksityistyminen on katkaissut teitä. Kaavarungon rajaus violetilla.

Natura 2000

Vantaanjoen pääuoma kuuluu Natura 2000 -verkostoon. Joessa esiintyy vollejojokisimpukkaa. Joki sijaitsee kokonaisuudessaan kaavarunkoalueen ulkopuolella.

Tehdyt selvitykset

Kaavarungon suunnittelun tueksi on tehty useita selvityksiä.

Keimolan kylän kulttuuriympäristöselvitys, 2026

Vantaan kaupunki 2026: Keimolan kylän kulttuuriympäristöselvitys.

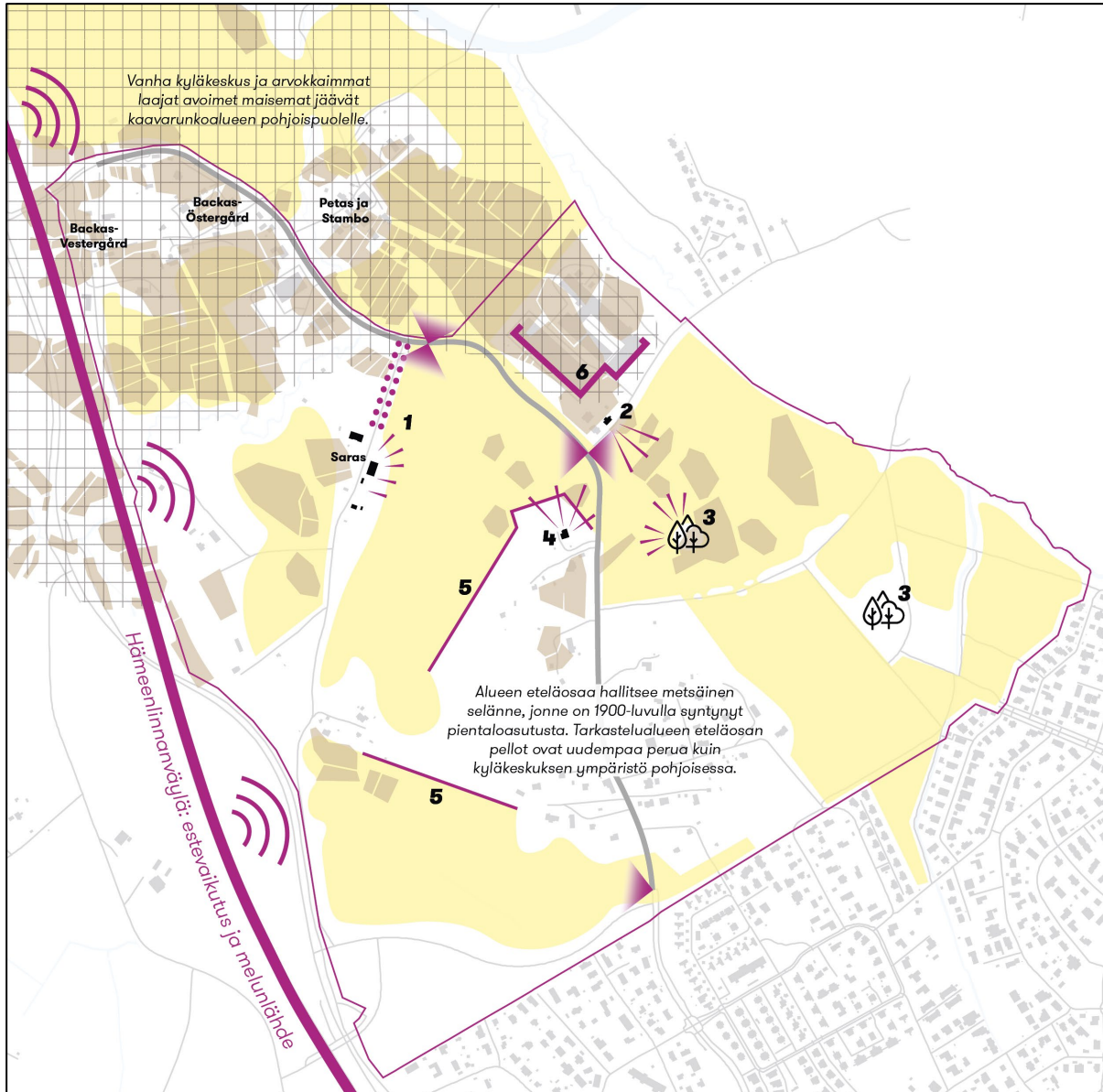
Selvitys löytyy kaavarungon nettisivulta.

Kulttuuriympäristöselvitys on laadittu alueelle vuosien 2024–2026 aikana. Kulttuuriympäristöselvityksessä on kuvailtu laajasti alueen historiaa, maiseman muutoksia vuosikymmenten varrella ja nykyistä maisemarakennetta.

Selvityksen johtopäätökset ovat toimineet suunnittelun lähtökohtana.

Vertailukuva suunnittelualueen keskeltä Keimolantieltä, Kylänpääntien risteyksestä. Kuvan ottosuunta pohjoiseen. Byändan torppa on jäänyt uusien rakennusten katveeseen. Vuoden 1965–67 kuva: Käinby hembygdsforening.

Selvityksen johtopäätökset karttakuvassa ja karttakuvan selite.

Luontoselvitys, 2023, Keimolantien länsipuoli

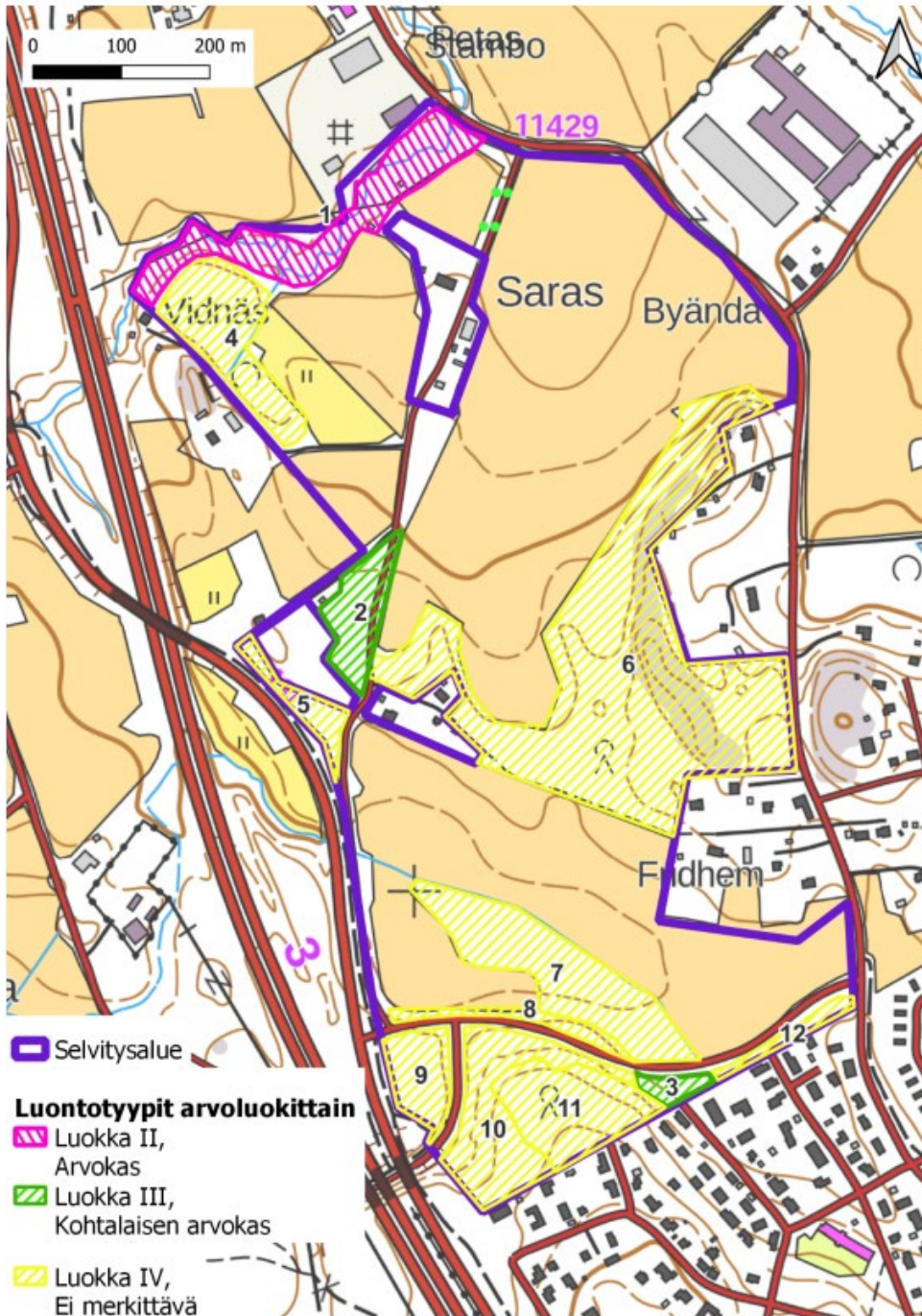
Saviharju, H. 2023: Vantaan Rauhalanlaakson asemakaava-alueen luontoselvitykset vuonna 2023. – Faunatican raportteja 53/2023.

Selvitys löytyy kaavarungon nettisivulta.

Alueelta rajattiin arvokkaana (arvoluokka II) luontotyyppikohteena Kykisbäcken (myös väärin kutsuttu *Jelmusanoja*). Se on vesilain 3 luvun 2 §:n mukainen puro, jonka luonnontilan vaarantaminen on kielletty.

Kohtalaisen arvokkaita (arvoluokan III) kohteita alueelle rajattiin kaksi, jotka molemmat ovat vanhalle maatalousmaalle muodostuneita lehtoja. Selvitys suosittelee näiden paikallisesti arvokkaiden kohteiden säästämistä, mikäli siitä ei ole kohtuutonta haittaa maankäytön kannalta.

Selvitys suosittelee säästämään alueella esiintyviä suuria puita ja puuryhmiä mahdollisuuksien mukaan. Kookkaat ja usein osin lahot puut ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta ja joskus myös maisemallisesti arvokkaita. Etenkin järeissä lehti- ja jalopuissa on usein koloja, joita kolopesijälinnut ja lepakot voivat hyödyntää. Vanhoissa, osin lahoissa puissa on myös monimuotoinen hyönteisfauna, ja niillä voi elää erityisesti huomioitavia sammal-, jäkälä- ja kääväkslajeja.

Selvitysalueen rajaus ja luontotyyppikohteiden arvotukset.

Luontoselvitys, 2025, Keimolantien itäpuoli ja Keimolan kyläkeskus

Saviharju, H. 2026: Vantaan Rauhalanlaakson luontotyyppiselvitys vuonna 2025. – Faunatican raportteja 13/2026.

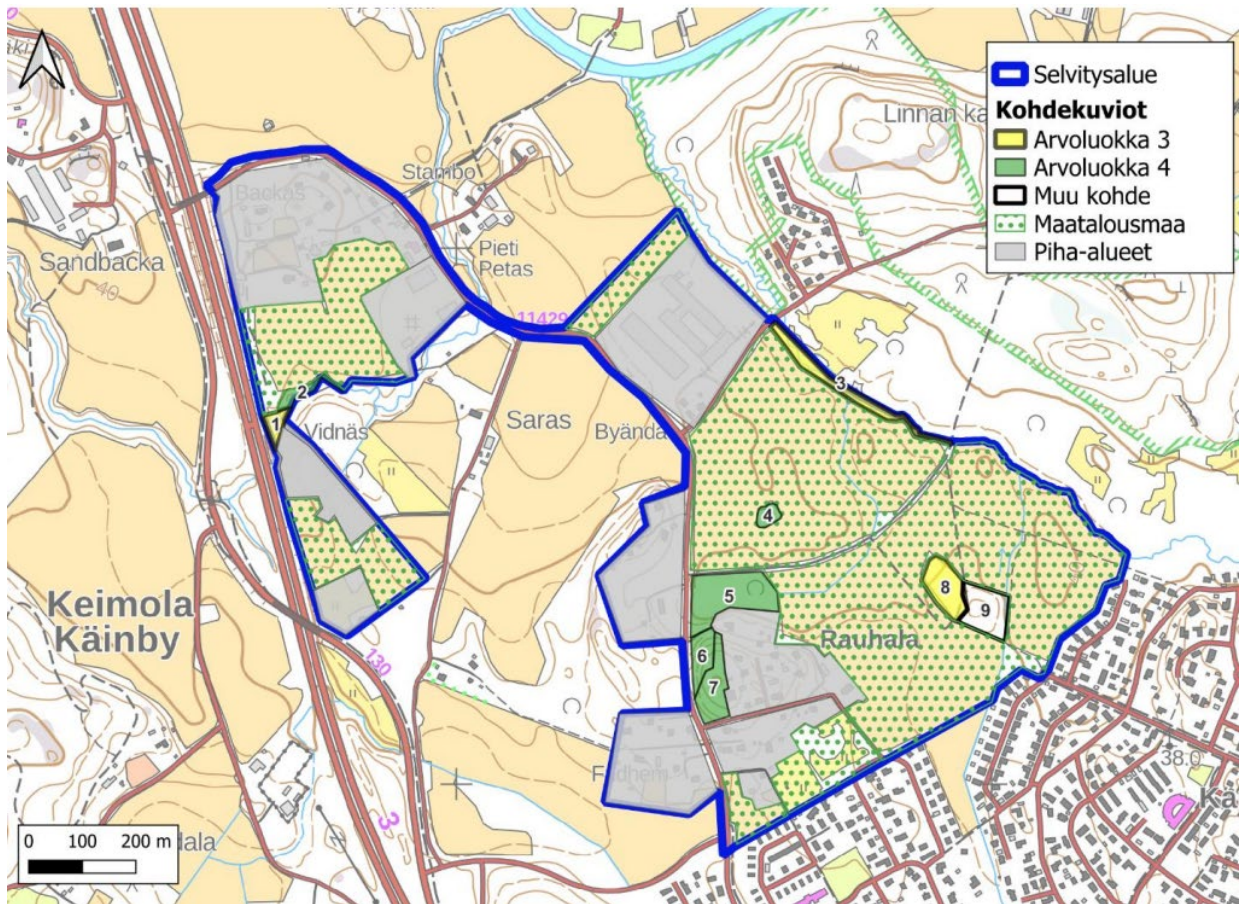
Selvitys löytyy kaavarungon nettisivuilta.

Selvitysalueelta rajattiin yhteensä kahdeksan luontotyyppikohdetta, joista valtaosa edustaa valtakunnallisesti tai Etelä-Suomessa uhanalaisia luontotyyppisiä. Uhanalaisuusluokat vaihtelevat äärimmäisen uhanalaisesta (CR) silmälläpidettävään (NT). Merkittävimmät kohteet ovat Kykisbäckenin varren harmaaleppävaltainen rinnelehto (EN) sekä Linnanoja, joka edustaa savimaiden äärimmäisen uhanalaista (CR) puroa. Lisäksi alueella esiintyy useita lehto- ja kangasmetsäkuvioita, joiden edustavuus ja luonnontilaisuus vaihtelevat heikosta hyvään.

Luontotyyppikohteiden ekologinen tila vaihteli välillä 0,3–0,9 ja luonnonarvohehtaarit 0,06–0,57 kohteiden pinta-aloista ja laadusta riippuen. Lahopuustoa esiintyy alueella yleisesti vähän, ja merkittävämpiä määriä havaittiin vain yhdellä kohteella. Monet kohteista ovat syntyneet tai muovautuneet aiemman maatalous- ja metsätalouksen seurauksena, mikä näkyy niiden heikentyneenä luonnontilaisuutena, mutta niillä on silti monimuotoisuutta tukevia ominaispiirteitä.

Linnanoja ja Kykisbäckenin täyttävät vesilain mukaisen luonnontilaisen puron kriteerit, ja niihin kohdistuvat vesitaloudelliset muutokset edellyttävät lupamenettelyä. Kykisbäckenin rantalehto on metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö, jonka ominaispiirteet tulee säilyttää myös kaavoituksen ja muun maankäytön yhteydessä. Vaikka metsälain suora soveltaminen kaava-alueilla on rajallista, kohteet ovat luonnon monimuotoisuuden keskittymiä ja siten vaalimisen arvoisia.

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että lähes kaikki rajatut arvokkaat luontotyyppikohteet ovat valtakunnallisesti uhanalaisia, ja niitä muuttavaa maankäyttöä tulisi mahdollisuuksien mukaan välttää. Kohteiden luonnonarvohehtaarilaskentaa voidaan hyödyntää ekologisen kompensaation suunnittelussa, mutta laskenta on sidoksissa kohteiden nykytilaan ja edellyttää päivitystä maankäytön tai luonnontilan muuttuessa. Arvokkaiden luontotyyppikohteiden keskeiset ekologiset ominaispiirteet – kuten vesitalous, pienilmasto, puuston rakenne ja lahopuu – tulee säilyttää.

Selvitysalueen rajaus ja luontotyyppikohteiden arvotukset.

Suunnittelutilanne

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on seuraavien tavoitteiden mukainen:

- Edistetään koko maan monikeskuksista, verkottuvaa ja hyviin yhteyksiin perustuvaa aluerakennetta, ja tuetaan eri alueiden elinvoimaa ja vahvuuksien hyödyntämistä. Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiseksi sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.
- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen. Suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä.
- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.
- Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.
- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.
- Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.
- Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.
- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.
- Turvataan valtakunnallisen energihuollon kannalta merkittävien voimajohtojen ja kaukokuljettamiseen tarvittavien kaasuputkien linjaukset ja niiden toteuttamismahdollisuudet. Voimajohtolinjauksissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä.

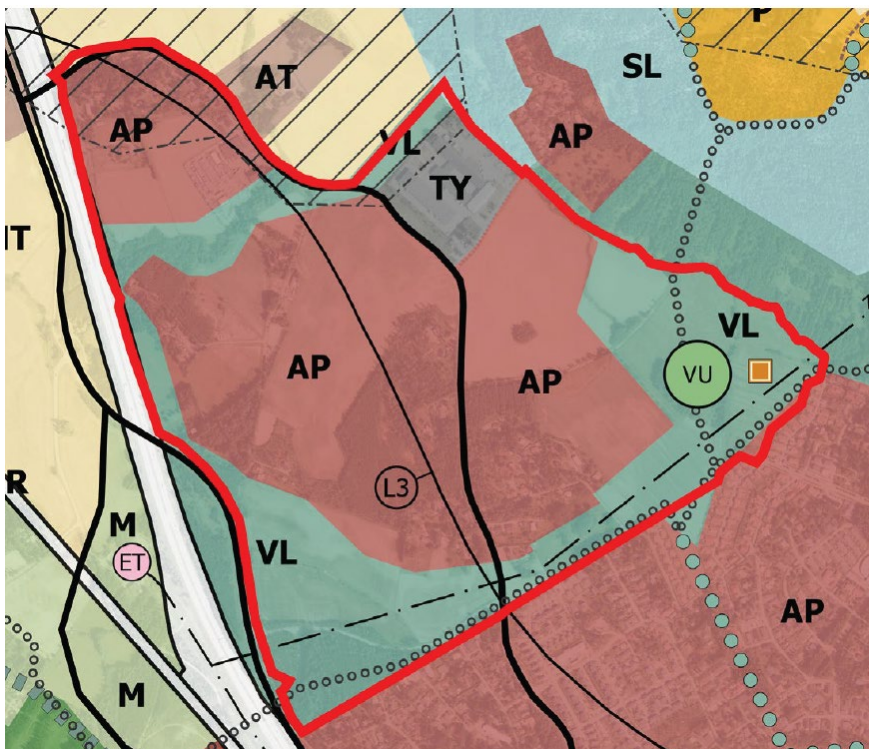
Maakuntakaava

Maakuntakaavassa (Uusimaa-kaava 2050) tarkastelualue on merkitty taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeeksi, ja alueen pohjoisosa kuuluu valtakunnallisesti merkittävään maisema-alueeseen Vantaanjokilaakson viljelymaisema sekä rajaukseltaan laajempaan maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuriympäristöön Vantaanjokilaakson maisema-alue. Tarkastelualueen pohjoisosaan on merkitty viher-yhteystarve (Luukki-Seutula-Metsäkylä), joka ei kuitenkaan osoita yhteyden tarkkaa sijaintia. Seutulan pohjavesialue ulottuu osin tarkastelualueelle. Hämeenlinnanväylän länsipuolelle on merkitty pitkällä aikavälillä toteutettavan yhdysradan ohjeellinen linjaus, joka yhdistää Kehäradan Klaukkalaan.

Yleiskaava

Yleiskaavassa 2020 alue on merkitty pientalovaltaiseksi asuinalueeksi (AP) ja lähivirkistysalueeksi (VL). Keimolan vanhimmat kylänpaikat (Backas ja Petas) ja Byändan torppa sisältyvät laajaan maisemallisesti arvokkaaseen tai muun arvokkaan kulttuuriympäristön alueeseen liittyen kiinteästi Vantaanjokilaaksoon. Kylänpäätien risteyksessä on tuotanto- ja varastotoiminnan alue (TY).

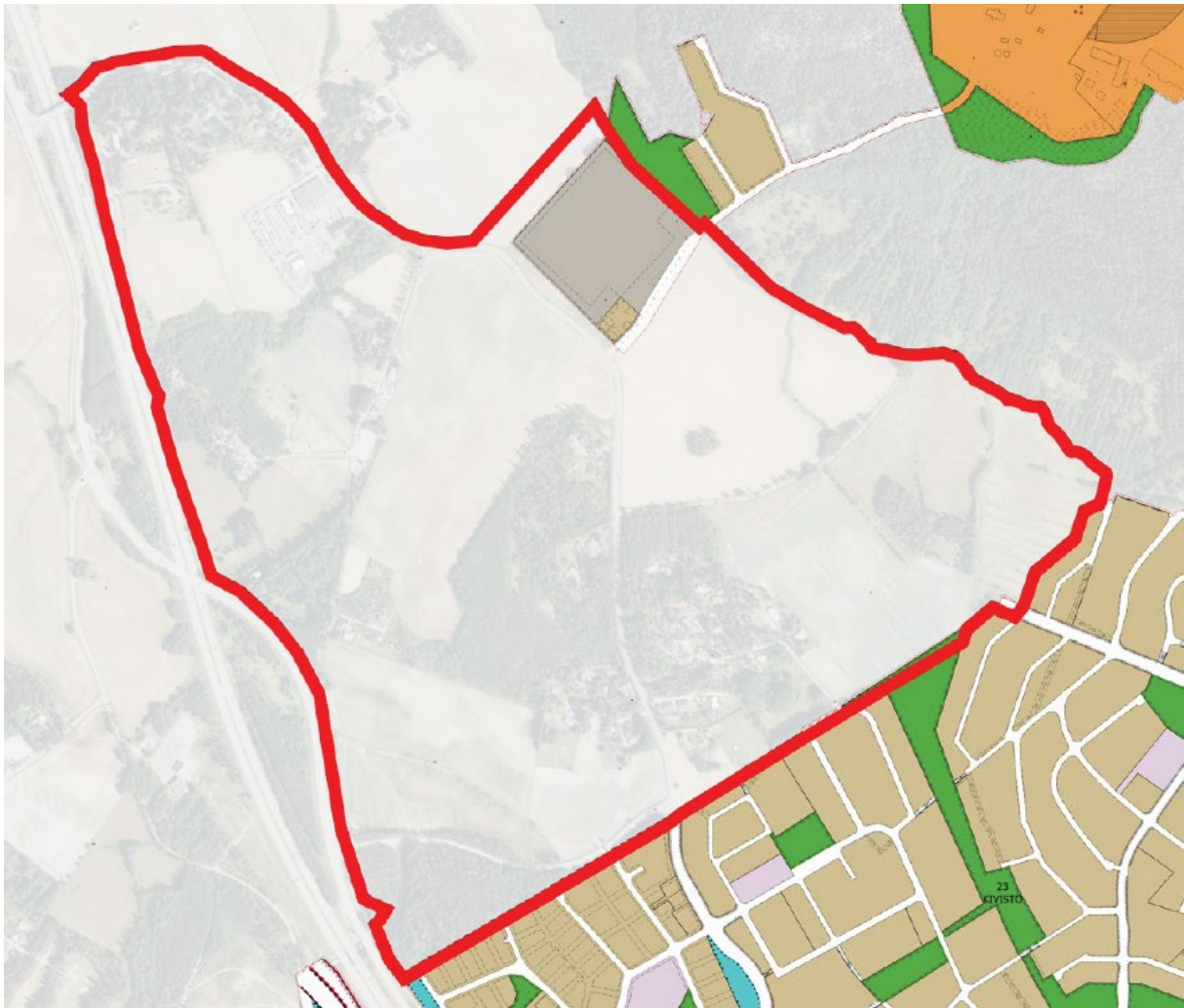
Alueen länsiosa sijaitsee lentomeluvyöhykkeellä Lden 50–55 dB. Yleiskaavassa on osoitettu voimajohtoyhteys suunnittelualueen eteläosan halki. Itänurkkaan on osoitettu urheilu- ja virkistyspalvelujen sekä viljelypalstojen paikka.

Ote yleiskaavasta. Suunnittelualueen rajausta punaisella viivalla.

Asemakaavatilanne

Keskeinen tarkastelualue on pääasiassa asemakaavoittamatonta. Alueen itäosassa Kylänpääntien läheisyydessä ovat voimassa asemakaavat 001468, 002199 ja 230300, jotka kattavat teollisuustontin (ns. Aluma) ja muutamia pientaloja (ml. suojeltu Byändan torppa) sekä Kylänpääntien. Eteläpuolella alue rajautuu suoraan pääasiassa asemakaavoihin Kivistö 1 (230100) ja Kivistö 2 (230200). Lisäksi etelässä alue rajautuu pienemmiltä osin kaavoihin 001926 ja 001992.

Ajantasa-asemakaava. Suunnittelualueen rajausta punaisella viivalla.

Kaupungin strategiset tavoitteet

Rauhalanlaakson kaavarunko nostettiin kaavoitusohjelmaan 2023 osana tuolloista strategista tavoitetta ”pientalojen suurkaupunki”.

Tulevaisuus asuu Vantaalla -kaupunkistrategiassa 2026–2029 kaavarunko toteuttaa erityisesti strategian tavoitteiden ja mittareiden kohtaa kahdeksan: ”Monipuolistamme asuntotarjontaa ja omistusmuotoja”. Tätä tavoitetta on kuvailtu strategiassa seuraavasti: *”Tarjoamme asumiseen runsaasti vaihtoehtoja. Ohjaamme asuntotuotantoa tasapainoisesti, jotta Vantaalta löytyy koti jokaiselle ja joka elämäntilanteeseen. Synnyttämme elinvoimaisia ja sosiaalisesti kestäviä asuinalueita ja kyliä, joihin ihmiset haluavat, joissa he viihtyvät ja jonne he juurtuvat. Kaupunkiasumista rytmittävät vehreät ja viihtyisät pientaloalueet ja arvokas lähiluonto.”* Kaavarunko toteuttaa erityisesti strategian mainintaa viihtyisistä pientaloalueista.

Kaavarunko toteuttaa myös strategian kohtaa yhdeksän ”Lisäämme kaupunkivihreää ja lähiluonnon saavutettavuutta”. Kaavarungon suunnitteluratkaisu perustuu siihen, että nykyiset metsäiset alueet, joilla on eniten monimuotoisuuspotentiaalia, säästetään rakentamiselta, kun taas asuinrakentaminen puolestaan sijoittuu kokonaisuudessaan peltoalueille.

Kaupunkistrategia 2026–2029 löytyy kaupungin nettisivuilta osoitteesta:

<https://www.vantaa.fi/fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/talous-ja-strategia/tulevaisuus-asuu-vantaalla-strategia>

Vuorovaikutus

Tilaisuudet

24.10.2023 Aloituskokous, Mosaiikin kirjasto

Tapaamiseen lähetettiin kutsut maanomistajille. Kaavarunkoalueen rajausta oli tässä vaiheessa vielä pienempi, kattava vain Keimolantien länsipuolen Kykisbäckeniin saakka pohjoisessa.

Rajauksen muotoutumisesta

- Kutsut tähän kokoukseen lähetetty alustavan tämän hetken rajauksen mukaan
 - täten saatu maanomistustiedot
- Kaavarungossa tarkastellaan myös suurempaa aluetta, ja kaavarungon tarkka rajausta muotoutuu työn aikana
- Osallisia tiedotetaan heti, kun lisätietoa tarkasta rajauksesta muodostuu, tällöin kaikki maanomistajat ovat tiedossa
 - Tämän jälkeen pidetään pian uusi kokous

Alkuperäinen rajausta syksyn 2023 tilaisuuden esitysmateriaalista.

4.12.2023 Maanomistajatapaaminen, Mosaiikin kirjasto

Kaavarunkoalueen rajausta muutettiin aloituskokouksen kommenttien pohjalta. Tämän takia järjestettiin toinen tilaisuus, johon lähetettiin kutsut maanomistajille laajemman rajauksen mukaisesti. Tämä rajausta on nykyinen kaavarungon rajausta.

9.1.2024 Yleisötilaisuus, verkossa

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman julkaisuun liittyvä yleisötilaisuus, jossa käytiin läpi mm. suunnittelun lähtötiedot ja kaavarungon tavoitteet.

10.6.2024 Kaupunkisuunnittelun avoimet ovet, Mosaiikin kirjasto

Tilaisuudessa oli mahdollista keskustella kaavarungon suunnittelusta.

14.9.2024 Kivistön kyläjuhlat, Aurinkokiven koulu

Tilaisuudessa oli mahdollista keskustella kaavarungon suunnittelusta.

11.11.2024 Kaupunkisuunnittelun avoimet ovet, Mosaiikin kirjasto

Tilaisuudessa oli mahdollista keskustella kaavarungon suunnittelusta.

22.1.2025 Kaupunkisuunnittelun avoimet ovet, Mosaiikin kirjasto

Tilaisuudessa oli mahdollista keskustella kaavarungon suunnittelusta.

20.5.2025 Kaupunkisuunnittelun avoimet ovet, Mosaiikin kirjasto

Tilaisuudessa oli mahdollista keskustella kaavarungon suunnittelusta.

13.9.2024 Kivistön kyläjuhlat, Aurinkokiven koulu

Tilaisuudessa oli mahdollista keskustella kaavarungon suunnittelusta.

13.11.2025 Kaupunkisuunnittelun avoimet ovet, Mosaiikin kirjasto

Tilaisuudessa oli mahdollista keskustella kaavarungon suunnittelusta.

21.1.2026 Yleisötilaisuus, Bykulla

Yhteistyössä Käinby hembygdsföreningin kanssa järjestetty tilaisuus, jossa esiteltiin suunnittelutilannetta ja kerättiin paikallisilta nimistötietoa. Paikalle saapui kymmenittäin kiinnostuneita.

Valmistautumassa esiintymiseen Bykullan illassa 21.1.2026.

18.3.2026 Voimajohtokävely

Keskustelu Kersantintien, Rauhalankaaren ja Luutnantintien aktiivien kanssa Keimola-Aviapolis-voimajohdon sijoittelusta kaavarunkoalueella.

2.4.2026 Koululaistilaisuus, Kanniston koulu

Työpaja 2–9-luokkalaisten koululaisten kanssa siitä, mitä he haluaisivat otettavan huomioon alueen jatkosuunnittelussa. Teemoja, jotka nousivat esille, olivat muun muassa käveltävyyteen panostaminen, leikkipaikkojen riittävä määrä, selkeästi hahmottuva kyläkeskus sekä kadut, puistot ja aukiot, joissa olisi miellyttävää ja turvallista oleskella. Myös syötävien kasvien saaminen alueen puistoihin ja hedelmäpuut nousivat useiden keskustelijoiden puheeseen.

Kaavarunkoprosessin vaiheet

- Rauhalanlaakson kaavarunko nostettiin kaavoitusohjelmaan 2023 numerolla 021700 kaupungin strategisten tavoitteiden mukaisesti.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma julkaistiin 4.12.2023.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 4.12.-15.1.2024. Tänä aikana sai jättää virallisen mielipiteen kirjaamoon. Mielipiteitä saatiin 18 kpl.
 - Mielipiteissä nostettiin esille muun muassa huomioita virkistysalueiden säilymisestä, huolia liiasta rakentamisesta ja maisemien muuttumisesta, henkilöautoilun ja pysäköinnin edellytysten huomioimisen tarve sekä toiveita kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden parantamisesta alueella.
 - Mielipiteiden koonti löytyy kaavarunkotyön nettisivuilta.
- *Kaavarunkoluonnos kaupunkisuunnittelulautakunnan käsittelyyn 9.6.2026.*

Suunnitelma

Tavoitteet

Kaavarungon tavoitteena on määrittää periaatteet alueen kehittämiseksi. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti tavoitteena on ollut mahdollistaa alueelle monimuotoista pientalorakentamista.

Kaavarungossa määritellään likimääräisesti muun muassa asumiselle, liikenteelle ja viheralueille varattavat alueet sekä viheryhteydet. Lisäksi tarkastellaan liikennejärjestelmän toimintaa. Tarkastelussa on myös palveluiden ja työpaikkojen sijoittuminen alueella.

Suunnittelun kulku

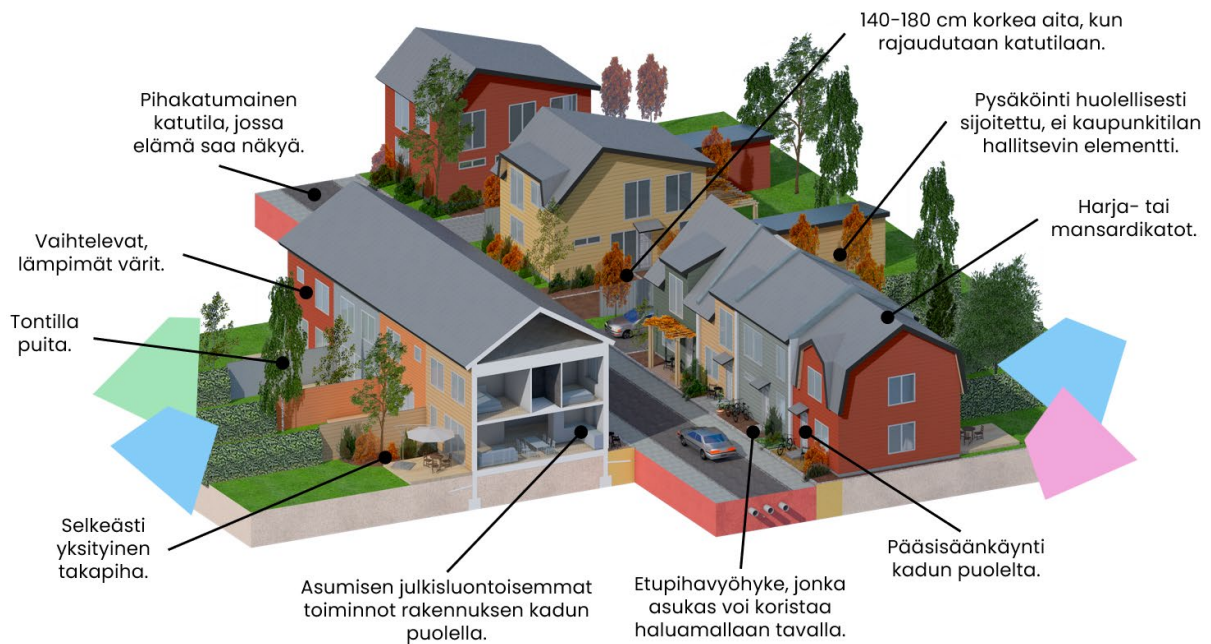
Suunnittelu alkoi vuoden 2023 syksyllä. Jo prosessin alkuvaiheessa kävi selväksi, että alueen laajat kulttuuriympäristölliset arvot ovat alueen rakentamisessa yksi suurimmista määrittelevistä tekijöistä. Kulttuuriympäristöselvitys laadittiin kaupungin omana työnä vuosina 2024–2026. Selvityksessä löydetyt arvot toimivat monien suunnitteluratkaisujen perusteluna. Vuosina 2023 ja 2025 toteutettiin alueella luontoselvitykset, joista kävi ilmi alueen, varsinkin peltoalojen, verrattain niukat luontoarvot. Luontoselvitysten tulokset on otettu huomioon suunnitelmassa; mm. lehtoja ja metsäsaarekkeitä on säästetty rakentamiselta.

Suunnitelman työstöä talvella 2025–2026. Luonnos rakennettavista alueista syksyllä 2025 kulttuuriympäristöselvityksen ja luontoselvitysten pohjalta. Tämän pohjalta alueille lähdettiin luonnostelemaan tarkempaa rakennetta. Kuvassa viheralueisiin liittyviä huomioita. Kaavarunkosuunnitelman mitoituksia on työstetty käsin piirtäen sekä paikkatieto-ohjelman avulla.

Suunnitteluperiaatteet

Suunnitteluprosessissa on kaavarungon suunnitelmakartan lisäksi määritelty kuusitoista yleistä suunnitteluperiaatetta, joita on tarkoitus noudattaa alueen, naapurustojen ja kortteleiden jatkosuunnittelussa. Osalla periaatteista on tarkennuksia alakohtina.

Erinäisiä suunnitteluperiaatteita pihakatumaisten tilan ympärille visualisoituna.

Suunnitteluperiaatteiden listaus

1. Metsäiset alueet säilytetään viheralueina ja asuminen sijoitetaan pääasiallisesti nykyisille peltoalueille.
 - o Yleiskaavan viher- ja asuinalueiden pinta-alojen suhde kuitenkin säilyy ± 10 %:n tarkkuudella, kun tarkastellaan koko kaavarunkoaluetta.
2. Alueen nykyinen sini- ja viherverkosto muodostaa suunnitelman viheralueiden rungon.
 - o Vahvistetaan purojen, ojen ja metsäalueiden ekologista tilaa.
 - o Alueen luonnon monimuotoisuusarvo paranee, kun osa pelloista muutetaan maanvaraisiksi pihoksi ja uusniityiksi sekä metsäalueita kehitetään.
3. Kylän sydän, toiminnallinen keskuspiha, sijoittuu Saaranaukion ympärille, jonka ympärille sijoittuu koulu, lähikauppa, ja muita liiketiloja.
4. Alueella on pieni korttelikoko, sivultaan korkeintaan 70 m.

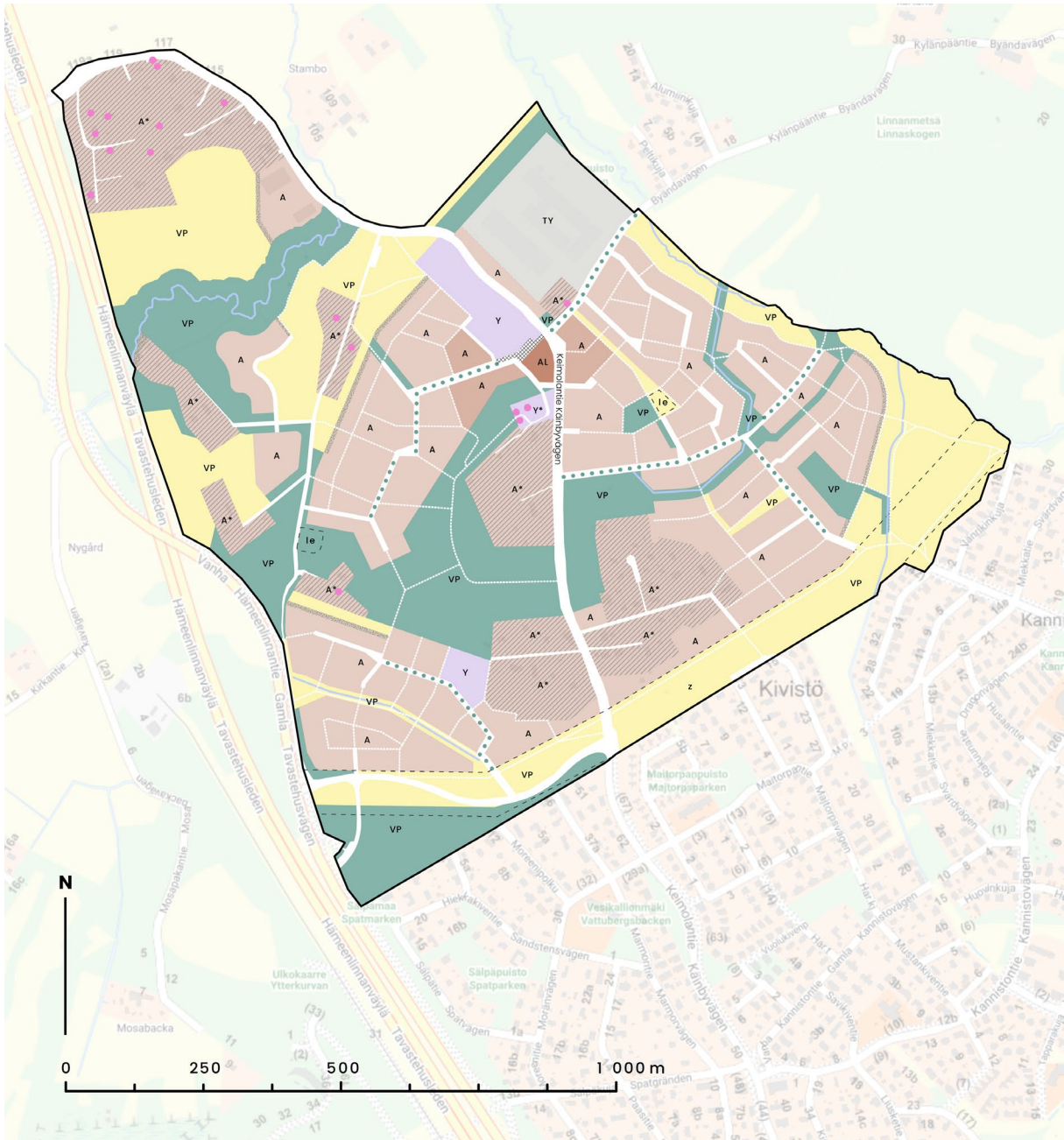
- Pieni korttelikoko mahdollistaa vaihtoehtoisia kävelyreittejä alueen sisällä, elävöittää kyläkuvaa ja luo edellytyksiä sattumanvaraisille kohtaamisille.
5. Rakennetuilla alueilla on selkeä tilahierarkia.
- Rakennukset sijoitetaan n. 0,5–2 metrin päähän kadun reunasta.
 - Syntyvälle 0,5–2 metrin vyöhykkeelle muodostetaan puoliyksityinen etupihavyöhyke, jonka asukas voi istuttaa, kalustaa ja koristaa haluamallaan tavalla, mikä luo vaihtelua katutilaan.
 - Etupihavyöhyke rajoittuu pääasiallisesti julkiseen katutilaan, jota voi tarvittaessa käyttää myös oleiluun, leikkiin ja pelailuun.
 - Rakennuksilla on yksityinen takapihavyöhyke.
 - Rakennusten pääsisäänkäynnit sijoitetaan:
 - Katujulkisivulle (rivitalot, kaupunkipientalot)
 - Katu- tai sivujulkisivulle (omakotitalot).
 - Tilahierarkian selkeällä synnyttämällä mahdollistetaan
 - riittävä yksityisyys asunnossa ja takapihalla
 - aktiivisen katutilan syntyminen
6. Tiiviimmät uudet korttelialueet sijoittuvat Saaranaukion ympärille sekä alueen eteläosaan, Miekkapuiston pohjoisreunalle ja Vesikorvenkadun varteen. Väljimmät omakotitontit sijoittuvat alueen reunoille.
7. Asuinrakennukset luovat alueelle vaihtelevaa ja mielenkiintoista kyläkuvaa.
- Alueen asuinrakentamisen kerrosluku on I–II ½.
 - Alueelle luodaan asemakaavamääräyksillä selkeä identiteetti, jota voidaan kuvailla sympaattisena, kodikkaana ja pienimittakaavaisena.
 - Mahdollistetaan sisäänkäyntien ympäristön istuttaminen, kalustaminen ja koristelu persoonalliseksi ja omannäköiseksi.
 - Rakennusten julkisivuväriytyy noudattaa lämmintä ja vaihtelevaa värimaailmaa, joka määritellään naapurustoittain asemakaavoituksen yhteydessä.
 - Alueella suositaan jyrkkiä harja- tai mansardikattoja, joissa lappeen suunta on kadunsuuntainen.
 - Näin luodaan mittakaavaltaan sopusuhtaisia katutiloja, valoisia etu- ja takapihoja ja aavistus yhdenmukaisuutta muuten monimuotoisella ja värikkäällä alueella.
 - Rakennusten kadunpuoleisella sivulla suositaan asumisen julkisluontoisempia toimintoja, kuten keittiöitä ja työtiloja.

- Varaudutaan rakennusten suunnittelussa sään ääri-ilmiöihin.
 - Esimerkiksi ikkunaluukut ja markiisit voivat toimia passiivisina aurinkosuojina ja pitkät räystäät suojaavat julkisivua säältä.
 - Mahdolliset toiseen kerrokseen sijoittuvat parvekkeet toteutetaan ulokkeina. Asuntopihoihin tulee olla kulkuyhteys maantasokerroksesta.
8. Aidat ja pihaa rajaavat talousrakennukset sekä pihojen istutukset ovat osa sympaattista katukuvaa.
- Rivitalo- ja kaupunkipientalokortteleissa näkösuojat tai aidat kadun ja sisäpihan välillä tulee toteuttaa puusta ja niiden korkeus tulee olla 140–180 cm.
 - Näin varmistetaan pihan yksityisyys ja pihan vehreyden näkyminen kadulle.
 - Talousrakennukset, piharakennukset ja katokset ovat alisteisia päärakennukselle. Ne on sijoitettava niin, että ne tukevat tilallisuuden vaihtelua korttelin ympärillä.
 - Avoimiin alueisiin rajautuvat tonttien yksityiset piha-alueet rajataan kasvillisuudella.
 - Pihaille tulee istuttaa puita. Pienillä piholla suositaan kukkivia puita ja isoilla piholla isoksi kasvavia puita.
9. Liike- ja palvelurakennukset ovat alueen merkkirakennuksia.
Asemakaavavaiheessa ne sovitetaan pienimittakaavaiseen ympäristöön ja huolehditaan, että niiden maantasokerros avautuu katutilaan.
10. Täydennysrakentamiseen nykyisillä asuinkiinteistöillä suhtaudutaan positiivisesti. Näiden alueiden asemakaavoitus toteutetaan laajempina kokonaisuuksina vaiheittain ympäröivien uusien naapurustojen yhteydessä.
11. Keimolantien historiallinen linjaus säilytetään. Tonttikatujen autoliikenne alueella suunnitellaan siten, että läpiajo naapurustojen halki minimoidaan. Tonttikadut suunnitellaan viihtyisiksi ja turvallisiksi, oleskeluun houkutteleviksi.
12. Miellyttävää katutilaa vaalitaan pysäköinnin huolellisella sijoittelulla tonteilla.
- Mikäli pysäköintipaikka sijoittuu rakennuksen yhteyteen katokseen tai autotalliin, tulee se sijoittaa vähintään auton mitan verran kadulta sisemmäksi. Toinen autopaikkavaraus voidaan sijoittaa mahdollisesti katoksen tai tallin eteen.

- Rivitalo- ja kaupunkipientalokortteleissa voidaan toteuttaa myös keskitetty pysäköinti korttelin sisälle. Keskitetyn pysäköinnin voi sijoittaa myös korttelin reunalle, jos paikka ei ole kaupunkikuvan kannalta keskeinen.
 - Ajoaukkojen leveys kadulta tontille on enintään 4 metriä. Näin varmistetaan, että katutilan reuna on selkeästi hahmotettavissa ja muille kadulla liikkujille on selkeää, mistä autot ajavat tonteille.
 - Pysäköintiratkaisut tarkennetaan korttelikohtaisesti asemakaavoituksen yhteydessä.
13. Vaalitaan suunnitelmassa esitettyjä maisemallisia kiintopisteitä ja näkymäakseleita, jotka tukeutuvat alueen vanhaan kulttuurimaisemaan.
14. Rakennusperintöarvoiltaan merkittävien rakennusten suojeluperusteet tutkitaan asemakaavoituksen yhteydessä.
15. Mahdollistetaan TY-korttelialueen toiminnan jatkuminen ja kehittäminen.
16. Suunnittelualueen eteläosassa on tilavaraus Aviapolis-Keimola-voimajohdon tiedossa olevan linjauksen mukaisesti.

Kaavarunkokartta

Yleiskuvaus aluevarauksista

Kaavarungolla laajennetaan asuntorakentamista Vanhan Kivistön pientaloalueelta kohti pohjoista, Keimolan kylän historiallista keskusta päin. Kaavarunkosuunnitelma mahdollistaa uutta pientalorakentamista noin 3000 uudelle asukkaalle. Kaavarunkoalueelle voidaan sijoittaa rakentamista noin 140 000–150 000 k-m² mukaan lukien täydennysrakentamisen mahdollisuudet nykyisillä omakotirakennetuilla saarekkeilla. Rakennusoikeudesta määrätään vasta asemakaavoituksen yhteydessä.

Suunnitelma pohjautuu ajatukseen, että tiiviimmät kaupunkipientalo- ja rivitalokorttelit sijoittuvat lähemmäs kylän sydäntä ja alueen eteläreunalle, lyhimmälle etäisyydelle joukkoliikenteestä. Omatonttinen omakotitaloasutus puolestaan sijoittuu kauemmas, osin metsien ja niittyjen reunoille.

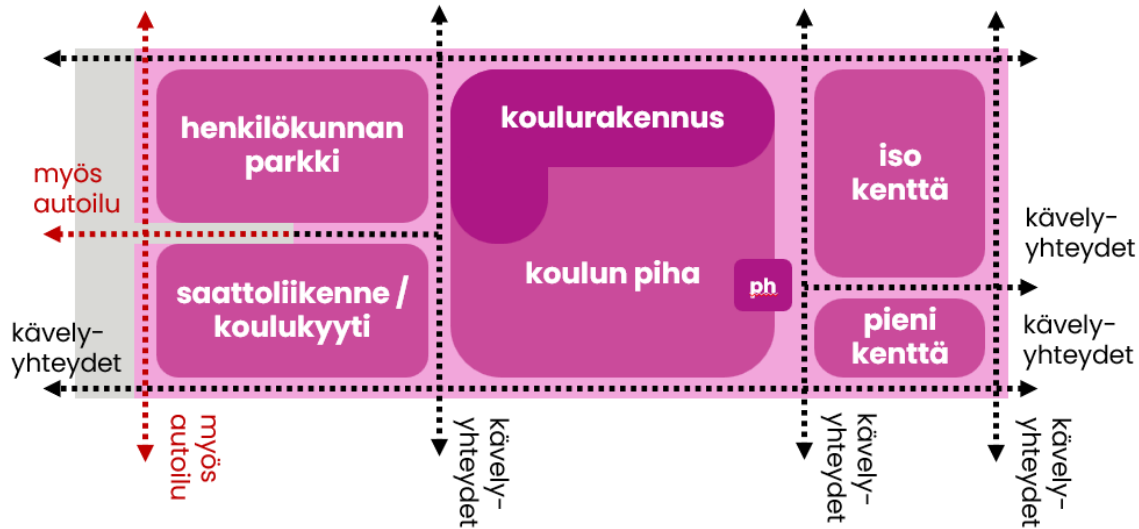
Kaavarunko tarkoittaa yleiskaavan aluevarauksia. Kaavarungon suunnitteluratkaisun asuinkorttelien ja viheralueiden suhde vastaa pinta-alaltaan yleiskaavan asuinkorttelien ja viheralueiden suhdetta. Merkittävimpiä muutoksia ovat alueen keskeisen viheralueen Valkiamäenmetsän ja metsäisten viheryhteyksien jättäminen rakentamisen ulkopuolelle, kun taas asuntorakentamisen alueita on laajennettu nykyisillä peltoalueilla.

Kaavarunkoalueelle sijoittuu noin 40 hehtaaria pääasiassa *asuinrakennusten korttelialueita (A)*, jotka on tarkoitettu pääosin I-II ½-kerroksiselle asuinrakentamiselle. Kadun puolella sallitaan työtilat ja liiketilat. Tummempi väri kylän sydämen yhteydessä symboloi muuta aluetta tiiviimpää rakentamista.

Kylän toiminnallinen keskus, kylän sydän, sijoittuu Keimolantien ja Kylänpääntien risteyksen tietämille. Tänne, Saaranaukion eteläpuolelle, sijoittuu *asuin- ja liikerakennusten korttelialue (AL)*, joka mahdollistaa lähikaupan ja muiden liiketilojen sijoittumista sekä asumista.

Nykyisin asutut saarekkeet alueella on merkitty merkinnällä **A***, *oleva asuinrakennusten korttelialue, jota voi täydennysrakentaa*. Tontit ovat pääosin varsin väljästi rakennettuja, ja mahdollistavat osin huomattaviakin määriä lisärakentamista. Täydennysrakentamisen määrä ja sijainnit määritellään asemakaavoituksen yhteydessä.

Varaus koulun sijoittumiselle kylän sydämeen on merkitty *yleisten palveluiden korttelialueena (Y)* Saaranaukion pohjoispuolelle. Koulu on pientaloalueella tärkein julkinen rakennus, jota usein myös iltakäytetään. Siksi on tärkeää, että koulun sijainti on keskeinen. Koulun koko ja tilantarve tarkentuu asemakaavoitettaessa ja 2026 syksyllä alkavan Kivistön kouluverkkosuunnitelman myötä. Korttelialue mahdollistaa toistaiseksi jopa yhtenäiskoulun sijoittumisen alueelle, mutta voidaan tarvittaessa pienentää pienemmän yksikön tarpeisiin sopivaksi. Tällöin osa Y-korttelialueen pohjoisosasta voidaan hyödyntää asuinrakentamiselle. Kylän sydämen Y-tontille sijoittuu myös päiväkotikouluun yhteyteen. Toinen, pienempi, Y-korttelialue sijoittuu kaavarunkoalueen eteläosaan. Tälle alueelle on mahdollista sijoittaa toinen päiväkotikoulu rakentamisen edetessä pidemmälle.

Skemaattinen esimerkki siitä, kuinka koulutontti voidaan järjestellä niin, että koulun toiminnot eivät luo kaupunkirakenteeseen useiden hehtaarien kokoista estevaikutusta.

Bykullan kortteli eli nykyinen kyläyhdistyksen pihapiiri, jossa sijaitsee myös lähiseudulta tuotuja piharakennuksia, on merkitty *kulttuuri- ja yhdistystoimintaa palvelevaksi korttelialueeksi (Y*)*. Merkinnän tarkoitus on varmistaa kyläyhdistys- ja museotoiminnan jatkuminen ja kehittäminen.

Varastointitoiminnan korttelialueeksi (TY) on merkitty niin sanottu Aluman alue Kylänpäätien varressa. Toimintaa on mahdollista kehittää ja monipuolistaa toiminnan aiheuttamatta ympäristöhäiriöitä.

Merkinnöillä *puistoalue, avoin ja puistoalue, metsäinen (VP)* on merkitty puistoalueina kehitettävät alueet. Metsäisiin alueisiin lukeutuvat muun muassa Valkiamäenmetsä alueen keskellä osana ekologista yhteyttä. Avoimina niittyinä kehitettäviä alueita sijaitsee kaavarunkoalueen eteläreunalla sekä Saraksen pihapiirin ympäristössä. Leikkipaikkoihin varaudutaan sekä Martanmetsän vieressä että Myllymäen pohjoispuolella. Suunnitelmassa pidetään huoli vesilain tarkoittamien purojen Kykisbäckenin ja Linnanojan noin 30 metrin suojavyöhykkeestä. Miekkapustoon alueen itänurkassa sijoitetaan matonpesu- ja mäenlaskupaikka sekä kaupunkiviljelyä ja säilytetään arvoniitty. Alueen koillisreunaan Linnanmetsän varteen sijoitetaan latuyhteysvaraus.

Tärkeimpiä katuyhteyksiä on kaavarunkokartalle merkitty merkinnällä **katualue**. Katualueiden sijainti ja laajuus tarkkenee asemakaavoituksen yhteydessä. Katualueiden yhteyden on merkitty *puuistutuksia* keskeisimmille kaduille. Pienemmillä kaduilla vehreyttä luovat puolestaan korttelialueilla sijaitsevat istutukset. Suurin osa kaavarunkoalueella tarvittavista tonttikatu- tai raittilyhteyksistä sekä korttelialueelle sijoittuvista julkisista kulkuyhteyksistä on merkitty kartalle viivamerkinnällä **viitteellinen kulkuyhteys**. Näiden

kulkuyhteyksien tarkempi sijainti ja tyyppi tarkentuu asemakaavoituksen yhteydessä.

Puistoalueiden yhteyteen on merkitty kaksi leikkipaikan sijaintia merkinnällä **le**. Toinen näistä sijaitsee Martanpuiston metsäisen saarekkeen vieressä, Byändan torpalle johtavan näkemäakselin päässä. Toinen sijaitsee Myllymäen pihapiirin pohjoispuolella, nykyisellä peltoulokkeella metsän keskellä. Tavoitteena on kehittää tätä leikkipaikkaa metsäisenä tukemaan itä-länsisuuntaista ekologista yhteyttä.

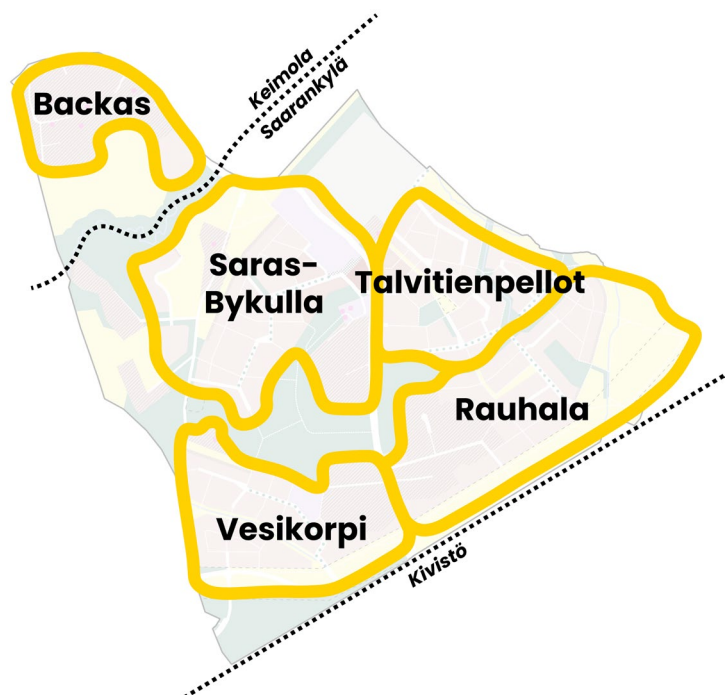
Nykyiset, varsin eri kunnoissa olevat, purot ja ojat on merkitty kartalle merkinnällä *kehitettävä puro tai oja*. Purojen ja ojien yhteyteen on sijoitettu puistokäytäviä, jotka tukevat purojen ja ojien säilymistä sekä luovat asukkaille mielenkiintoisia virkistysalueita.

Alueen eteläreunassa on voimajohdon varoalue, jolle ei saa sijoittaa uusia asuinrakennuksia (**z**). Kyseessä on tilavaraus Aviapolis-Keimola-voimajohdolle, sen tiedossa olevan linjauksen mukaisesti. Alueelle voi sijoittaa erityyppisten niittyjen lisäksi esimerkiksi kaupunkiviljelyä, pysäköintipaikkoja ja etupihoja. Myös matonpesupaikka on varoalueelle soveltuvaa toimintaa.

Kaikki alueen *rakennusperintökohteet* on nostettu kartalle. Näiden suojelua suositellaan asemakaavassa. (Kohteista Byändan torppa on jo suojeltu asemakaavalla.) Rakennusperintökohteet sijoittuvat pääosin Backaksien kukkulalle. Myös Saraksen ja Myllymäen pihapiirissä on muutamia kohteita.

Naapurustojen kuvaukset

Alue on kaavarungossa jaettu viiteen eri naapurustoon. Naapurustot voivat olla hyvä lähtökohta alueen asemakaavoituksen jakamiselle osiin.

Talvitienpeltojen naapurusto

Naapurusto sijoittuu Kylänpääntien, Keimolantien, Linnanmetsänkadun eteläpuolisen viheryhteyden ja Linnanmetsän väliselle alueelle ja on suositeltava ensimmäinen asemakaavoitettava osa kaavarunkoalueesta. Nimi perustuu alueella sijainneeseen peltoon *Vintervägs åkrar*.

Puistot ja muut viheralueet

Alueen keskivaiheille sijoittuu Byändan torpalta kaakkoon avautuva kapea puistoakseli, joka johtaa Martanpuiston metsäiselle saarekkeelle, josta kehitetään puistoaluetta. Metsäisen saarekkeen viereen on sijoitettu varaus leikkipaikalle. Rauhalanojan varteen on sijoitettu ojanvarsi- ja jalkapallopuisto, jossa kulkee julkinen jalankulkuyhteys. Linnanmetsän reunalle on sijoitettu luode-kaakko-suuntainen jalankulkuyhteys, jonka yhteydessä varaudutaan latuyhteyteen.

Korttelialueet

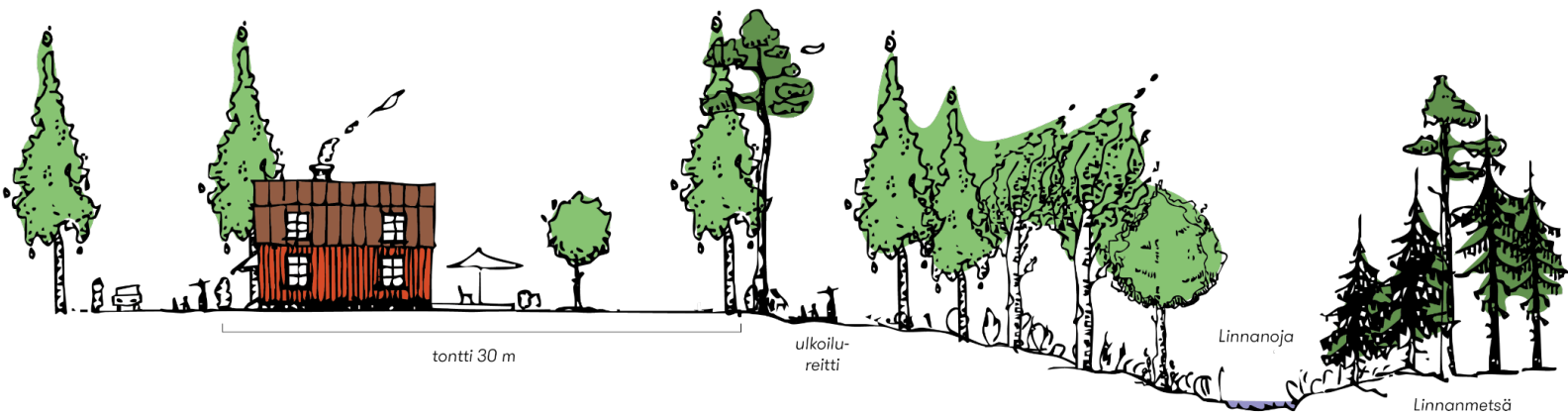
Alueen läntisimmät osat kuuluvat kylän sydämeen ja kaupunkipientalomaisiin rakentaminen sopii parhaiten tälle alueelle, Martanpuiston näkemäkselin lounaispuolelle ja akselin molemmin puolin. Kylänpääntien-Keimolantien risteyksessä voidaan harkita myös II-II ½-kerroksisia rakennuksia, joissa on yksikerroksisia asuntoja kahdessa tasossa alueen asuntokannan monipuolistamiseksi. Martanpuiston akselin koillispuolinen alue varattaneen

pääosin omakotimaiselle rakentamiselle. Linnanmetsän reunassa sijaitsevat luontevimmin alueen tehokkuudeltaan matalimmat omakotitalotontit, mikäli sellaisia alueelle päätetään sijoittaa.

Katualueet ja liikenne

Alueen autoliikenne syötetään osin Keimolantieltä, osin Kylänpääntieltä ja osin Linnanmetsänkadulta. Keimolantieltä alueen länsiosaan liittyy Villintorpankatu (ja mahdollinen toinen katu), jolta autoliikenne ympäröiviin kortteleihin hoidetaan. Kylänpääntieltä alueelle liittyy Rouva Lucretian katu ja toinen vielä nimeämätön katu, joiden kautta autoliikenne ympäröiviin kortteleihin hoidetaan. Linnanmetsänkadulta alueelle liittyy Rouva Kristiinan katu sekä noin kolme muuta katuja, joiden kautta autoliikenne ympäröiviin kortteleihin hoidetaan. Näistä yksi palvelee ainoastaan Rauhalanojanpuiston itäpuolelle jäävää rakentamissaarekettä. Autoliikenteen ulkosyötön myötä alueen keskivaiheille Martanpuiston metsäsaarekkeen ja leikkipaikan ympärille sekä Saraksenojan varteen syntyy autoliikenteeltään vähäistä katutilaa, jossa on erityisen turvallista liikkua. Muutenkin kävely-yhteyksiä ja pihakatuja alueella risteilee runsaasti.

Naapurustoa palvelee Villintorpankadun ja Kylänpääntien väliin sijoittuva linja-autopysäkki Keimolantiellä, kylän sydämessä, jonne on hyvät kävely-yhteydet.

Luonnos leikkaukseksi Rouva Lucretian kadulta (vas.) kohti Linnanmetsää.

Luonnostelua Talvitienpeltojen naapuruston rakenteeksi. Rivitalomaisemmat korttelit sijoittuvat lähemmäs kylän sydäntä, omatonttiset omakotitalot puolestaan lähemmäs Linnanmetsää.

Saras-Bykullan naapurusto

Naapurusto sijoittuu pääosin Emäntä Saaran kadun ja Saraksentien varsille. Tämän naapuruston itänurkkaan sijoittuu kylän toiminnallinen ydin; kaupan paikka ja koulu, jotka sijoittuvat Saaranaukion molemmiin puolin. Alueen nimi perustuu Saraksen tilakeskukseen ja Bykullan historiallisen pikkukouluun, jotka sijaitsevat alueella.

Puistot ja muut viheralueet

Alueelle sijoittuu kokonaan Saraksen tilan historiallinen ympäristö. Tilan pihapiiriä ympäröivistä pelloista pohjoisimmat osat säästetään avoimena puistoalueena, Saaranpuistona. Näissä on esimerkiksi mahdollista jatkaa nykyistä hevostallitoimintaa tai niittyttää osa alueista monimuotoisesti. Emäntä Saaran kadulta on tarkoitus järjestää puistomainen näkymäakseli Saaranpuistoon.

Naapuruston sisälle jää osa Valkiamäenmetsästä, joka säilyy metsäisenä. Metsään on tarkoitus luoda virkistysreittejä. Valkiamäenmetsän eteläosa rajaa naapurustoa etelässä. Metsässä kulkevaa ekologista yhteyttä tukemaan on sijoitettu metsäinen leikkipuisto nykyiselle pienelle peltosaarekkeelle. Ekologisen

yhteyden yhteydessä on myös arvokasta säästyvää lehtoa Saraksentien länsipuolella leikkipaikasta pohjoiseen.

Keimolantien-Kylänpääntien risteuksen pohjoispuolelle sijoitetaan pieni puustoinen puistoalue, puskurivyöhykkeeksi Saaranaukiolta kohti nykyistä asutusta.

Pohjoisessa aluetta rajaa Kykisbäckenin puronympärysmetsä.

Korttelialueet

Saaranaukion pohjoispuolelle sijoittuu koulun ja päiväkodin kortteli. Koulurakennus on tarkoitus sijoittaa korttelin etelä- ja koillisreunoille rajaamaan Saaranaukiota ja Keimolantietä, jolloin muodostuu myös suojainen ja valoisa piha-alue.

Saaranaukion eteläpuolelle sijoittuu alueen "kauppakortteli", johon on kaavailtu paikkaa lähikaupalle. Lähikaupalle on tärkeää näkyvyys Keimolantielle. Kortteliin soveltuisi mainiosti myös jokunen pienempi liiketila esimerkiksi korttelin länsinurkalle. Näiden liiketilojen toiminta voisi laajeta Saaranaukiolle, mikäli kyseessä olisi esimerkiksi kahvila tai ravintola. Ilmansuunta olisi tällaiselle toiminnalle hyvä: ilta-aurinkoinen.

Suurin osa naapurustosta on asuinrakennusten korttelialuetta. Saaranaukiota lähimmät korttelit soveltuvat parhaiten tehokkuudeltaan korkeammalle kaupunkipientalo- ja rivitalorakentamiselle. Myös Emäntä Saaran kadun varsi on mielekästä pyhittää kaupunkipientaloille tai rivitaloille. Saaranpuiston reunalle jäävät korttelit, Emäntä Margareetan kadun ja Ellilänkadun varret ovat puolestaan omiaan omakotitalorakentamiselle. Näiden kortteleiden Saaranpuistoon rajautuville reunoille on asetettu määräys vehreästä tontin reunavyöhykkeestä.

Saaranpuiston länsipuolelle sijoittuu kaksi omakotitalorakentamiselle sopivaa laajempaa korttelialuetta Orinankadun varteen.

Bykullan kukkulalla sijaitseva kyläyhdistyksen talo jää mäen laelle muistuttamaan kylän pitkää historiaa. Jatkosuunnittelussa varmistetaan, että rakennus näkyy Saaranaukiolle mäen laelta.

Vaikka nykyinen asutus Keimolantien länsipuolella Bykullan eteläpuolella sijaitsee tässä naapurustossa, jää se metsän taakse varsin irralliseksi uuteen rakentamiseen nähden.

Katualueet ja liikenne

Alue syötetään autoliikenteellisesti pääosin Emäntä Saaran kadulta, joka johtaa

Keimolantielle. Tällöin keskeisen rakennettavan alueen reunamille jää metsän- ja puistonreunoja, joissa on autoliikenteeltä rauhoitettuja raitteja.

Kylänpääntien risteyksestä ei tehdä nelihaararisteystä, jotta vältetään varsinkin Alumalta tulevan raskaan liikenteen ja koulun kävelyliikenteen risteämisiä. Näin koulun korttelin eteläpuolesta muodostuu Saaranaukio, joka toimii kylän toiminnallisena keskipisteenä: Koulun pääsisäänkäynti sijoittuu Saaranaukiolle päin, kuin myös mahdollisten liiketilojen ja kaupan sisäänkäyntejä. Autojen saapuminen koulun alueelle tapahtuu pohjoisemmasta Keimolantielta, jolloin koululaisten ja autoliikenteen reitit eivät kohtaa. Saaranaukion läpi ei ohjata läpiajoliikennettä, huoltoajo tapahtuu lännestä.

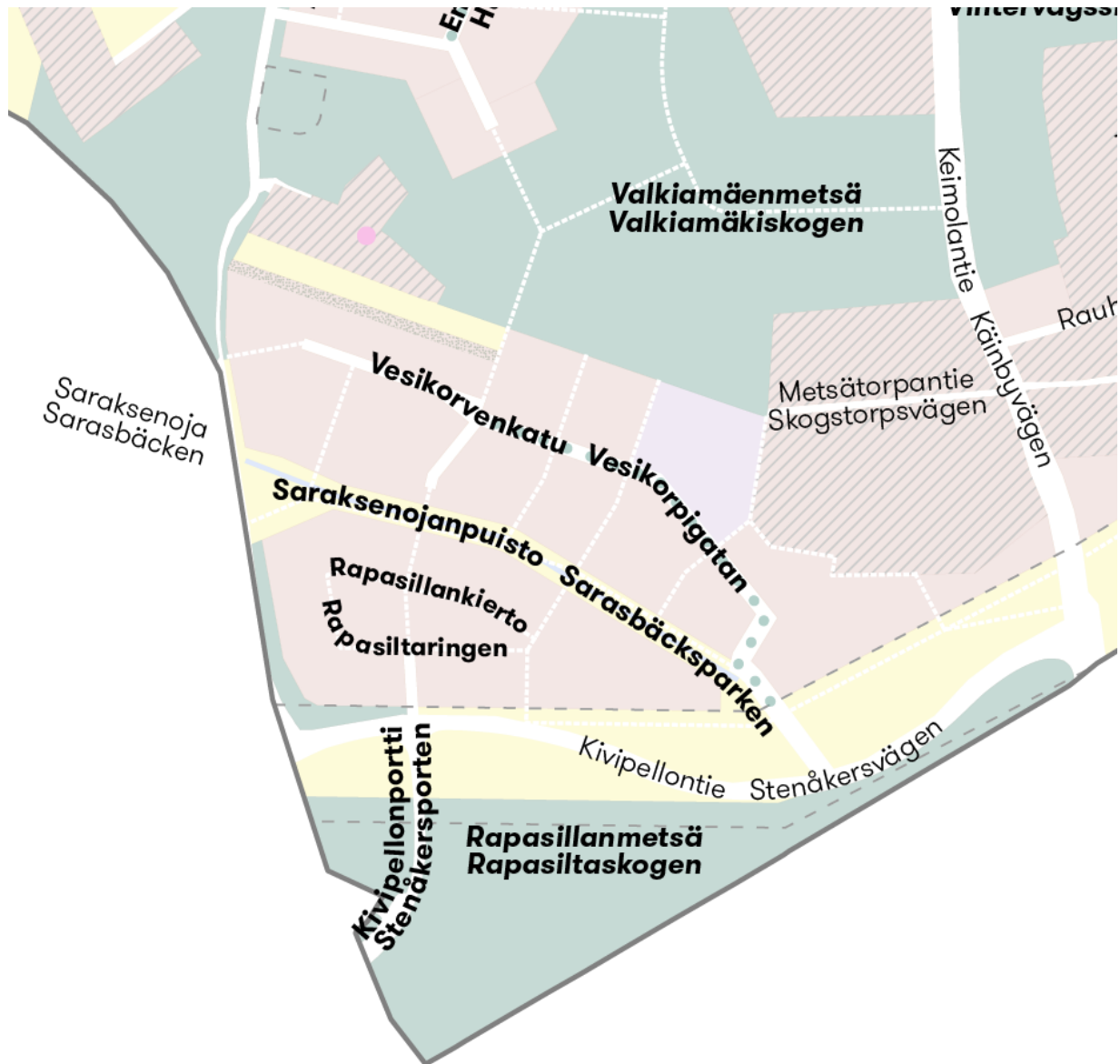
Autoliikenne koko naapurustoon kulkee Emäntä Saaran katua pitkin AL-korttelin eteläpuolitse Bykullan pohjoispuolelta. Tällä ratkaisulla saadaan myös poistettua Bykullalle johtava liittymä Keimolantielta; korvaava liittymä voidaan ottaa Emäntä Saaran kadulta pohjoisesta nykyisen pysäköintikentän läpi.

Emäntä Saaran katu johtaa Emäntä Margareetan kadulle ja Ellilänkadulle, jotka palvelevat alueen länsireunan kortteleiden liikennettä. Luoteis-kaakkoissuunnassa alueen läpi johtavat yhteysmerkinnät voivat pääosin olla luonteeltaan pihakatumaisia tai kävelyraitteja.

Orinankadun ja Viinamäen alueen autoliikenne tapahtuisi Saraksentien kautta. Saraksentielle pääsisi Emäntä Saaran kadulta Myllymäen pihapiirin pohjoispuolella sekä suoraan Vanhalta Hämeenlinnantieltä. Kaavarungon suunnitteluratkaisu mahdollistaa autoliikenteen läpiajon kieltämisen Saraksen pihapiirissä, koska korvaava yhteys Emäntä Saaran kadun kautta syntyy.

Naapurustoa palvelee Villintorpankadun ja Kylänpääntien väliin sijoittuva linja-autopysäkki Keimolantiella, kylän sydämessä sekä mahdollinen pysäkki Saraksentien ja Keimolantien risteyksessä. Saraksentien pohjoispäässä varaudutaan linja-auton kääntöpaikkaan. Erityisesti kylän sydämessä sijaitsevalle pysäkillä on alueelta hyvät kävely-yhteydet.

Vesikorven naapurusto

Alue sijoittuu Saraksenojanpuiston molemmiin puolin, nykyisen Kivipellontien pohjoispuolelle. Pohjoisessa aluetta rajaa Myllymäen pihapiiri, idässä Keimolantie ja Metsätorpantien nykyinen asutus. Alueelle sijoittuu asumisen lisäksi varaus päiväkodille ja avoin niitty-yhteys alueen eteläreunaan. Alueen nimi perustuu paikalla sijainneeseen vanhaan suomenkieliseen paikannimeen Vesikorpi, esim. 1769 kirjoitusasussa *Väskorpi äng*.

Puistot ja muut viheralueet

Naapuruston keskeinen virkistysalue on pohjoisessa sijaitseva Valkiamäenmetsä sekä aluetta halkova ojanvarsipuisto Saraksenojanpuisto, johon on osoitettu julkinen jalankulkuyhteys. Naapuruston eteläosaan sijoittuu voimalinjan varoalue, jossa ei voi kasvaa korkeita puita; tämä alue on omiaan niittymäiseksi avoimeksi ekologiseksi yhteydeksi. Kylänpääntie mutkittelee nykyisellä linjauksellaan niityn halki. Naapuruston eteläosaan sijoittuu myös

Rapasillanmetsä, joka säilyy melkein kokonaisuudessaan, ainoastaan Kivipellonportin risteyksen ympäriltä joudutaan karsimaan puustoa.

Myllymäen pihapiirin eteläpuolelle jätetään muistuma viljelysmaisemasta avoimena niittysuikaleena; tällöin myös tontteja reunustava komea kuusiaita ja pihapiirin upeat männyt saavat arvoisensa näkymätilan ympärilleen.

Korttelialueet

Vesikorvenkadun varsi, erityisesti lähimpänä Keimolantietä oleva osuus, soveltuu kaupunkipientalo- tai rivitalomaiselle rakentamiselle. Vesikorvenkadun varteen on myös sijoitettu varaus mahdolliselle päiväkodille. Alueen länsireuna Vanhan Hämeenlinnantien läheisyydessä soveltuu omakotitalorakentamiselle. Rapasillankierron varsi on myös potentiaalinen sijainti omakotirakentamiselle. Kiilamainen korttelialue Rapasillankierron itäpuolella lienee kuitenkin paras jättää tehokkaammalle rivi- tai kaupunkipientalorakentamiselle näkyvän sijaintinsa ja linja-autopysäkin läheisyyden vuoksi.

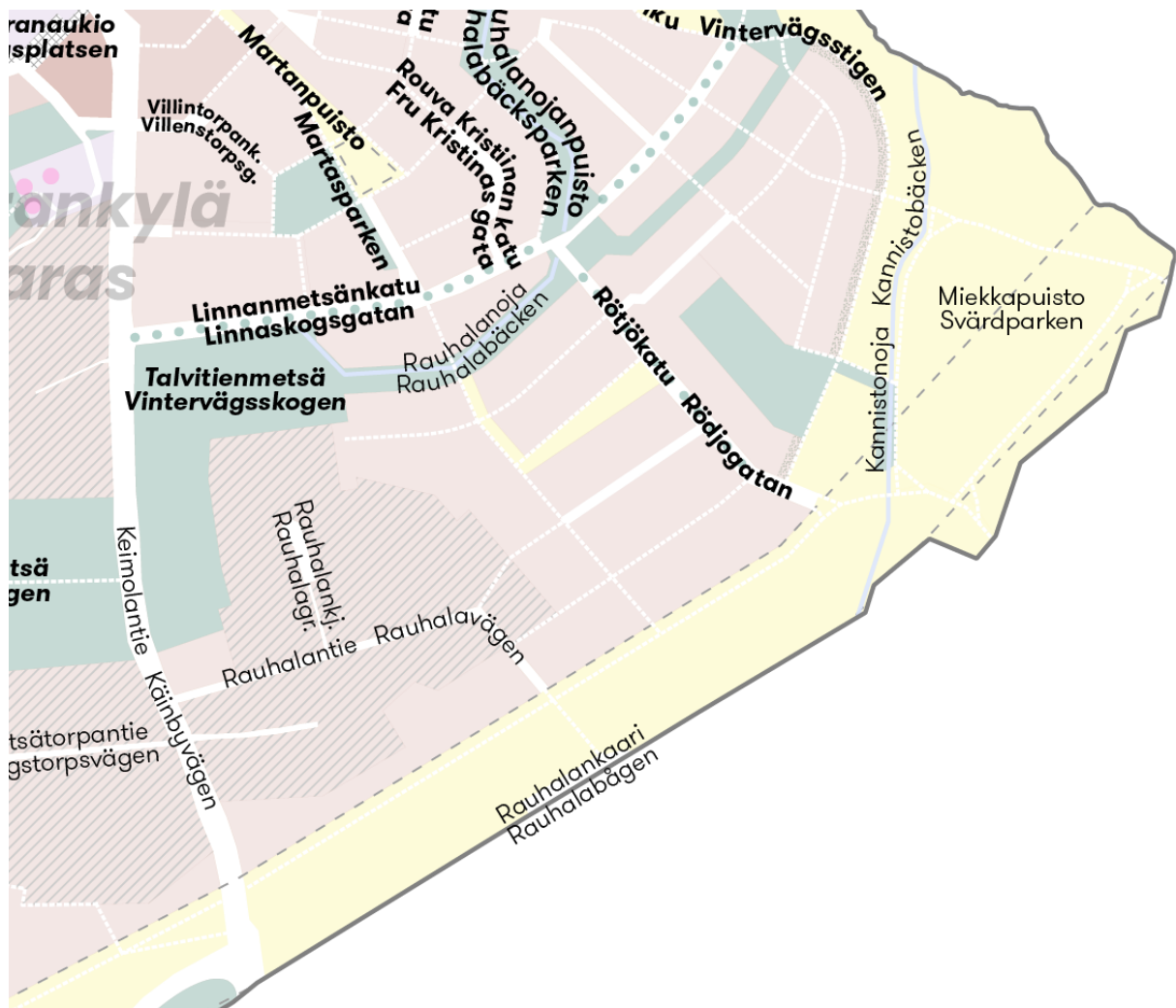
Naapuruston itäreunaan sijoittuva Metsätorpantien alueella on täydennysrakentamismahdollisuuksia erityisesti eteläreunassaan, jossa tonteilla on hyvin tilaa. Asemakaavavaiheessa tutkitaan, miten näiden tonttien eteläreunat sekä nykyään peltoalueena oleva rakentamaton, mutta korttelialueeksi merkitty voimajohdon varoalueen ulkopuolella oleva alue voidaan järkevästi ja tilatehokkaasti rakentaa. Paras ratkaisu syntyisi, jos eri maanomistuksissa olevat alueet voitaisiin suunnitella kokonaisuutena; tällöin alueelle voitaisiin sovittaa kaupunkipientaloo tai rivitaloo lähelle Keimolantien linja-autopysäkkiä.

Katualueet ja liikenne

Alueen autoliikenne syötetään Myllymäen pihapiiriä lukuun ottamatta Kylänpääntieltä, jolta pääsee sekä Keimolantielle että Vanhalle Hämeenlinnantielle. Pääasialliset autoliikenteen yhteydet ovat Vesikorvenkatu ja Rapasillankierto, joilta on yhteys kaikille korttelialueille. Kävely-yhteyksiä ja pihakatuja alueella risteilee runsaasti.

Naapurustoa palvelee Kivipellontien ja Metsätorpantien väliin sijoittuva linja-autopysäkki Keimolantiellä. Hyvät kävely-yhteydet johtavat naapurustosta pysäkille.

Rauhalan naapurusto

Alue sijoittuu Miekkapuiston länsi- ja luoteispuolelle ja Linnanmetsänkadun eteläpuolelle. Alueelle sijoittuu nykyinen Rauhalantien varren asuinalue. Alueen nimi perustuu Rauhalan tilaan, joka sijaitsee alueen keskellä.

Puistot ja muut viheralueet

Alueen suurin viheralue on Miekkapuisto, joka laajenee. Puistoon sijoittuu nykyiselle täyttömäelle pieni mäenlaskupaikka sekä Kenraalintien päähän viheralueiden palveluverkkosuunnitelmassa sijoitettu matonpesupaikka. Miekkapuistoon jää myös Kannistonoja, joka yhtyy Linnanojaan pohjoisessa, sekä kehitettävä arvonniitty. Miekkapuistoon on myös mahdollista sijoittaa kaupunkiviljelyä.

Metsäinen ekologinen yhteys rajaa aluetta pohjoisessa. Yhteys kulkee osittain Rauhalanojan varressa.

Korttelialueet

Alueelle sijoittuu pääosin omakotitalorakentamista, mutta erityisesti lähellä Keimolantien ja Rötjönkadun välissä avoimen niittyalueen reunassa alueen

eteläreunassa olisi syytä pyrkiä kaupunkipientalomaisempaan ratkaisuun hyvän sijainnin ja tilanahtauden vuoksi. Tehokkuudeltaan matalimmat omakotitalotontit voidaan sijoittaa Talvitienpolun varteen Linnanmetsän luo.

Naapuruston länsireunaan sijoittuvalla Rauhalantien alueella on täydennysrakentamismahdollisuuksia. Asemakaavavaiheessa tutkitaan, miten Rauhalantien eteläpuolen kiinteistöt sekä nykyään peltoalueena oleva rakentamaton, mutta korttelialueeksi merkitty voimajohdon varoalueen ulkopuolella oleva alue voidaan järkevästi ja tilatehokkaasti rakentaa. Paras ratkaisu syntyisi, jos eri maanomistuksissa olevat alueet voitaisiin suunnitella kokonaisuutena; tällöin alueelle voitaisiin sovittaa kaupunkipientaloo tai rivitaloo lähelle Keimolantien linja-autopysäkkiä.

Katualueet ja liikenne

Naapurustoon syntyy kaksi eri suunnista syötettyä aluetta.

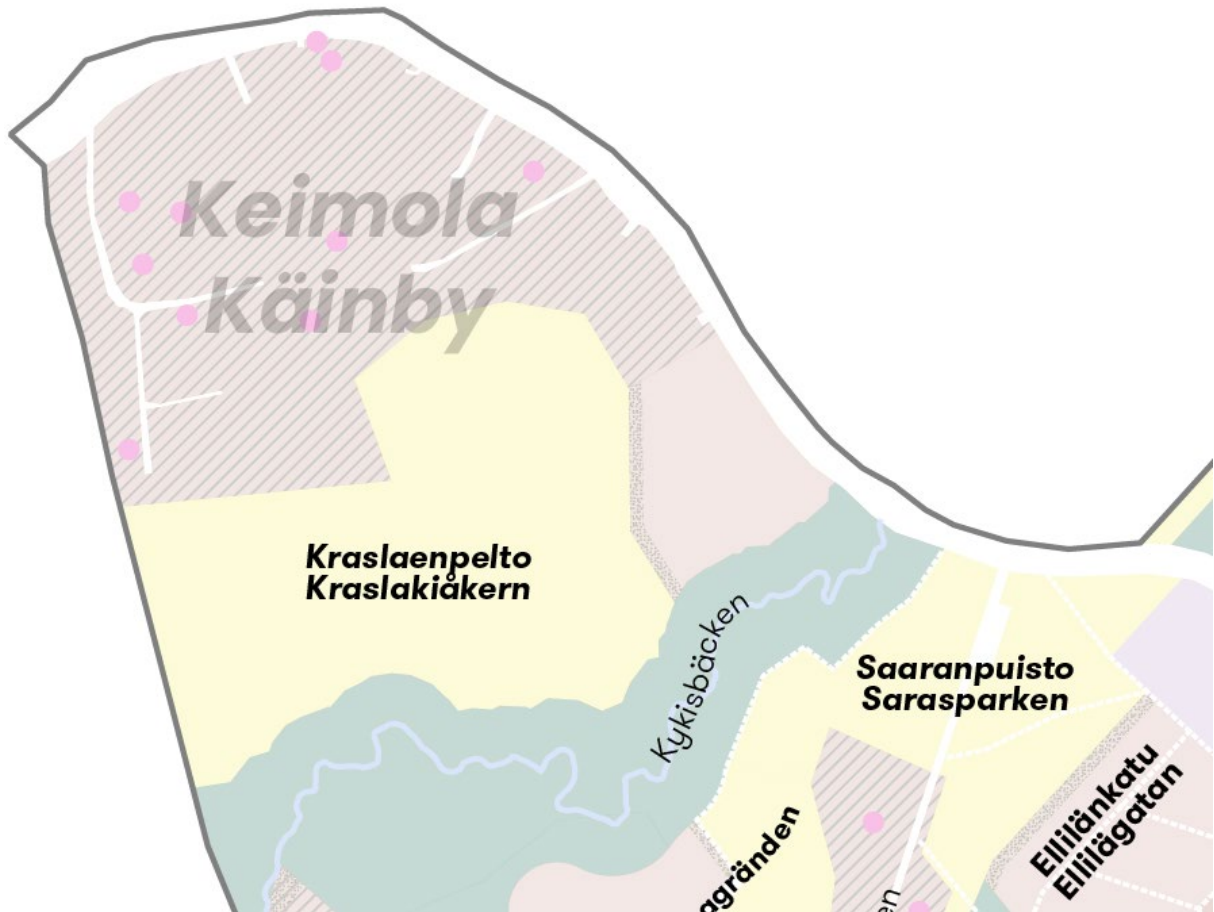
Suurin osa naapurustosta syötetään Keimolantieltä Linnanmetsänkadun kautta Rötjökadulle. Rötjökadulta on yhteys noin kolmelle kadulle, jotka palvelevat kaikkia korttelialueita. Näiden lisäksi alueella on tarve useille pihakaduille tai kävelyraiteille.

Rauhalantien alue yhdistyy suoraan Rauhalantien kautta Keimolantiehen. Rauhalantien kautta voidaan järjestää autoliikenneyhteys Miekkapuiston varren kortteleihin Keimolantien läheisyydessä.

Kannistosta Kenraalintieltä alueen kaakkoispuolelta järjestetään kävelyn ja pyöräilyn yhteys Miekkapuiston läpi Rötjönkadulle.

Naapurustoa palvelee Kivipellontien ja Metsätörpantien väliin sijoittuva linja-autopysäkki Keimolantiellä, jonne kävely-yhteydet ovat alueelta sujuvat.

Backaksen naapurusto

Alue kattaa Keimolan kylän historiallista ydintä: Backas-Östergården ja Backas-Vestergården. Alueelle ei osoiteta juurikaan kokonaan uusia rakennettavia alueita, mutta nykyisten pihapiirien täydennysrakentamisen mahdollisuudet tutkitaan asemakaavoitettaessa. Kraslaenpelto, todennäköisesti Keimolan kylän vanhin viljelty alue, erottaa Backaksen naapuruston Saarakylästä.

Ainoastaan osoitteessa Keimolantie 108 sijaitsevan teollisuuskiinteistön paikalle on sijoitettu asuinrakennusten korttelialue. Korttelialue kattaa pienemmän alueen kuin nykyinen teollisuuskiinteistö. Syynä on Kykisbäckenin varoalueen huomiointi ja vanhimpien avoimien peltoalojen vaaliminen kulttuuriympäristöselvityksen johtopäätösten mukaisesti. Maisemahäiriön vaikutusta historialliseen ympäristöön saadaan näin pienennettyä.

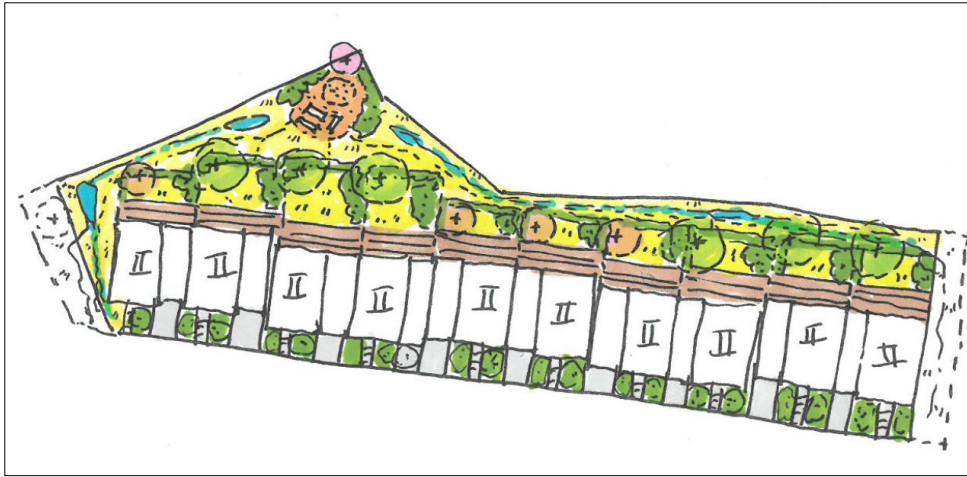
Vihertehokkuus

Vihertehokkuuden tavoitetaso alueella on 1,0 rivitalo-, kaupunkipientalo- ja pienkerrostalokortteleissa sekä 1,2 omakotitalotonteilla.

Vihertehokkuuden saavuttaminen on mahdollista kaavarungon kaikilla korttelialueilla, eri rakentamistehokkuuksilla. Kaavarunkotyössä on varmistettu esimerkkikorttelein vihertehokkuuden toteutumisen mahdollisuus.

Kaupunkipientalosuurkortteli, katujen ympäröimä, tehokkuus n. $e=0,57$. Ei mittakaavassa. Pysäköinti keskitetty, pysäköintinormi 1,5 ap/as. Jotta vihertehokkuus- ja hulevesien viivytystavoitteesen päästään, olisi hyvä, että istutetaan isoja, pieniä ja kukkivia puita, parkkiruudut olisivat nurmikiveystä, korttelin reuna-alueet niittyä ja osoitetaan riittävästi tilaa hulevesien viivytykseen piha-alueella.

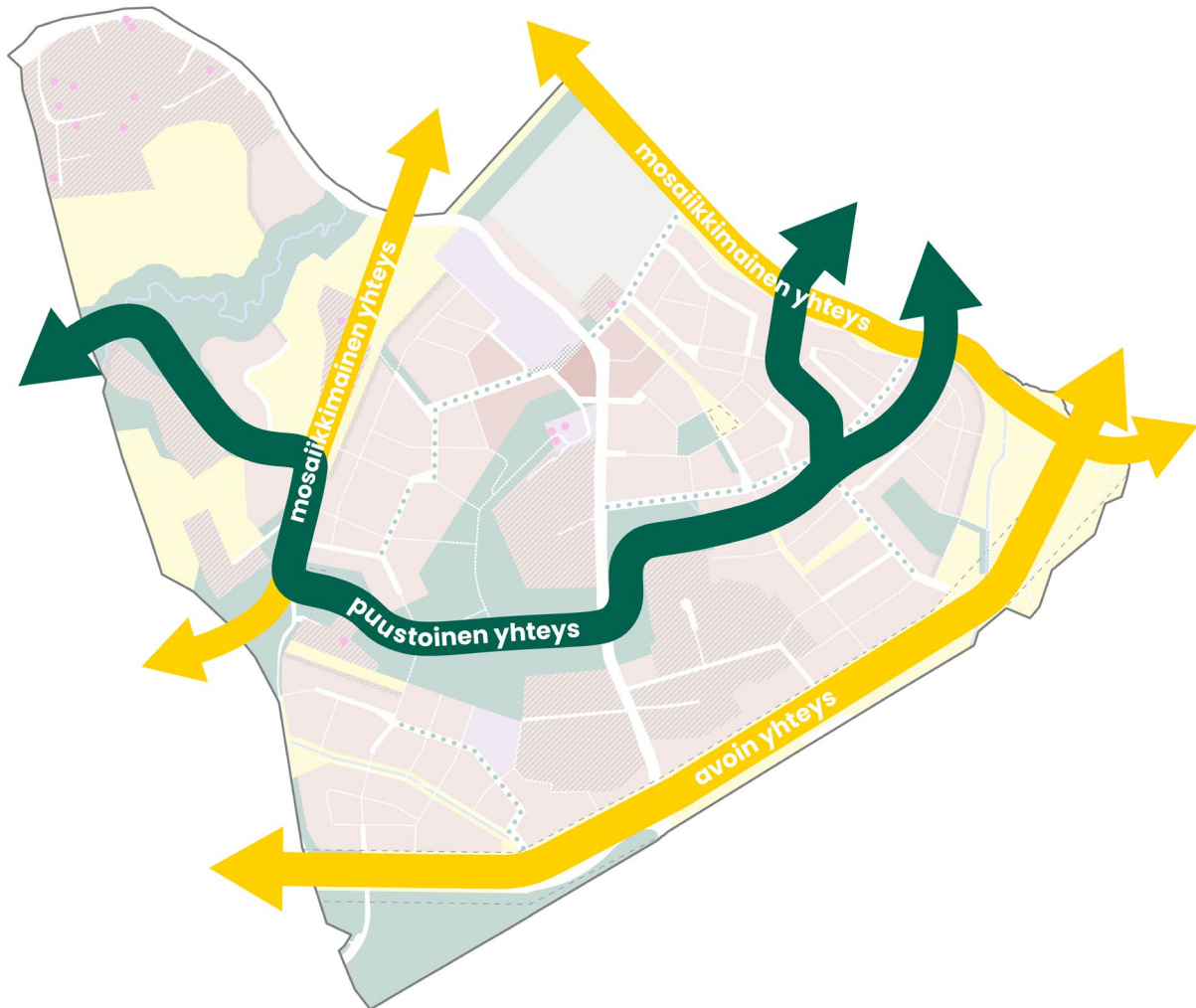

Kaupunkipientalokortteli, metsään rajautuva yhdeltä sivulta, tehokkuus $n. e=0,49$. Pysäköintinormi 2 ap/as. Ei mittakaavassa. Jotta vihertehokkuus- ja hulevesien viivytystavoitteen saavuttamiseen päästään, olisi hyvä, että istutetaan isoja, pieniä ja kukkivia puita, korttelin reuna-alueet niittyä ja osoitetaan riittävästi tilaa hulevesien viivytykseen piha-alueella.

Omakotitalokortteli, katujen ympäröimä, tehokkuus $n. e=0,30$. Pysäköintinormi 2 ap/as. Ei mittakaavassa. Tonttien mitat ovat 15 x 35 metriä, rakennusoikeutta laskennallisesti 157,5 k-m². Jotta vihertehokkuus- ja hulevesien viivytystavoitteen saavuttamiseen päästään, olisi hyvä, että istutetaan isoja, pieniä ja kukkivia puita, korttelin reuna-alueet niittyä ja osoitetaan riittävästi tilaa hulevesien viivytykseen/johtamiseen piha-alueella.

Ekologiset yhteydet

Alueen poikki kehitetään itä-länsisuuntaista puustoista yhteyttä. Se yhdistää Linnanmetsän luonnonsuojelualueen Talvitienmetsään ja Valkiamäenmetsään, Myllymäen pihapiirin pohjoisosiin sekä edelleen Viinamäkeen ja Kykisbäckenin puustoiseen puronvarteen.

Avoin yhteys, jota kehitetään pääosin niittynä, sijoittuu alueen eteläreunaan, voimalinjan varoalueelle.

Lisäksi alueelle on esitetty kaksi mosaiikkimaista yhteyttä. Mosaiikkimainen yhteys koostuu sekä puuryhmistä että avoimista niittymäisistä alueista. Kehitettävät yhteydet kulkevat Saraksen pihapiirin läpi Saraksentien vartta pitkin sekä Linnanojan reunassa.

Viheralueet ja viheralueiden palvelut

Viheralueiden rungon muodostavat säilyvät metsäalueet sekä kehitettävät niittyalueet.

Luonnon monimuotoisuutta tuetaan ja lisätään säilyttämällä metsiä ja kehittämällä niiden ekologista tilaa. Kallioisella virkistysmetsäalueella rakennepiirteitä parannetaan tekemällä pienaukkoja, lisäämällä eri puulajeja sekä lahoppua. Lehtoalueilla mm. poistetaan kuusia ja vieraslajeja, lisätään lahoppua ja tukitaan kuivatusoja.

Nykyisten pelto-ojien yhteyteen kehitetään hulevesien viivytykosteikkoja, jotka parantavat hulevesien hallintaa, elävöittävät maisemaa ja osaltaan lisäävät monimuotoisuutta. Pienialaiset istutettavat puistot tukevat puustoista yhteyttä keskialueen metsien sekä purovarsimetsien lisäksi.

Peltojen kehittäminen uusniityiksi ja viljelypalsta-alueeksi lisäävät osaltaan myös monimuotoisuutta ja tarjoavat avoimia näkymiä sekä toiminnallisuutta. Laidun- ja niittyalueet ylläpitävät avointa kulttuurimaisemaa, etenkin pohjoisosassa yhteys arvokkaaseen pelto- ja jokimaisemaan säilyy.

Viheralueiden palveluita ovat uudet reitit, latuvaraukset, leikkipaikat sekä matonpesupaikka. Entiselle täyttömäelle voidaan kehittää mäenlasku- ja ulkokuntoilupaiikkaa. Uusia reittejä on esitetty sekä metsä- että niittyalueille.

Linnanojan varteen kehitetään niittyä ja rakentamiselta vapaa suojavyöhyke.

Autoliikenne ja pysäköinti

Alueen autoliikenne pohjautuu nykyiseen katu- ja tieverkkoon, jossa on huomattavan paljon välityskykyä nykytilanteessa liikennemäärin nähden.

Kaavarunkoalueen aiheuttama liikenne Hämeenlinnanväylälle on pientä. 3000 asukkaan liikennetoteuma ei ruuhkauta Hämeenlinnanväylän ramppuja eikä alueen rakentuminen edellytä uusien ramppien toteuttamista Keimolaan. Alue tulee rakentumaan vaiheittain ja varsin hitaasti, joten yksittäisiä yllättäviä liikennemäärien nousuja alueen rakentuminen ei aiheuta rampeilla tai Kivistön keskustassa. Tarkempaa liikennesuunnittelua ja liikenteenohjaussuunnittelua tehdään asemakaavoituksen yhteydessä.

Keimolantie on nykytilassaan valtion maantie. Asemakaavoituksen myötä tehdään kadunpitopäätös, jolloin Keimolantien hallinnointi siirtyy kaupungille ja katua voidaan parantaa. Olennaista on, että Keimolantie sisältyy ensimmäiseen asemakaavoitettavaan alueeseen.

Kartta esittää autoliikenteen tärkeimmät reitit. Osa naapurustojen sisäisistä tonttikaduista on tarkoitus toteuttaa pihakatumaaisena, jolloin autolla peruuttaminen on sallittua tontilta. Kaavarunkokartalla nämä ja kävelyn yhteystarpeet on kaikki esitetty summittaisilla katkoviivoilla. Liikenneverkon suunnittelu jatkuu tarkemmalla tasolla asemakaavoitettaessa.

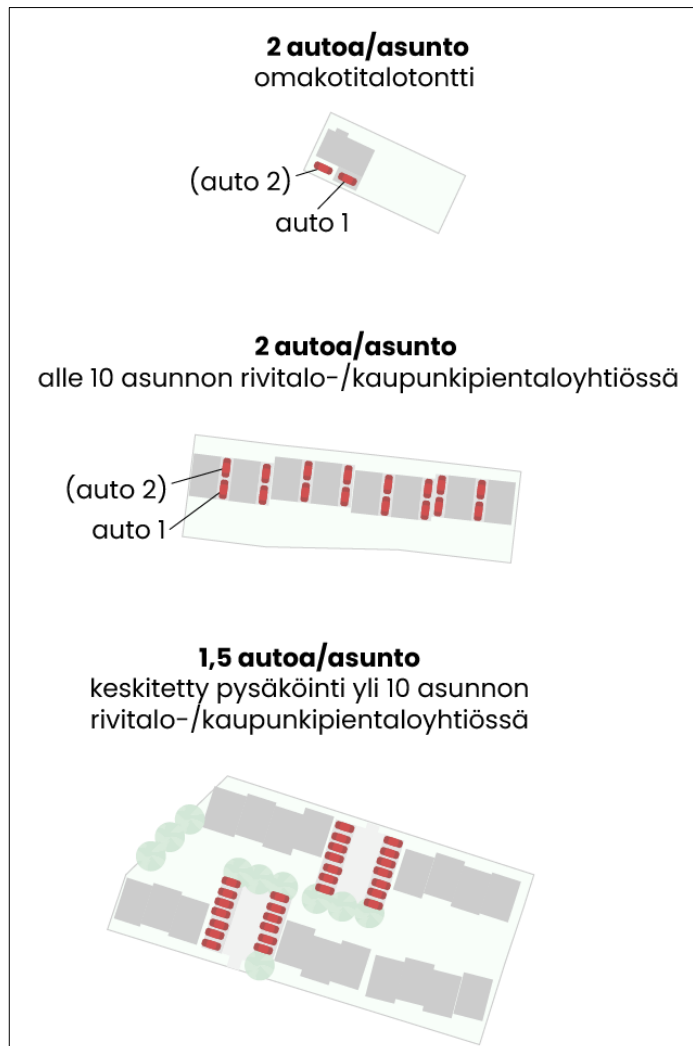
Keimolantie ja Kivipellontie ovat suunnitelmassa alueellisia kokoojakatuja. Autoliikenne Keimolantielta on ohjattu pääasiallisesti muutamille paikallisille kokoojakaduille, joilta on liittyminen pihakatumaaisille tonttikaduille.

Emäntä Saaran katu, Kylänpääntie, Linnanmetsänkatu ja Vesikorvenkatu ovat alueen paikallisia kokoojakatuja. Liikenneverkko on esitetty kaavarungossa vain viitteellisesti, ja suunnitellaan tarkemmin asemakaavoituksen yhteydessä.

Saraksentien tilannetta tutkitaan tarkemmin asemakaavoituksen yhteydessä. Läpiajon kieltäminen tilan historiallisen keskuksen poikki voi olla tarpeen. Saraksentien metsäinen luonne säilytetään Viinamäentien ja Vanhan Hämeenlinnantien välillä.

Pysäköintiratkaisut vaikuttavat suuresti alueen kyläkuvaan ja niitä on syytä tarkastella jo kaavarunkovaiheessa. Pysäköintinormi alueella on 2 autoa per asunto, pois lukien yhtiömuotoiset rivi- ja kaupunkipientalokohteet, joissa normi on 1,5 autoa, mikäli yhtiössä on keskitetty pysäköinti.

Pysäköinnistä on kaupunkikuvallisia linjauksia suunnitteluperiaatteissa.

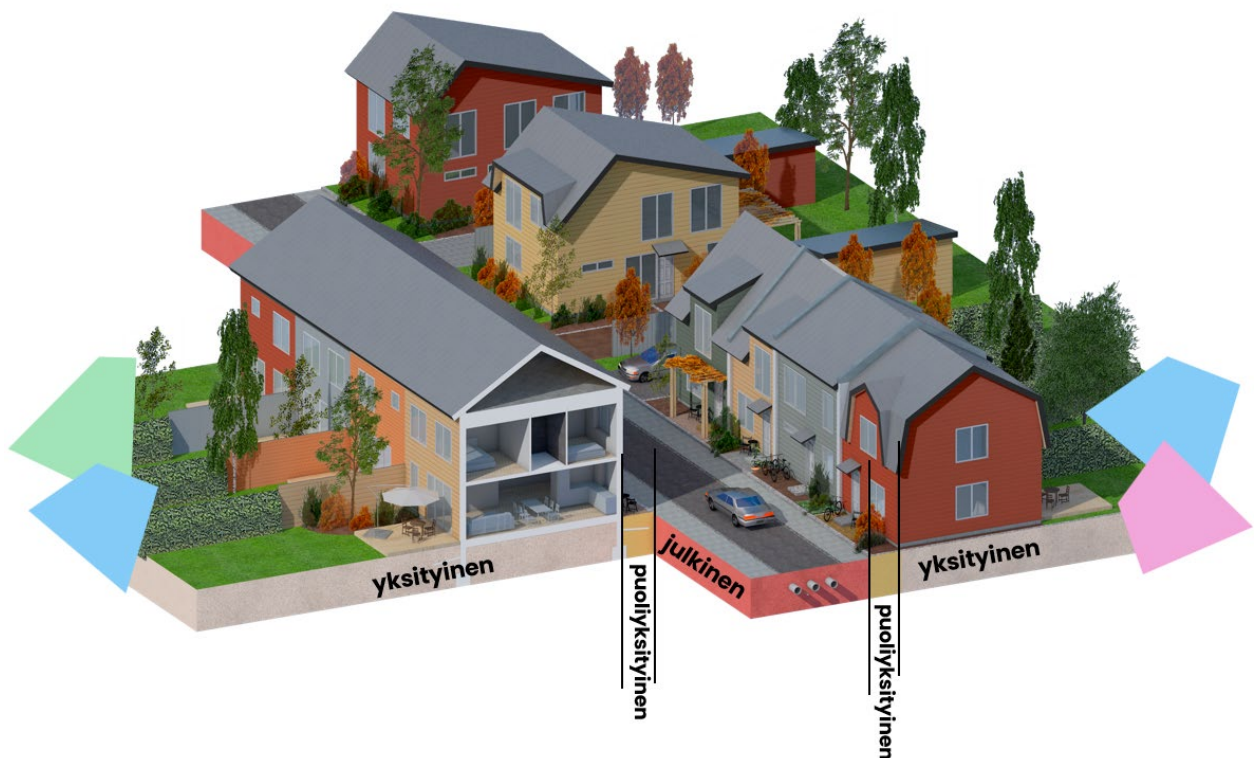
Kävely

Kaavarungon lähtökohtana on, että kävelyn olosuhteet alueella ovat miellyttävät. Vantaan liikennepoliittisen ohjelman (KH 13.3.2023) mukaan tiiviin yhdyskuntarakenteen ulkopuolisilla alueilla on niille sijoittuvissa asukaskeskittymissä tärkeää kiinnittää huomiota paikallisen kävelyn ja pyöräliikenteen turvallisiin olosuhteisiin.

Kokoojakaduilla on erillinen jalkakäytävä. Tonttikaduilla ja katumaisille korttelialueille jäävillä julkisilla kävely-yhteyksillä naapurustojen sisällä tavoitteena on kapea katualue, jossa autoliikenteen nopeudet rakenteellisesti pysyvät alhaisina (kadun kapeus, pintamateriaalit, katujärjestelyt). Tällöin kävely on turvallista ja miellyttävää, ja kadun käyttö elämiseen, esim. leikkiin, kahvitteluun, pelaamiseen on mahdollista woonerf-henkisesti. Osalla alueista on rivi- ja kaupunkipientalokortteleiden pysäköinti mahdollista järjestää keskistetyksi korttelissa, jolloin autoliikenteen määrät joillain korttelia ympäröivillä kaduilla jäävät hyvin vähäisiksi, lähinnä huoltoajoksi.

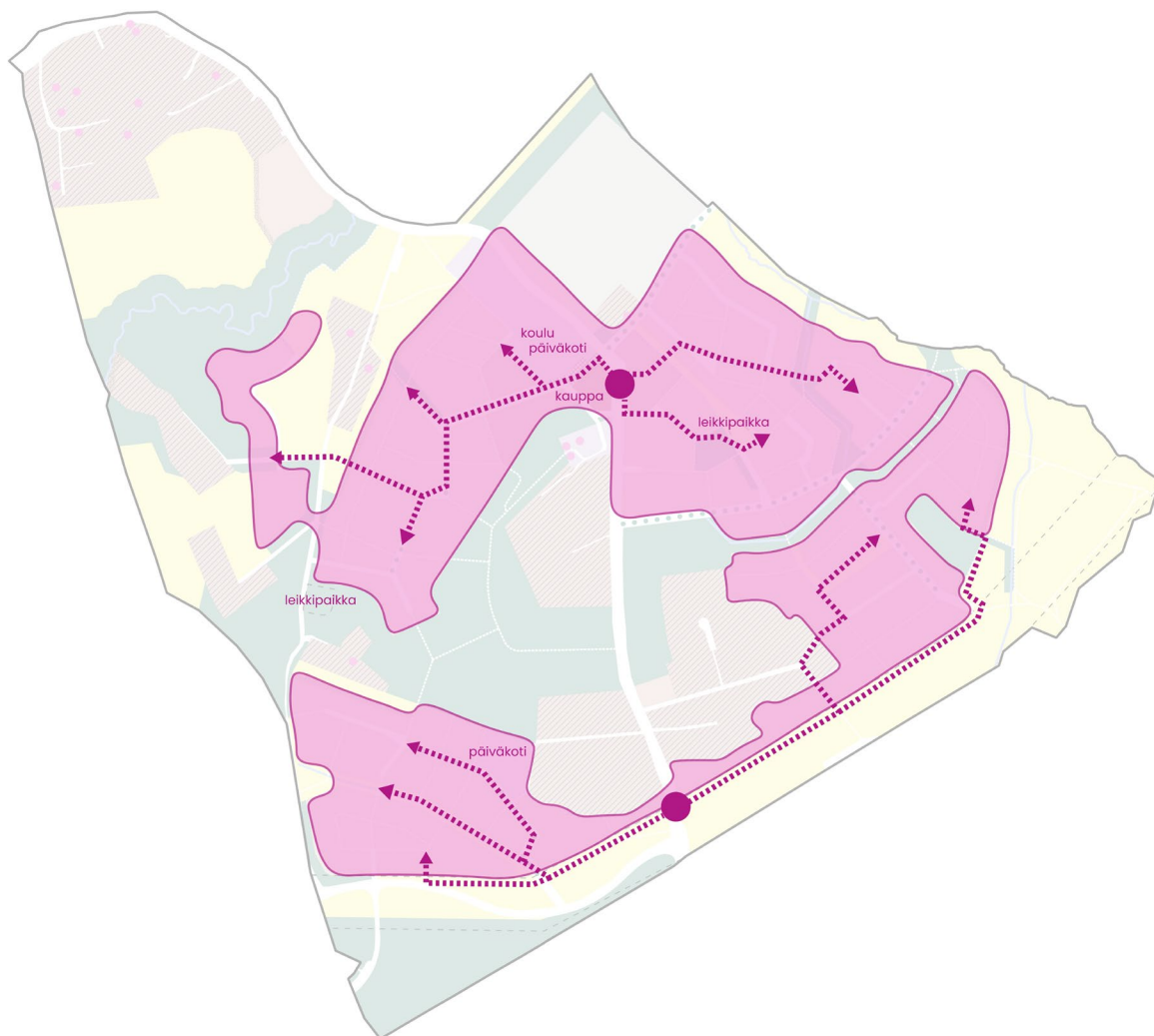
Strategisesti sijoitetut puut tai muut istutukset katualueella parantavat kadun oleskeltavuutta. Pääosin katuvehreys näillä pienemmillä pihakaduilla kuitenkin syntyy etupihavyöhykkeiden kasvillisuudesta, josta päättää asukas. Tämä luo myös vaihtelevuutta katukuvaan, jolloin kävelyn mielekkyys kasvaa.

Rötjönkadulta järjestetään kävely-yhteys Kenraalintielle.

Havainnekuva pienimpien pihakatujen järjestelyistä. Vähimmäisjärjestelyillä katu voi periaatteessa olla kokonaan asfalttipäällysteinen tai osin jopa päällystämätön. Tärkeää on, että kadulle merkitään autojen kululle varattu alue, joka on noin yhden auton levyinen, kohtaaminen tapahtuu väistämällä reunalle.

Kuva esittää myös pihakadun ja korttelin sisäpuolen tilallisuutta. Etupihavyöhykkeet luovat vehreyttä, vaihtelevuutta ja sosiaalista kontrollia katutilaan. Katutila on luonteeltaan selkeästi julkinen, kun taas korttelin sisäpuolella on selkeästi yksityisempi tila asukkaita varten. Katutilan leveys pyritään minimoimaan, kun katutilaan liittyy etupihavyöhykkeitä

Suunnitelman uudet rakennettavat alueet vaaleanpunaisella ja likimääräisiä esimerkkejä suorimmista kävelyreiteistä bussipysäkeiltä.

Pyöräily

Vantaan liikennepoliittisen ohjelman (KH 13.3.2023) mukaan tiiviin yhdyskuntarakenteen ulkopuolisilla alueilla on niille sijoittuvissa asukaskeskittymissä tärkeää kiinnittää huomiota paikallisen kävelyn ja pyöräliikenteen turvallisiin olosuhteisiin.

Keimolantie on alueen pääasiallinen pyöräliikenteen yhteys, johon järjestetään laadukas pyöräily-yhteys kohti Kivistön keskustaa.

Pihakaduilla ja alueen paikallisilla kokoojakaduilla pyöräliikenne voi tapahtua ajoradalla ajonopeuksien (max. 30 km/h) ja katujärjestelyiden niin mahdollistaessa.

Pyörien helppo pysäköinti korttelialueilla tulee huomioida asemakaavavaiheessa.

Rötjönkadulta järjestetään pyöräily-yhteys Kenraalintielle.

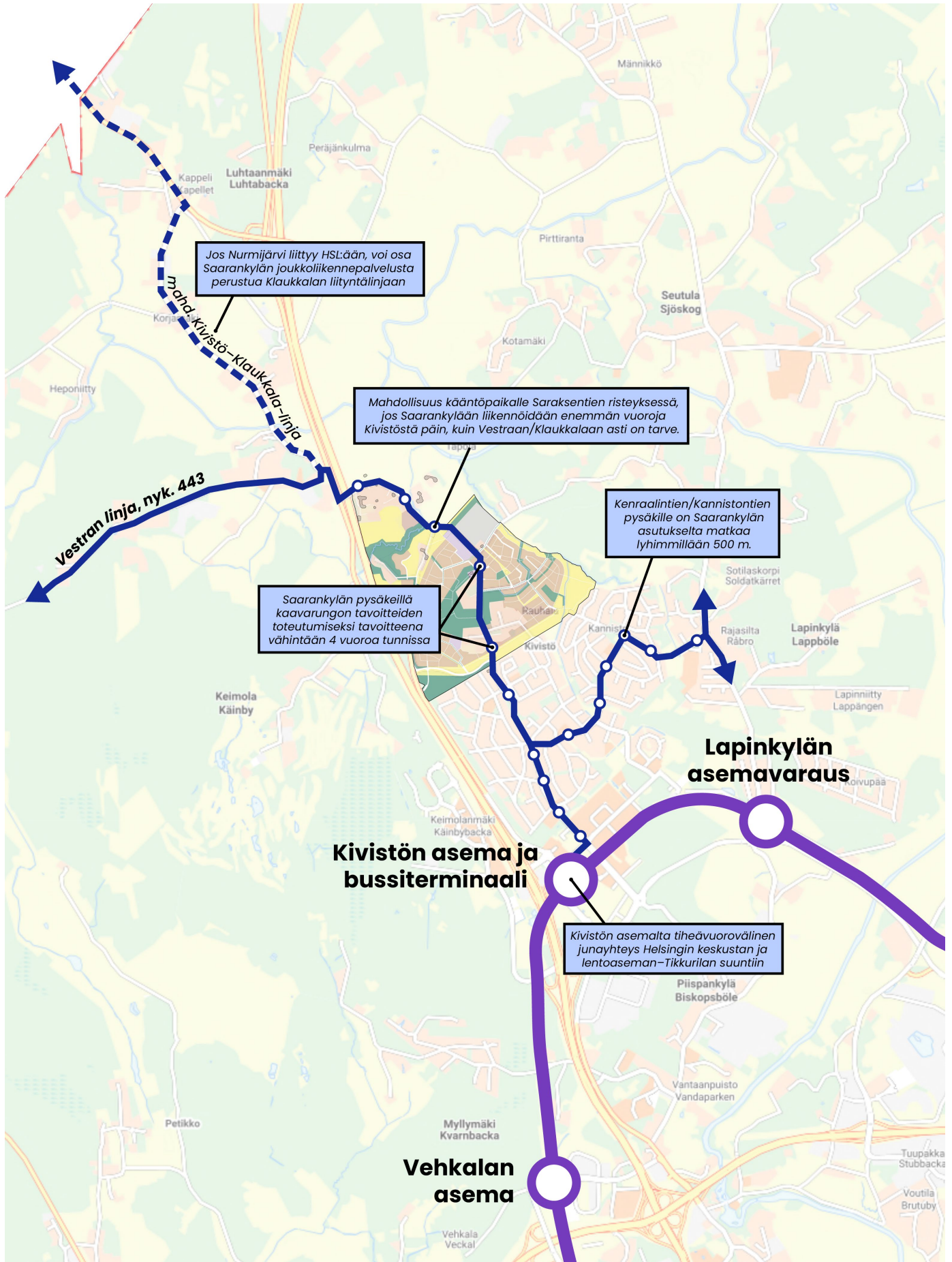
Joukkoliikenne

Joukkoliikenne Saarankylässä perustuu liityntälinjaan tai -linjoihin Kivistön asemalle. Joukkoliikenne on keskitetty suunnitelmassa kokonaan Keimolantielle, jonka pysäkkiympäristöjä parannetaan. Suunnitelmassa on huomioitu mielenkiintoiset ja mahdollisimman lyhyet kävelyreitit pysäkeille. Linja-autopysäkit sijoitetaan ainakin Kylänpääntien-Keimolantien sekä Kivipellontien-Keimolantien risteysiin.

Kaavarunkoa suunnitellessa on lähtökohtana ollut, että alueen rakentumisen loppuvaiheessa alueen syöttöliikenteen vuoroväli saavuttaisi 10-20 minuuttia ympäri päivän. Liikennöinnin määrästä ja reiteistä päättää HSL.

Nykyisellään kaikki alueen joukkoliikenne pohjautuu linjaan 443/K, joka päättyy Vestran kääntöpaikalle, jonne lisäliikenteen ajaminen olisi kustannustehotonta kääntöpaikan sijaitessa yli 5 kilometrin päässä Saarankylän sydäimestä. Kaavarunko mahdollistaa siksi linja-autojen kääntöpaikan Saraksentien risteuksen tienoille, jos päätetään liikennöidä linjaa, jonka on tarve päättyä kaavarunkoalueelle.

Nurmijärven mahdollinen liittyminen HSL-alueeseen vaikuttaa alueen joukkoliikennejärjestelyihin. Jos Nurmijärvi liittyy HSL-alueeseen, on yksi mahdollisuus Saarankylän alueen palvelutason parantamiseksi liityntälinja Klaukkalasta Kivistöön Keimolantietä pitkin. Tällöin kääntöpaikka jäänee toteuttamatta.

Nimistö

Kaavarungon suunnittelunimenä on vuodesta 2023 alkaen ollut Rauhalanlaakson kaavarunko. Paikallisilta asukkailta on saatu paljon negatiivista palautetta suunnittelualueesta käytetystä *Rauhalanlaakso*-nimestä. Rauhalan tila on syntynyt Keimolan kylään vasta vuonna 1948. Kyseessä on yleinen sodanjälkeinen keksitty nimi. Rauhalaa ei siis voi pitää kovinkaan historiallisena. Lisäksi alkuperäinen tila ei sijaitse mitenkään keskeisesti suunnittelualueella. Myöskään laaksoa alueella ei ole.

Alueen uudeksi nimeksi kaupunkiympäristölautakunnan alainen nimistöryhmä ehdotti 10.3.2026 nimiä **Saarankylä, Saras**. Lautakunta hyväksyi ehdotuksen 14.4.2026. Osa-alueen nimen on luontevaa viitata Saraksen tilaan, koska sen maille pääosa kaavarunkoalueesta sijoittuu. Tilannimi Saras (äännetään *saaras*) on syntynyt viimeistään 1600-luvulla ja siinä mielessä harvinainen, että se perustuu naisennimeen. Vanhoja naisen mukaan nimettyjä taloja on hyvin vähän. Talon omisti 1626–32 leskirouva Sara, jonka mukaan talo on todennäköisesti nimetty.

Alueen keskeisimmille katuyhteyksille ja puistoille on suunniteltu nimistöä. Ne olivat nimistöryhmässä 5.5.2026. Uusissa nimissä on pyritty tuomaan esiin alueen historiaa. Lisäksi nimissä on huomioitu alueella 1600- ja 1700-luvuilla vaikuttaneita leskiemäntiä ja -rouvia. Nykyiset viralliset nimet alueella on säilytetty Forsbackantietä lukuun ottamatta. Alueen nimistöä käsitellään vielä tarkemmin varsinaisten asemakaavaehdotusten yhteydessä.

Nimistöryhmän 5.5.2026 esityksen mukaan

Säilyvät nimet:

Keimolantie, Känbyvägen

Vanhan Nurmijärventien osuus Tikkurilantieltä Kivistön ja Keimolan kyläkeskuksen läpi Hämeenlinnanväylän länsipuolelle Vanhan Hämeenlinnantien risteykseen (ehdotus 2012, käyttöön 2014). Nimensä mukaisesti tie on johtanut Nurmijärvelle. Etelään päin mentäessä tie on vienyt Biskopsböleen (Piispankylään) Vantaanjoen rantaan. Tielinjaus säilynyt Keimolan kylän mailla kutakuinkin ennallaan aina

Kivipellontie, Stenåkersvägen

Tie ja nimi karttaan 1988. Ilmeisesti viereisiä peltoja on kutsuttu *Kivipelloksi*.

Kylänpääntie, Byändavägen

Aikaisemmin nimenä oli "Linnan tie". 1982 ehdotettiin nykyistä nimeä; se kaavaan 1983. Nimi juontaa juurensa Linnan kartanon työväenasunnon nimestä *Byända*, joka sijaitsee Keimolantien ja Kylänpääntien risteyksessä.

Metsätorpantie, Skogtorpsvägen

Nimi ilmestyy osoitekarttaan 1979. Tie johtaa *Skogstorp*-nimiselle tilalle, jossa on talo vuodelta 1967.

Miekkapuisto, Svärdeparken

Puisto Miekkatien ja Miekkapolun välissä. Nimi hyväksytty kaavassa 1999.

Rauhalankuja, Rauhalagränden

Rauhalantien poikkikuja. 1962 lohkottiin tiloja kujan päähän. 1972 otettiin käyttöön nykyinen nimi.

Rauhalantie, Rauhalavägen

1956 mainitaan Rauhalan omakotialueella oleva tilustie (yksityistie). 1957 perustettiin Rauhalan tiehoitokunta. 1972 Rauhalantie oli nykyisen Rauhalantien pohjoisosa ja siitä erkani pohjoiseen Rastanpolku. 1974 Rauhalantie johti Kannistontielle (Vanhalle Kannistontielle) asti. Nimi tilannimestä Rauhala, joka vuorostaan on perustettu 1948. Asemakaavassa 1999 alkuosa jäi Rauhalantieksi, keskiosasta tuli Rauhalankaaren eteläosa sekä loppuosasta Maitorpantien loppupää ja Harmaakivenkuja. 2006 muutos toteutettiin

Saraksentie, Sarasvägen

1910 tie johti Kirkantielle ja Mosapakantielle. Vuonna 1955 tie nimellä "Sarin-Sandbergin tilustie" (yksityistie). Nykyinen nimi karttaan 1986 talonnimestä *Saras*.

Viinamäentie, Viinamäkivägen

Nimi karttaan 1986. Viereinen mäki viimeistään vuodesta 1910 nimeltään *Viinamäki*.

Uudet nimiehdotukset:

Emäntä Margareetan katu, Hustru Margaretas gata

Ajokatu, joka kulkee Saraksen talon länsipuolitse. Vuonna 1634 Backaksen tilan omisti leskenä Hustru Margareta. Nimi hänen mukaansa. Yksinkertaisempi muoto *Margareetankatu*, *Margaretasgatan* ei ole toimiva, koska Rekolassa ja sen lähialueilla on nimistön teemana yleiset henkilönnimet (*Laurintie*, *Riitantie*, *Katrintie* jne.). Lisäksi Helsingissä on Margareetankuja, Margaretagränden.

Emäntä Saaran katu

Keimolantielle liittyvä ajokatu. Saraksen tilan omisti ja sille nimensä antoi 1600-luvulla taloa leskenä hallinnoinut Hustru Sara. Nimi hänen mukaansa. Yksinkertaisempi muoto *Saarankatu*, *Sarasgatan* ei ole hyvä vaihtoehto, koska Matarissa on jo *Saarantie*, *Saravägen*.

Kivipellonportti, Stenåkersporten

Hämeenlinnanväylän alittava alikulku, jolla ei ole nimeä. Lähtee Kivipellontieltä.

Koivusaarenmetsä, Björkholmsskogen

Pieni metsäalue peltojen keskellä. 1960-luvulla kutsuttu Koivusaareksi, ja ruotsinkielisten parissa käytetty muotoa *Björkholman*.

Kraslaenpelto, Kraslakiå kern

Peltoalue Keimolan kylämäen eteläpuolella. Nimi vanhasta viljelysnimestä (esim. 1769 *Kraslaki å kern*). Nimen merkitys on epäselvä.

Kykiksenkierto, Kykisringen

Ajoyhteys, joka kiertää asuinalueen läpi. Nimi peräisin vanhasta pellonnimestä *Kykisbäcksåker* (esim. 1769 *Kyckis bäcks åker*). Nimi viitannut nykyiseen Kykisbäckeniin ja sen yläjuoksuun, joka nykyään on kartalla nimellä *Saraksenoja*. Nimen alkuosa *Kykis* on vaikeaselkoinen. Se voisi viitata suomen sanaan *kyykky*, jolla olisi viitattu nykyisen Hämeenlinnanväylän kohdalla oleviin jyrkkiin mäkiin.

Linnametsänkatu, Linnaskogsgatan

Nykyinen Forsbackantie, Forsbackavägen. Ajokatu kulkee Linnanmetsän luonnonsuojelualueen läpi kohti Linnan kartanoa.

Martanpuisto, Martasparken

Pieni puisto kaavarunkoalueen keskellä. Lähistöllä sijaitsi 1940-luvulla *Martastugan*.

Orinankuja, Orinagränden

Lyhyt Viinamäentieltä lähtevä ajoyhteys. Paikalla sijaitsi *Orina*-niminen pelto (esim. 1769 *Orina åker*). Nimen on ajateltu liittyvän ruotsin sanaan *oren* 'likainen, saastunut', mutta ottaen huomioon alueen runsaan suomalaisperäisen nimistön on todennäköistä, että nimi on suomea. Esimerkiksi *Orinaho* voisi sopia alkuperäiseksi nimeksi.

Rapasillanmetsä, Rapasiltaskogen

Metsäalue kaavarunkoalueen lounaisnurkassa. Paikalla sijainnut pelto ja todennäköisesti silta nimeltä *Rapasilta* (esim. 1769 *Rapasildanrödjan*). Alkuosa *rapa* lienee viitannut maaperän kosteuteen ja mutaisuuteen.

Rauhalanojanpuisto, Rauhalabäcksparken

Rauhalanojaa reunustava viheralue. Nimi Rauhala vuorostaan viittaa vuonna 1948 lohkotun tilan nimeen.

Rouva Kristiinan katu, Fru Kristinas gata

Ajoyhteys, joka lähtee nykyiseltä Forsbackantieltä (uutena suunnittelunimenä Linnanmetsänkatu). Nimi viittaa Linnan kartanon 1600- ja 1700-lukujen taitteessa leskenä omistaneeseen Kristiina Reiheriin. Hän oli kartanon omistaneen Magnus Reiherin ja Lucretia Friesensköldin tytär. Yksinkertaisempi muoto *Kristiinankatu*, *Kristinasgatan* ei ole toimiva, koska Rekolassa ja sen lähialueilla on nimistön

teemana yleiset henkilönnimet (*Laurintie, Riitantie, Katrintie* jne.). Sukunimikään ei ole hyvä vaihtoehto, koska Helsingissä on Tullisaarella *Reiherin*-alkuisia kadunnimiä (*Reiherin* sukuun liittyen; Kristiinan isä Magnus omisti Tullisaaren eli Turholman kartanon 1600-luvulla).

Rouva Lucretian katu, Fru Lucretias gata

Ajoyhteys, joka lähtee Kylänpääntieltä. Nimi viittaa Linnan kartanon 1600-luvun lopulla leskenä omistaneeseen Lucretia Fri(e)sensköldiin. Kristiina Reiher oli hänen tyttärensä, joka peri kartanon. Nimi voisi olla myös muodossa *Lucretiankatu, Lucretiasgatan*, mutta koska kaikki muut kaavarunkoalueella vaikuttaneisiin leskiin viittaavat nimiehdotukset vaativat eteensä lisämääreen (emäntä tai rouva), on tässäkin tapauksessa luontevaa käyttää titteliä "rouva".

Rötjönkatu, Rödjogatan

Ajoyhteys, joka lähtee ns. Linnanmetsänkadulta. Nimi on suomenkielisten väännös raiviota ja perkiötä tarkoittaneesta ruotsin sanasta *rödja*. Peltoaluetta on 1960-luvun nimikeruiden mukaan kutsuttu suomeksi *Rötjäksi* ja ruotsiksi muodossa *Rödjo*.

Saaranaukio, Sarasplatsen

Aukio, joka sijaitsee kaavarunkoalueen keskellä. Saraksen tilan omisti ja sille nimensä antoi 1600-luvulla taloa leskenä hallinnoinut Hustru Sara.

Saaranpuisto, Sarasparken

Puisto, joka sijaitsee kaavarunkoalueen keskellä. Saraksen tilan omisti ja sille nimensä antoi 1600-luvulla taloa leskenä hallinnoinut Hustru Sara.

Saraksenpuisto, Sarasbäcksparken

Puisto, joka reunustaa Saraksenpuistoa. Oja saanut nimensä talonnimestä *Saras*.

Talvitienmetsä, Vintervägsskogen

Metsäalue Keimolantien varressa. Keimolan kylästä on viimeistään 1600-luvun lopusta kulkenut talvitie Lapinkylän eli Lappbölen suuntaan. Talvitie kulki Linnanojaa reunustavien peltojen halki. Myös monet pellot oli nimetty talvitien mukaan, esim. 1769 *Vintervägs åkrar*.

Talvitienpolku, Vintervägsstigen

Kevyen liikenteen väylä Linnanojan varressa. Katso yltä kohdasta "Talvitienmetsä" nimen selitystä.

Valkiamäenmetsä, Valkiamäkiskogen

Keimolantien kupeessa sijaitseva metsäalue. Nimi vanhan suomenkielisen paikannimen *Valkiamäki* mukaan, esim. 1769 *Valckiamäcki*.

Vesikorvenkatu, Vesikorpigatan

Ajoyhteys, joka lähtee Kivipellontieltä. Nimi paikalla sijainneesta vanhasta suomenkielisestä paikannimestä *Vesikorpi*, esim. 1769 *Väskorpi äng*. Nimi viitanee maaperän kosteuteen, vrt. lähistöltä löytyvä nimi *Rapasilta*.

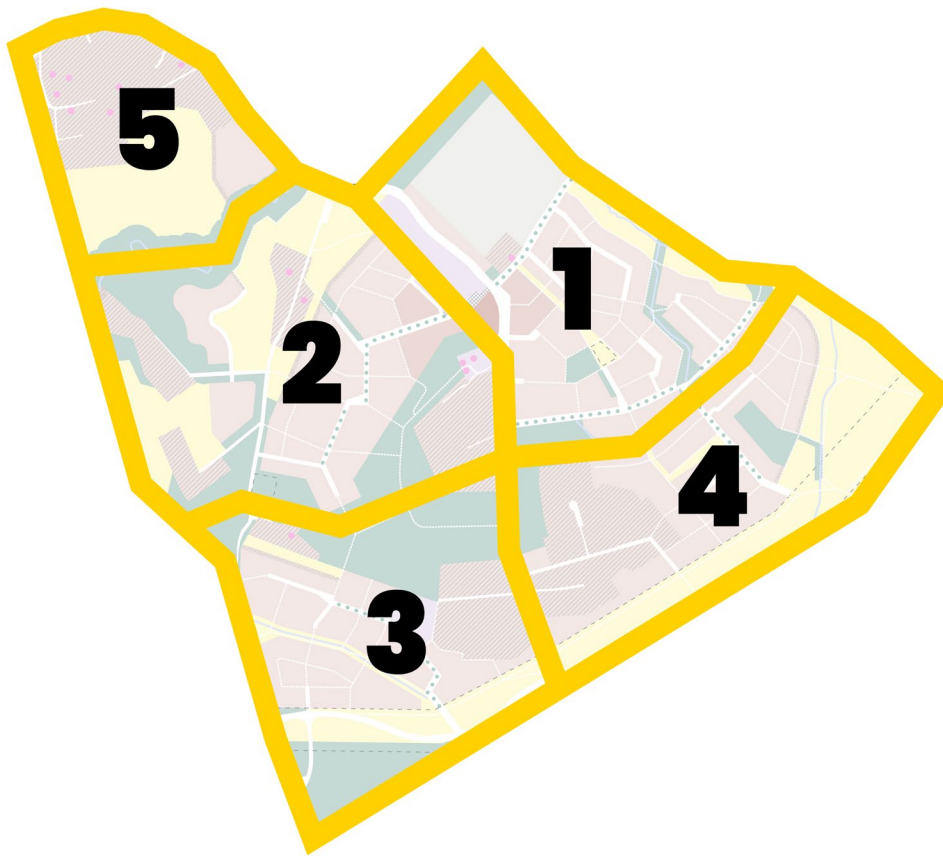
Villintorpankuja, Villenstorpsgränden

Lyhyt ajoyhteys, joka lähtee Keimolantieltä. Paikalla sijaitsi viimeistään 1900-luvun alussa *Villenstorp*-niminen (myöhemmin myös *Vildns-*) torppa, jonka nimi vuorostaan perustui asukkaan eli *Villen*, *Villin* nimeen.

Saarakylän nimistöä. **Lihavoidut** nimet ovat uusia, lihavoimattomat nykyisiä.

Jatkosuunnittelu ja vaiheistus

Kaavarunkotyön jälkeen alueen asemakaavoitus voi käynnistyä. Alustavasti alue on jaettu viiteen asemakaava-alueeseen (1–5), joiden rajaukset tarkentuvat jatkosuunnittelussa.

Asemakaavoitus

Kaavoitus suositellaan aloitettavan alueelta 1. Siihen kuuluisi Keimolantien itäpuolelta noin Kylänpäätien ja Forsbackantien välinen alue eli Talvitienpeltojen naapuristo. Alueeseen kuuluisivat myös kaupan ja koulun paikat Keimolantien länsipuolella. Myös koko Keimolantien on syytä kuulua ensimmäiseen asemakaavaan, jotta alue voidaan lunastaa kaupungin kaduksi ja tehdä tielle kunnostustyöt. Ensimmäisessä asemakaavassa määritellään Keimolantien risteysten sijainnit.

Ensimmäisen asemakaavan valmistelun aloituksen jälkeen voidaan tarkastella, missä järjestyksessä asemakaavoitus etenee. Asemakaavoituksen yhteydessä laaditaan alustavat katu- ja kunnallistekniset suunnitelmat. Ensimmäisen osa-alueen rakentaminen ajoittuu alustavien arvioiden mukaan 2030-luvun alkuun.

Palveluinvestoinnit

Kaupungin palveluinvestointien eli pääasiassa koulun ja päiväkotien rakentamisen ajoitus tarkentuu jatkosuunnittelussa. Tähän vaikuttaa erityisesti syksyllä 2026 tehtävä Kivistön kouluverkkoselvitys, jossa selviää, minkä kokoinen koulu Saarankylään sijoitettaisiin.

Vesihuollon, katujen ja puistojen investointien kustannukset tarkentuvat jatkosuunnittelussa.

Muutokset yleiseen vesihuoltoverkkoon

Kaavarungon mukainen maankäytön tehostuminen edellyttää yleisen vesihuoltoverkon laajentamista uusille alueille sekä nykyisen verkostokapasiteetin kasvattamista. Kaavarungon myötä alueelle tulee todennäköisesti rakentaa vesihuoltolinjojen lisäksi uusia jätevedenpumppaamoita, ja olemassa olevien pumppaamoiden kapasiteettia on tarpeen suurentaa tulevaa kuormitusta vastaavaksi.

Kaavarungossa esitetty asukasmäärän lisäys voi aiheuttaa tarpeita saneerata vesihuoltoverkostoa myös laajemmin Kivistön alueella.

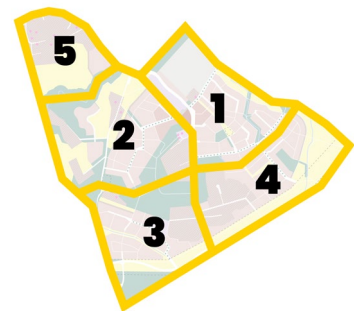
Kaavoitettavilla uusilla asuinalueilla tulee varautua hulevesien hallintaratkaisuihin, joissa hulevedet ensisijaisesti imeytetään tai viivytetään ja käsitellään tontti- tai korttelikohtaisesti ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään.

Vaikutusten arviointi

Kaavatalous

Alueen kaavataloudellisuutta on arvioitu Yleiskaava 2020:n kaavatalousarviointissa (FCG, 2024). Selvityksen aluerajaus ja kerrosala eivät täysin vastaa kaavarungon ratkaisua. Selvityksessä tarkasteltiin maankäytön investointien ja niiden seurauksena syntyvien tulovirtojen arviointia valikoiduilla kohdealueilla. Vaikutuserinä huomioitiin mm. infra- ja palvelurakennelainvestoinnit sekä tulojen osalta maankäyttö- ja verotulot. Toteutettavuuden osalta huomioitiin myös alueiden maanomistus ja rakennettavuus. Selvityksessä käytettiin mitoituksena yleiskaavavarannon syksyn 2023 tietoja, joissa pientalorakentamisen arvioitu määrä oli noin 79 903 k-m² ja palvelurakentamisen määrä noin 8 879 k-m². Selvityksen oletuksilla Saarankylän alueen kaavataloudellisen kannattavuuden arvioitiin olevan lähellä yleiskaavan pientaloaluevarausten keskiarvoa. Selvityksen mukaan alueen toteuttaminen ei ole välittömästi kaupungille kannattavaa, mutta pitkällä aikajänteellä (50 vuotta) tarkasteltuna alueen tuottojen arvioidaan lähes kattavan alueen investoinnit ja elinkaarikustannukset (hyötysuhdeluku noin 0,9).

Kaavarungossa esitetyn suunnitteluratkaisun kaavataloutta on arvioitu esimerkkialueen pohjalta. Esimerkkialueena on käytetty alueen rakentamisen vaiheistuksessa ensimmäisenä asemakaavoitettavaksi suunniteltua aluetta 1. Arviossa on kustannuksina huomioitu kaupungille kohdistuvat katurakentamisen kustannukset ja maanhankintakulut. Huomioitavaa on, että ensimmäiseen asemakaava-alueeseen sisältyy myös Keimolantien parantamisen kuluja. Tuloina on arvioitu tontinmyynnistä saatavat tulot. Rakentamisen määräksi kohdealueella on arvioitu yhteensä noin 42 400 k-m² pientalorakentamista, noin 600 k-m² liikerakentamista ja noin 10 700 k-m² palvelurakentamista. Arvion perusteella kaavarungossa esitetyn ratkaisun katurakentamisen kulut saadaan kustannettua tontinmyynnistä saatavilla tuloilla. Laskelmassa ei ole huomioitu palveluverkkoa tai ylläpitokustannuksia, mutta toisaalta tulopuolella ei olla huomioitu mm. verotuloja. Edellä esitetty palveluinvestointien kokonaisvolyyymi toteutuu alueella vaiheittain alueen rakentuessa.

Kaavarungossa rakentamisen tehokkuus on keskimäärin pientaloalueeksi suhteellisen korkea, (arvioitu keskim. 0,15–0,5, mutta myös poikkeuksia alemmas ja ylemmäs) mikä on alueen toteutettavuuden ja kaupungin talouden kannalta hyvä asia. Mikäli alueen rakentamisen tehokkuus laskee asemakaavavaiheessa

kaavarungossa esitetystä esimerkiksi keskimäärin $e=-0,1$ kuin kaavarungon mukainen ratkaisu, eivät tonttien myynnistä saatavat tulot riitä kattamaan katujen toteuttamisen kustannuksia.

Asumisen monipuolisuuden ja Vantaan elinvoiman näkökulmasta alueen rakentaminen on suotavaa, vaikka alue ei kaavataloudellisesti suoraan tuota Vantaan kaupungille tuloa. Pitkällä aikavälillä alue vaikuttanee positiivisesti Vantaan veto- ja pitovoimaan sekä edistää verotulojen suotuista kehitystä.

Lapsivaikutusten arviointi (LAVA)

Kaavarungosta on tehty lapsivaikutusten arviointi, jonka lomakkeet ovat luottamushenkilöiden nähtävillä.

Tämä kaavarunko on lapsivaikutusten arvioinnin pilottikohde kaupunkiympäristön toimialalla.

Yhteenvedona LAVA-arvioinnista todetaan seuraavaa:

Arvioinnissa tunnistetut myönteiset vaikutukset liittyvät erityisesti lasten arjen sujuvuuteen, turvalliseen elinympäristöön sekä mahdollisuuksiin itsenäiseen liikkumiseen, sosiaalisiin suhteisiin ja mielekkäaseen vapaa-aikaan. Myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa huomioimalla lasten ja nuorten näkökulmat jatkovalmistelussa sekä huolehtimalla mm. liikkumisen turvallisuudesta ja saavutettavista palveluista.

Kielteiset vaikutukset liittyvät mahdollisiin muutoksiin lasten arjen rutiineissa ja koetussa turvallisuudessa. Kielteisiä vaikutuksia voidaan lieventää ennakoivalla suunnittelulla, jossa lapsinäkökulma otetaan huomioon jatkosuunnittelussa. Ratkaisuvaihtoehto edistää lasten etua parhaiten silloin, kun se tukee lasten hyvinvointia, turvallisuutta ja osallisuutta sekä huomioi erityisesti haavoittuvassa asemassa olevat lapset.

Rauhalanlaakson kaavarunkotyö on luonteeltaan yleispiirteinen ja strateginen, eikä sillä ole tässä vaiheessa tunnistettavia suoria tai välillisiä vaikutuksia lasten hyvinvointiin, ihmissuhteisiin, osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin, yhdenvertaisuuteen tai haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin. Kaavarunko ei sisällä yksityiskohtaisia ratkaisuja, jotka muuttaisivat lasten arjen elinympäristöjä, palveluja tai olosuhteita. Lapsivaikutusten arvioinnissa korostuu kuitenkin se, että mahdolliset vaikutukset lapsiin voivat syntyä vasta myöhemmissä, tarkemmissa suunnittelu- ja toteutusvaiheissa. Tämän vuoksi on tärkeää, että lasten näkökulma ja lapsivaikutukset huomioidaan ja arvioidaan erikseen jatkossa tehtävien päätösten ja konkreettisten ratkaisujen yhteydessä lapsen edun periaatteen mukaisesti.

Vaikutusten toteutuminen ja merkittävyys riippuvat erityisesti siis jatkosuunnittelun ratkaisuista.

Lapsivaikutusten arvioinnissa suositellaan, että Rauhalanlaakson kaavarunko hyväksytään jatkosuunnittelun pohjaksi ja että lapsivaikutusten arvioinnin havainnot huomioidaan asemakaavoituksessa, palveluverkkosuunnittelussa ja toteutusvaiheessa.

Vaikutusten ennakoarviointi (EVA)

Kaavarungosta on tehty vaikutusten ennakoarviointi, jonka lomakkeet ovat luottamus henkilöiden nähtävillä.

Tämä kaavarunko on vaikutusten ennakoarvioinnin pilottikohde kaupunkiympäristön toimialalla.

Alueellinen viherkerroinlaskenta: vaikutukset ilmastoon ja luontoon sekä ohjeita jatkosuunnitteluun

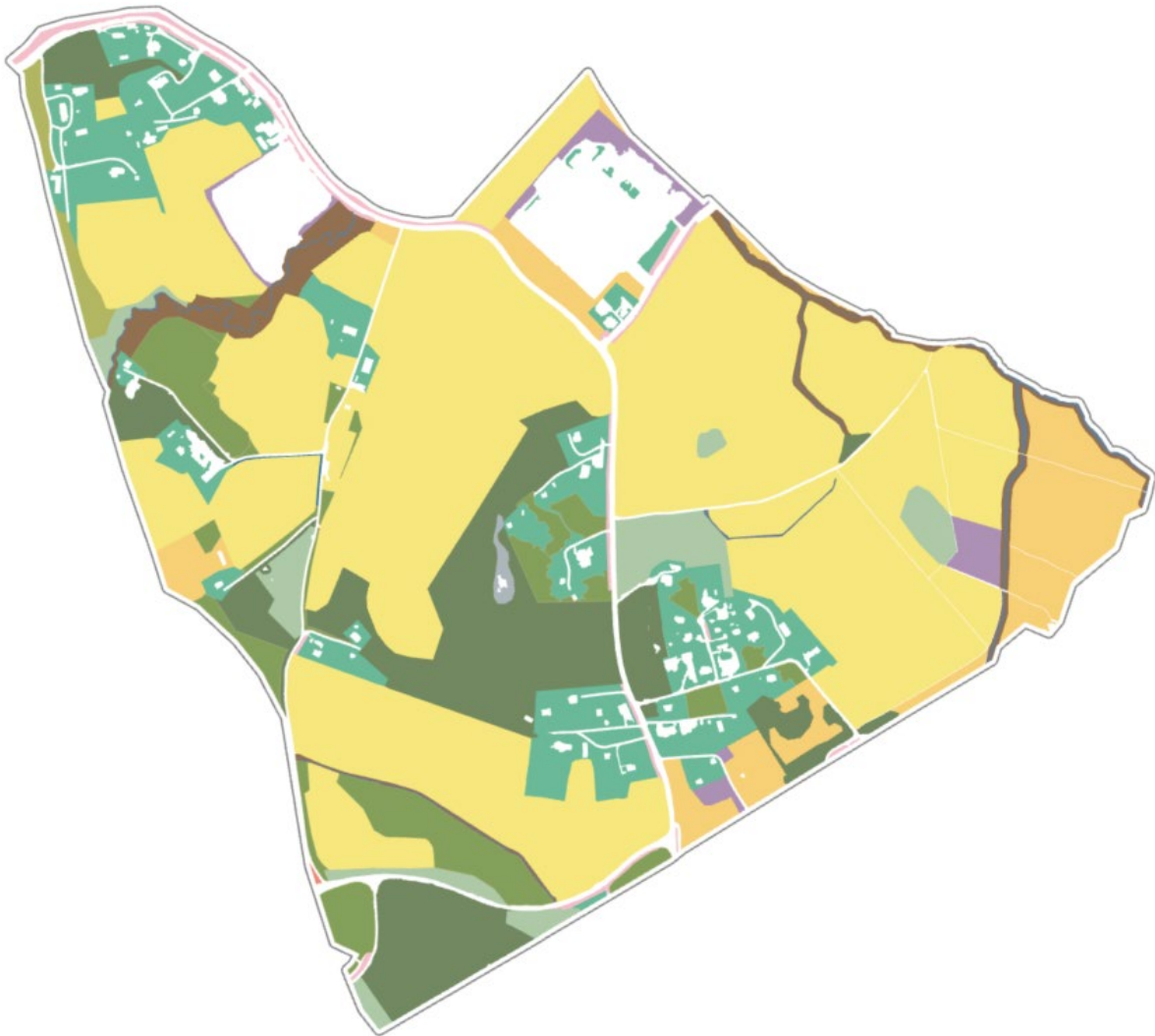
Vantaan kaupunki, yleiskaavoitus, kestävä kaupunki -tiimi, 2026

Alueellinen viherkerroin on ARVO-hankkeessa (2023–2025) kehitetty laskentamenetelmä, jolla arvioidaan alueen kykyä tuottaa luontopohjaisia hyötyjä. Sillä voidaan mitata maankäytön suunnittelun aiheuttamaa muutosta viherrakenteessa. Laskennassa laskenta-alueen kaikki kasvulliset alueet ja vesialueet luokitellaan ensin luontotyyppeihin. Nämä voivat olla Suomen luonnossa esiintyviä luontotyyppisiä, kuten metsiä, sekä ihmisen luomia, rakennetussa ympäristössä esiintyviä luontotyyppisiä, kuten puistoja. Arvioinnin tarkentuessa luontotyypeille määritetään menetelmän avulla myös ekologinen tila ja näin saadaan määritettyä numeeriset arvot teemakohtaisesti **luonnon monimuotoisuudelle, ilmastoviisaudelle ja hyvinvointihyödyille**.

Alueellinen viherkerroin nykytilassa

Luontotyytit

Kaavarunkoalueen pinta-alasta suurin osa on nykyisellään rakentamatonta, ja vain noin 10 % rakennettua. Yli puolet kasvillisesta pinta-alasta edustaa rakennetun ympäristön luontotyyppiä pellot. Luontotyypeistä noin 35 % on luontaisia luontotyyppiä eli metsiä, avokallioita, virtavesiä ja niiden rantoja.

- Jyrkänteet, kalliot ja kivikot
- Kangasmetsät
- Katujen ja aukoiden kasvillisuus
- Ihmisen perustamat kosteikot

- Lehtometsät
- Maanvaraiset pihat
- Metsät
- Puustoiset puistot
- Pellot
- Ruderaatit

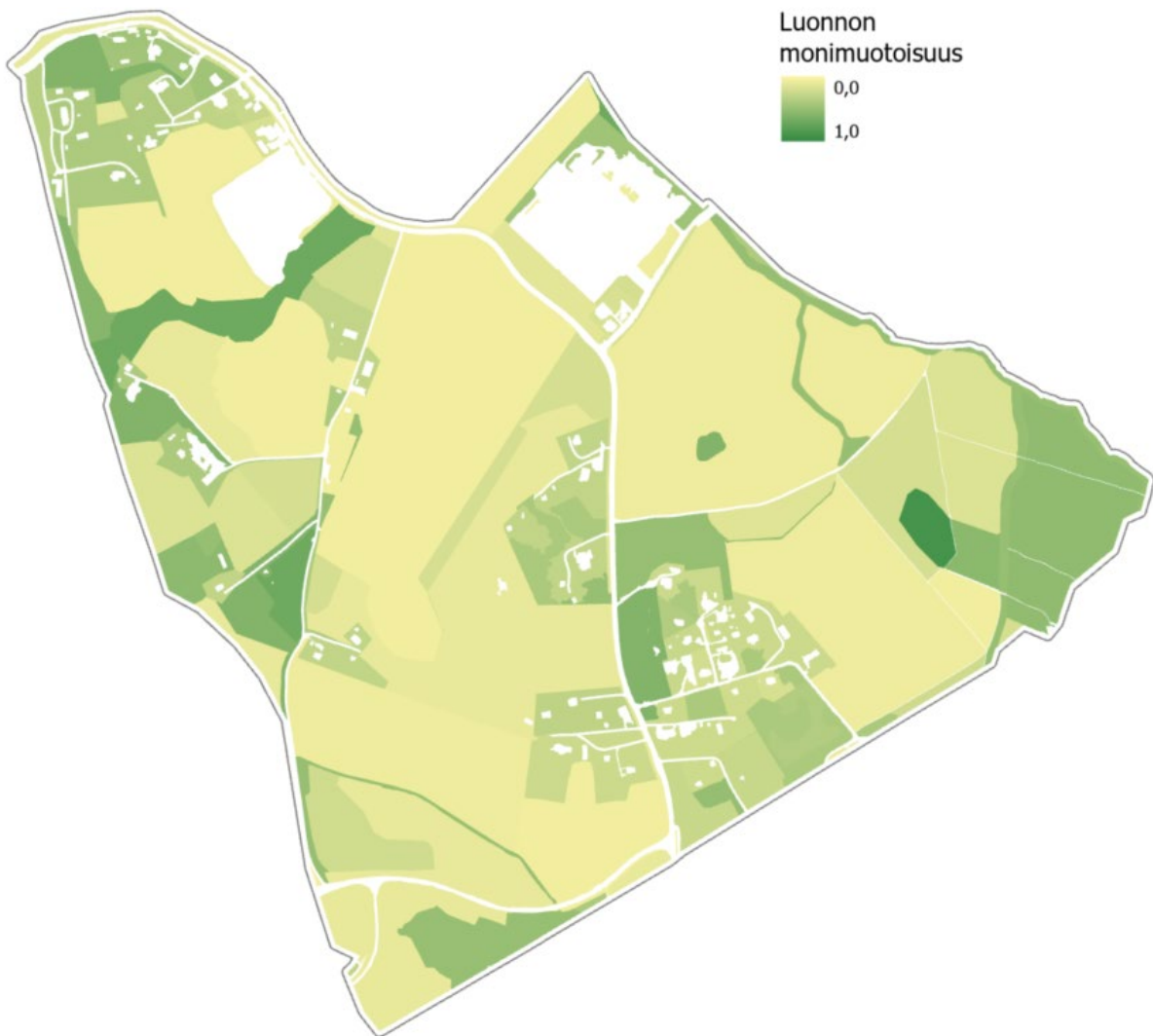
- Sisävesien rannat
- Uusniityt
- Liikenneväylien varsien kasvillisuus
- Virtavedet

Luonnon monimuotoisuus

Luonnon monimuotoisuuden teemakartta kuvaa alueen luontotyyppien merkitystä luonnon monimuotoisuuden ylläpitämisen kannalta.

Suurin alueellinen merkitys tarkastelualueen luontotyypeistä luonnon monimuotoisuudelle on sisävesien rannoilla, kangasmetsillä, pelloilla, maanvaraisilla pihoidilla ja uusniityillä, kun sekä luontotyypin pinta-ala, monimuotoisuuspotentiali että ekologinen tila huomioidaan.

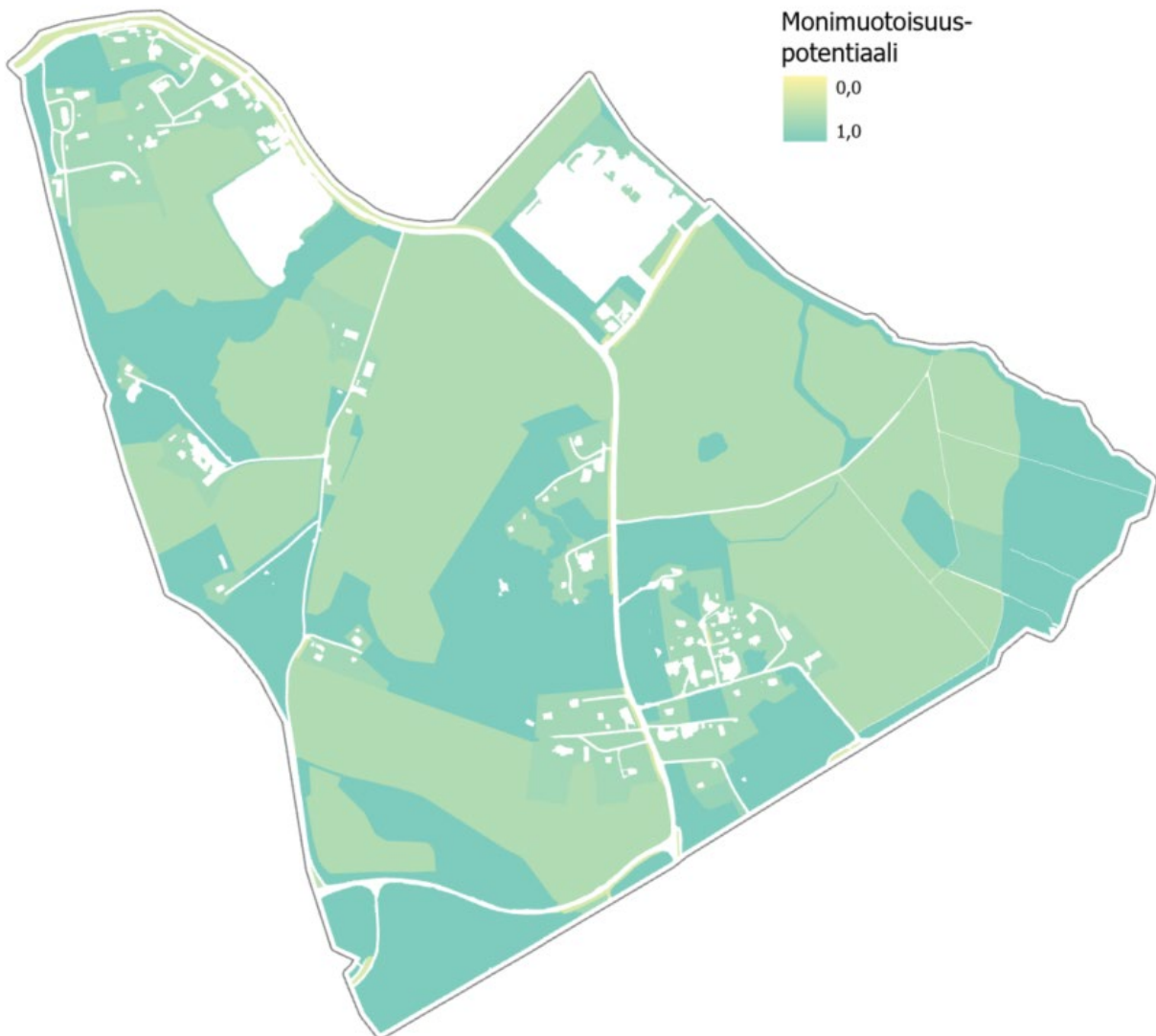
Alueen lomoarvo on nykytilassa **21,5** (0–100).

Monimuotoisuuspotentiaali

Monimuotoisuuspotentiaali kuvaa luontotyypin kykyä ylläpitää luonnon monimuotoisuutta, kun se on hyvässä tilassa. Potentiaaliarvo ei siis ota huomioon luontotyypin ekologista tilaa.

Alueen luontotyypeistä korkein monimuotoisuuspotentiaali on luontaisilla luontotyypeillä: metsillä, rannoilla ja virtavesillä. Matalin potentiaali on katujen kasvillisuudella.

Ekologinen tila

Ekologinen tila kuvaa, kuinka paljon ihmistoiminta on heikentänyt luontotyyppin luonnontilaa. Korkeassa ekologisessa tilassa luontotyyppi on lähellä parasta mahdollista tilaansa, ja matalassa ekologisessa tilassa kaukana siitä.

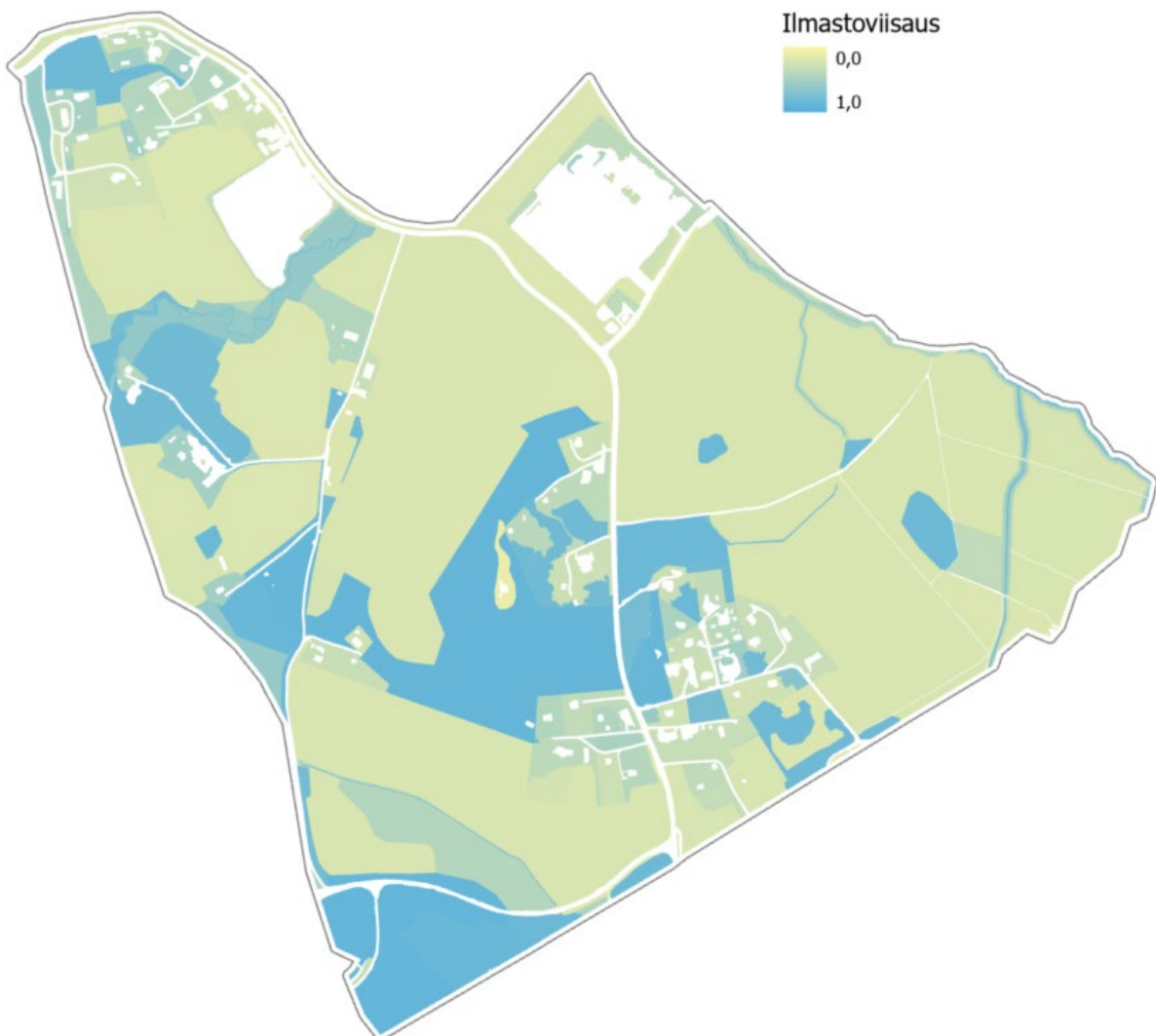

Ilmastoviisaus

Ilmastoviisaus kertoo luontotyyppien tuottamista hyödyistä ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja varautumisen näkökulmasta. Alueellisen viherkertoimen ilmastoviisaus sisältää hulevesien hallinnan, pienilmaston säätelyn ja hiilen sidonnan ja varastoinnin.

Metsät erottuvat erityisen ilmastoviisaina alueina ilmastoviisauden teemakartalla. Myös virtavedet ja niiden rannat ovat saaneet korkeita pisteitä. Maanvaraisista pihoista puustoiset saavat avoimia korkeampia pisteitä ilmastoviisaudessa.

Alueen ilmastoviisausarvo on nykytilassa **37,7** (0–100).

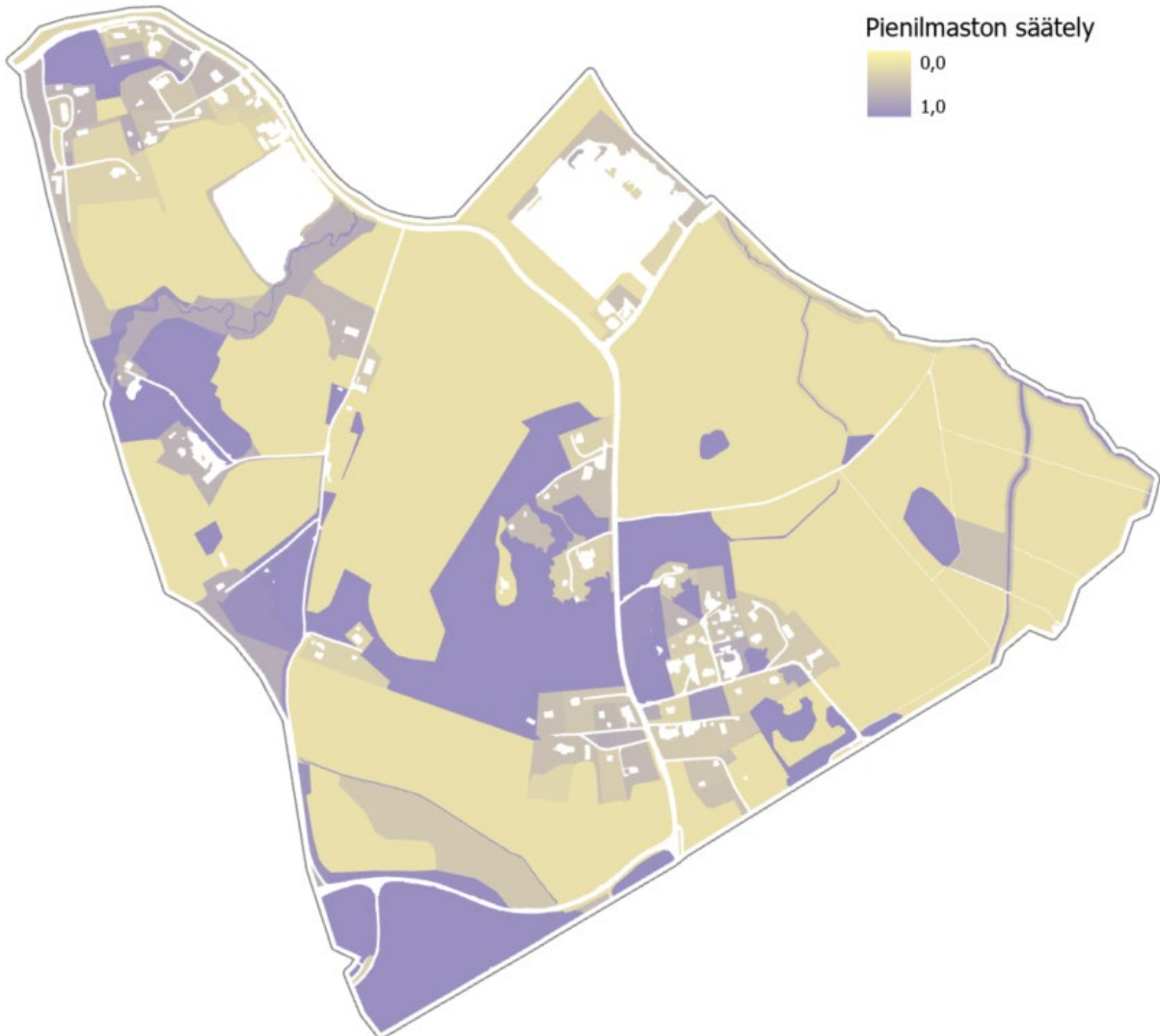
Hulevesien hallinta

Kun tarkastellaan ilmastoviisauden yhtä osa-alueita, hulevesien hallintaa, erityisesti virtavedet ja metsät korostuvat. Saman luontotyypin sisällä erot johtuvat latvuspeittävydestä, erilaisesta maaperästä ja erilaisista maastonmuodoista. Esimerkiksi taimikko saa myöhäisemmän kehitysvaiheen metsää heikommät pisteet. Kallioinen alue taas viivyyttää vettä heikemmin kuin moreeni tai siltti.

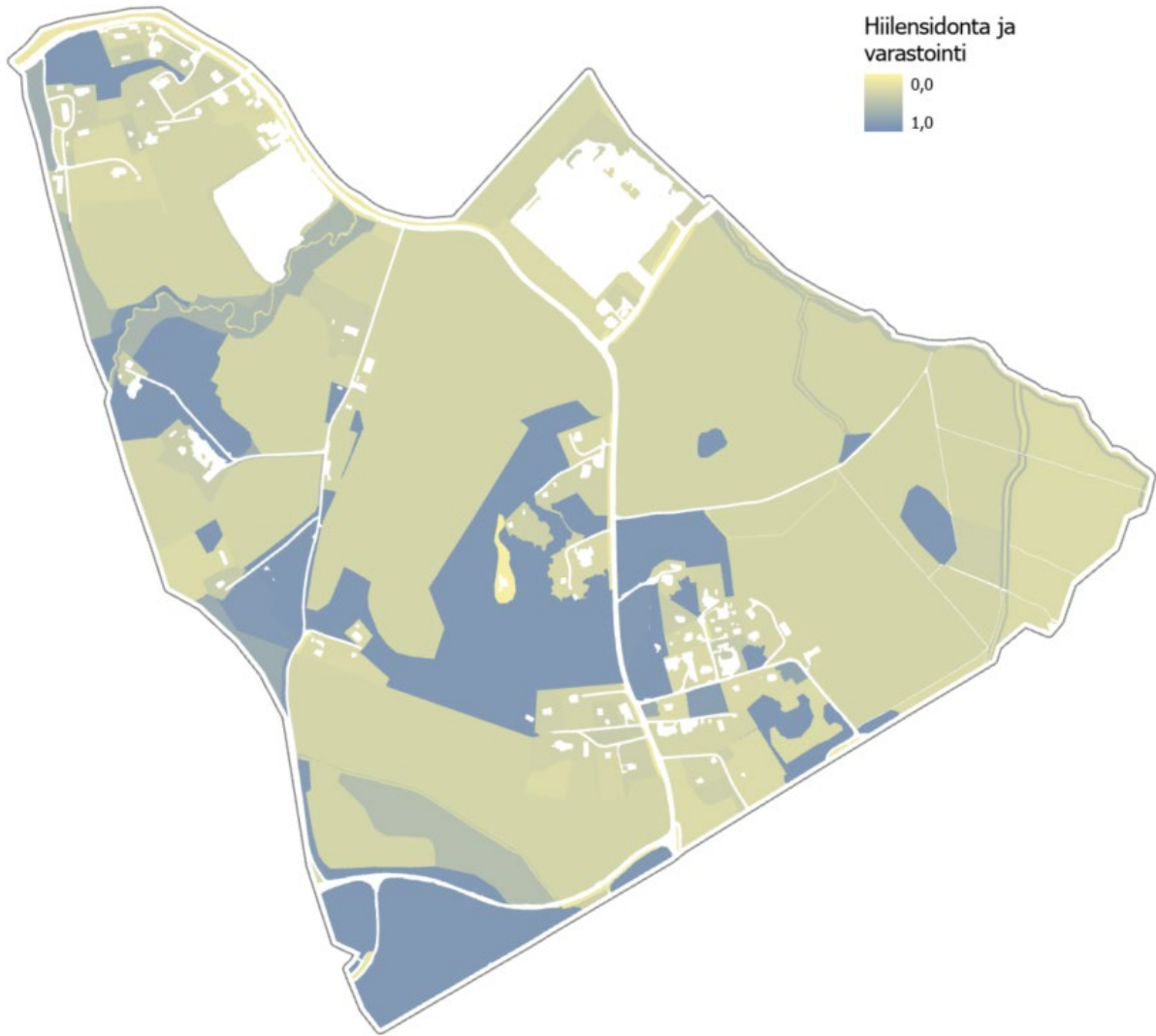
Pienilmaston säätely

Puustoisimmat luontotyytit eli metsät ja virtavedet rantoineen korostuvat myös pienilmaston säätelyn osalta. Luontotyyppien sisäinen vaihtelu johtuu eroavaisuuksista latvuspeittävydessä.

Hiilensidonta ja -varastointi

Alueen luontotyypeistä metsät ovat tehokkaimpia sitomaan ja varastoimaan hiiltä. Luontotyyppien sisäinen hajonta johtuu latvuspeittävydestä – korkeamman latvuspeittävyden alueet sitovat ja varastoivat hiiltä tehokkaammin.

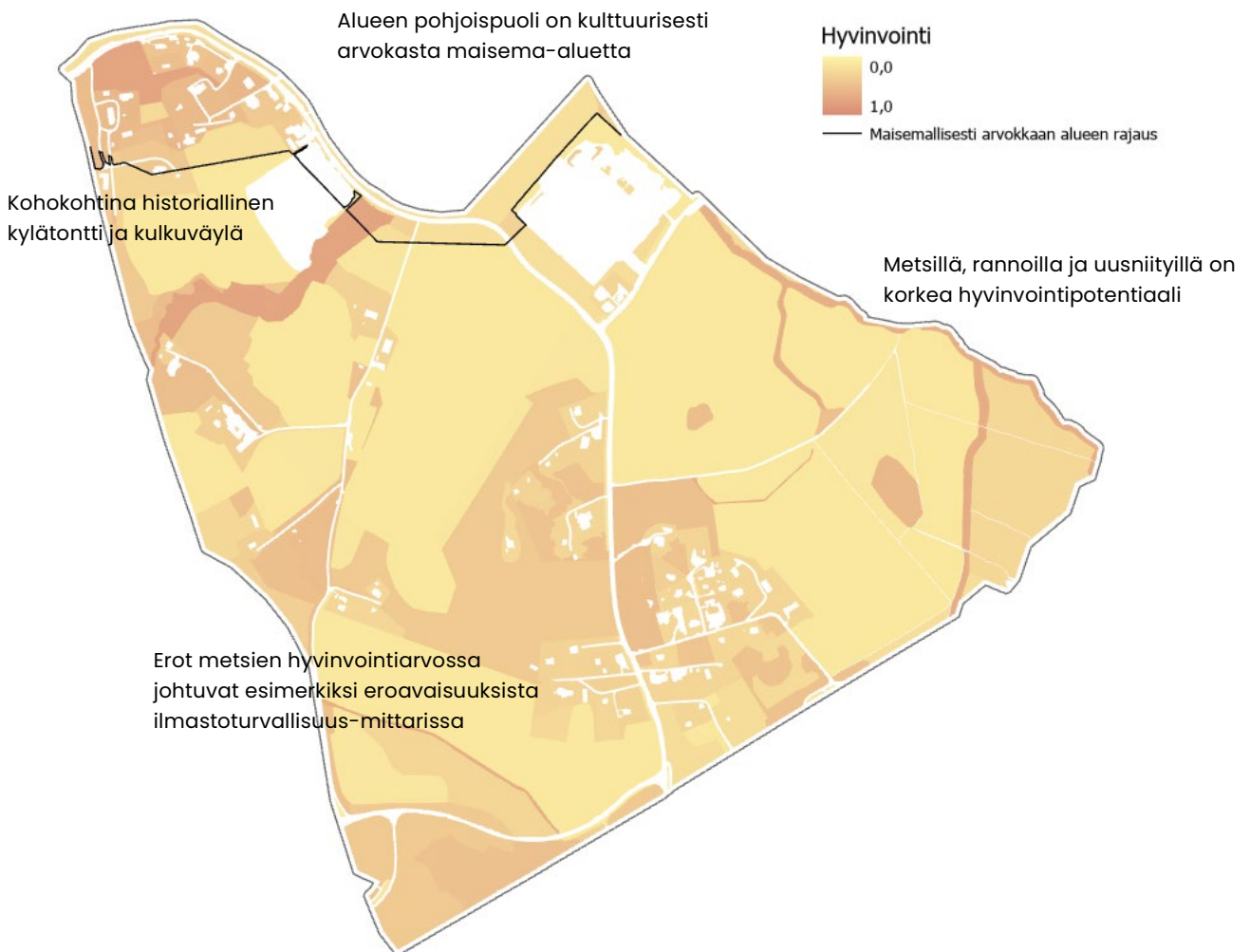

Hyvinvointi

Alueen luontotyypeistä erityisesti virtavesillä ja niiden rannoilla, metsillä, kallioilla ja uusniityillä on korkea potentiaali tuottaa hyvinvointivaikutuksia. Katujen kasvillisuuden ja peltojen potentiaali tuottaa hyvinvointivaikutuksia taas on matalampi. Potentiaali lisäksi tarkastellaan viherrakenteeseen liittyviä toiminnallisia kohokohtia, arvokkaita maisema-alueita, oleskelua mahdollistavia tekijöitä ja vesistöjen läheisyyttä. Osa alueesta on kulttuurisesti ja/tai maisemallisesti arvokasta aluetta (Vantaan yleiskaava 2020).

Laskennassa rajausta mukailee luontotyyppikuvioiden rajausta. Alueella ei ole inklusiivisuutta lisääviä elementtejä. Alueella sijaitsee muinaisjäänöksiä, jotka saavat pisteitä kohokohtina. Kohokohtia ovat kylätontti Keimby (Keimola) Backas ja kulkuväylä Keimby (Keimola), Gyras-Backas. Rannat saavat automaattisesti kohokohdissa täydet pisteet.

Alueen hyvinvointiarvo on nykytilassa **22,4** (0–100).

Yhteenveto nykytilasta

Kolme alueellisen viherkertoimen teemaa huomioiden, monihyötyisimpiä luontotyyppisiä Rauhalanlaakson kaavarunkoalueella ovat luontaiset luontotyypit kuten metsät ja virtavedet ja niiden rannat. Metsistä vähiten hyötyjä tuottavat taimikot, jotka ovat luontoselvityksissä tai kehitysluokan perusteella arvioitu edustavuudeltaan heikoiksi.

Rakennetun ympäristön luontotyypeistä uusniityt tukevat luonnon monimuotoisuutta ja tuottavat hyvinvointivaikutuksia. Myös maanvaraisilla pihilla voi olla merkitystä luonnon monimuotoisuuden tukemisen, ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja hyvinvointivaikutusten kannalta etenkin, jos latvuspeittävyys on riittävällä tasolla.

Kuinka vaikuttaa arvoihin positiivisesti suunnittelutyössä?

Suunnitelmassa korkeaa **luonnon monimuotoisuusarvoa** edistää sellaisten alueiden säästäminen rakentamiselta, jotka tukevat nykyisellään luonnon monimuotoisuutta erityisen paljon verrattuna muihin alueen luontotyyppisiin. Rakentamista tulisi siis kohdentaa alueille, joissa luonnon monimuotoisuusarvo on nykytilassa matala.

Lumo-arvoa voidaan nostaa myös parantamalla säilyvien luontotyyppien ekologista tilaa. Kuinka paljon yhden luontotyyppikuvion ekologista tilaa voidaan parantaa, riippuu nykyisestä ekologisesta tilasta. Alueellinen vaikutus riippuu myös luontotyyppin monimuotoisuuspotentiaalista. Kärjistäen eniten hyötyä on mahdollista saavuttaa luontotyyppissä, jonka ekologinen tila on matala, mutta monimuotoisuuspotentiaali korkea. Ensisijaista on kuitenkin säästää jo nykyisellään arvokkaat alueet, sillä hyvän ekologisen tilan saavuttaminen vie aikaa.

Alueen **ilmastoviisausarvoon** vaikuttaa luontotyyppijakauman lisäksi luontotyyppien latvuspeittävyys, maaperä ja veden kertyminen maaston muotojen mukaan.

Nykyisistä luontotyypeistä ilmastohyötyjä tuottavat erityisesti metsät, virtavedet ja virtavesien rannat. Puustoisissa luontotyypeissä kuten metsissä ja maanvaraisilla pihilla hyödyn määrä riippuu etenkin latvuspeittävydestä. Korkean latvuspeittävyden saavuttaminen kestää aikaa, joten sopeutumisen näkökulmasta rakentamiselta kannattaa säästää puustoisimmat alueet.

Osana **hyvinvointiarvoa** tarkastellaan useita mittareita, jotka kertovat luontotyyppin kyvystä tuottaa fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia hyvinvointivaikutuksia.

Hyvinvointiarvoa voi parantaa esimerkiksi lisäämällä alueelle toiminnallisia kohokohtia, kuten ulkoilureittejä, leikkipaikkoja tai viljelyalustoja-alueita. Hyvinvointivaikutusta voi lisätä myös edistämällä viherrakenteen parissa vietettyä aikaa esimerkiksi penkkien avulla.

Hyvinvointiarvoon voidaan vaikuttaa myös muiden alueellisen viherkertoimen arvojen avulla, sillä korkeat pisteet luonnon monimuotoisuudessa ja hyvinvoinnin osalta ilmastoturvallisuutena tulkittavassa pienilmaston säätelyssä nostavat myös hyvinvointiarvoa.

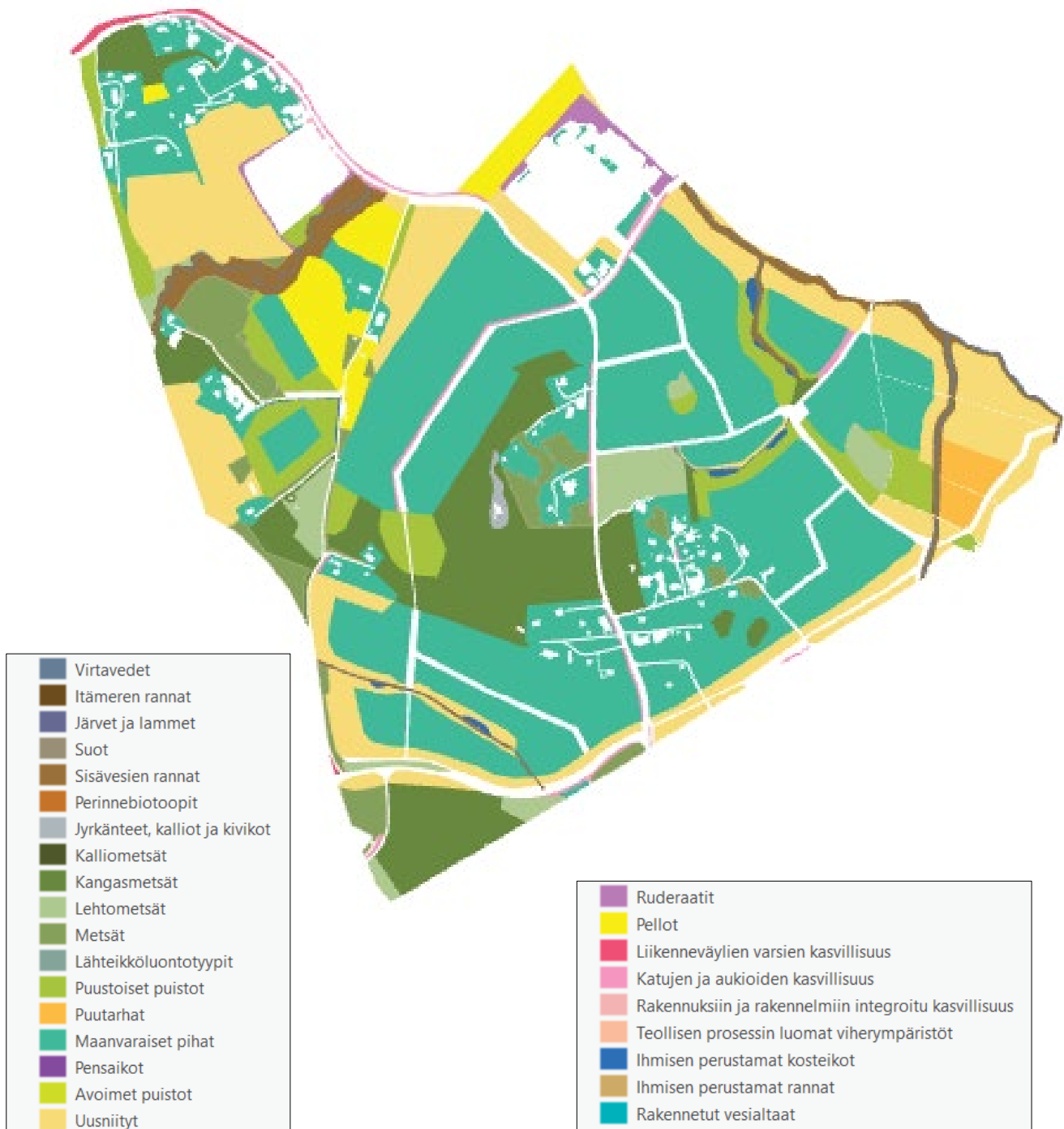
Alueellinen viherkerroin suunnitelmaluonnoksessa 4/2026

Luontotyypit

Iso osa nykyisistä pelloista muuttuu maavaraisiksi piha-alueiksi ja rakennetuiksi tonteiksi sekä uusniityiksi. Ojien yhteyteen kehitetään hulevesien viivytyskosteikkoja (ihmisen perustamat kosteikot). Metsäalueet säilytetään.

Maavaraisten piharajausten osalta arvojen laskennassa on huomioitu tonttien rakennettavat alueet piharajausten pinta-aloissa.

Kartoilla piharajaukset on esitetty suurempina kuin laskelmissa.

Luonnon monimuotoisuus

Alueen lumo-arvo on suunnitelmassa **26,8** (0–100). Eli se on parempi kuin nykytilassa (21,5).

Luonnon monimuotoisuutta tuetaan ja lisätään säilyttämällä metsiä ja kehittämällä niiden ekologista tilaa, mm. Kangasmetsäalueella rakennepiirteitä parantamalla; tekemällä pienaukkoja, lisäämällä eri puulajeja sekä lahoppuuta. Lehtoalueilla mm. poistamalla kuusia ja vieraslajeja, lahoppuuta lisäämällä ja kuivatusojia tukkimalla.

Lisäksi iso osa nykyisistä pelloista muuttuu maavaraisiksi piha-alueiksi ja rakennetuiksi tonteiksi. Pelloilla oli pääosin huono ekologinen tila. Maavaraisten pihojen ekologinen tila on parempi kuin peltoalueilla. Etenkin isommilla tonteilla on helpompi lisätä latvuspeittävyttä ja monilajisuutta sekä kerroksellisuutta. Ojien yhteyteen kehitetään hulevesien viivytyksosteikkoja (ihmisen perustamat kosteikot), jotka osaltaan lisäävät monimuotoisuutta. Puustoiset puistot tukevat metsäistä/puustoista yhteyttä keskialueen säilytettävien metsien lisäksi.

Maavarailla piha-alueilla noin 50–80 % on rakennettua aluetta (tulisi olla valkoisella esitetty), tämä on huomioitu laskennassa.

Ilmastoviisaus

Alueen ilmastoviisausarvo on suunnitelmassa **31,4** (0–100). Se on melko lähellä nykytilan ilmastoviisausarvoa 37,7.

Suurin merkitys on nykyisten metsäalueiden sekä virtavesin ja ojien säilyttämisellä. Pelloille rakennettavilla maanvaraisilla pihoidilla ja etenkin isoilla pihoidilla arvo paranee, koska saadaan lisättyä latvuspeitteisyyttä.

Hyvinvointi

Suunnitelman hyvinvointiarvo on **28,6** (0–100), joten se tulee kasvamaan nykytilasta (22,4).

Hyvinvointiarvoja lisäävät metsät, joiden ekologista tilaa parannetaan, uudet reitit sekä mm. leikkipaikat, koulun piha-alue ja puistot, joissa on toimintoja (mm. matonpesupaikka, ulkokuntoilu- ja mäenlaskupaikka) ja penkkejä/oleskelupaikkoja. Virtavesien ja kosteikkojen rannat sekä niihin liittyvät puisto- ja niittyalueet tarjoavat myös hyvinvointiarvoja, samoin kuin viljelypalsta-alue.

Tulevien päiväkotien tarkkoja sijainteja ei ole vielä tiedossa, joten niiden sijainnin vaikutusta ei ole otettu mukaan.

Johtopäätökset

	LUMO-arvo	ilmastoviisaus- arvo	hyvinvointiarvo
nykytilanne	21,5	37,7	22,4
kaavarungon mukainen tilanne	26,8	31,4	28,6

Kun säilytetään ja kehitetään metsiä sekä rakennetaan pelloille maanvaraisia pihoja, luonnon monimuotoisuus kasvaa.

Ilmastoviisaus vähenee jonkin verran, koska kasvullinen maa-ala pienenee. Ilmastoviisauteen vaikutetaan parhaiten, kun säilytetään metsiä ja puustoisia alueita, istutetaan puita pihoiden ja puistoihin sekä kehitetään ojaverkostoa hulevesien viivytykseen.

Hyvinvointiarvo kasvaa, kun säilytetään ja kehitetään metsiä, istutetaan puustoa pihoiden ja puistoihin sekä toteutetaan reitistöä ja toimintoja alueella.

Planect-laskenta

Alueelle on tehty alustava Planect-laskelma. Tämä pohjustaa asemakaavavaiheessa tehtäviä Ilmastoviisas asemakaava -selvityksiä. Tarkoituksena on vähentää kaavan hiilijalanjälkeä ja selvittää hankkeen mahdollisuudet rakentamisen ja käytön aikaiseen haitallisten ilmastovaikutusten vähentämiseen eli potentiaalisimmat keinot toteuttaa alueen rakentaminen vähähiilisesti.

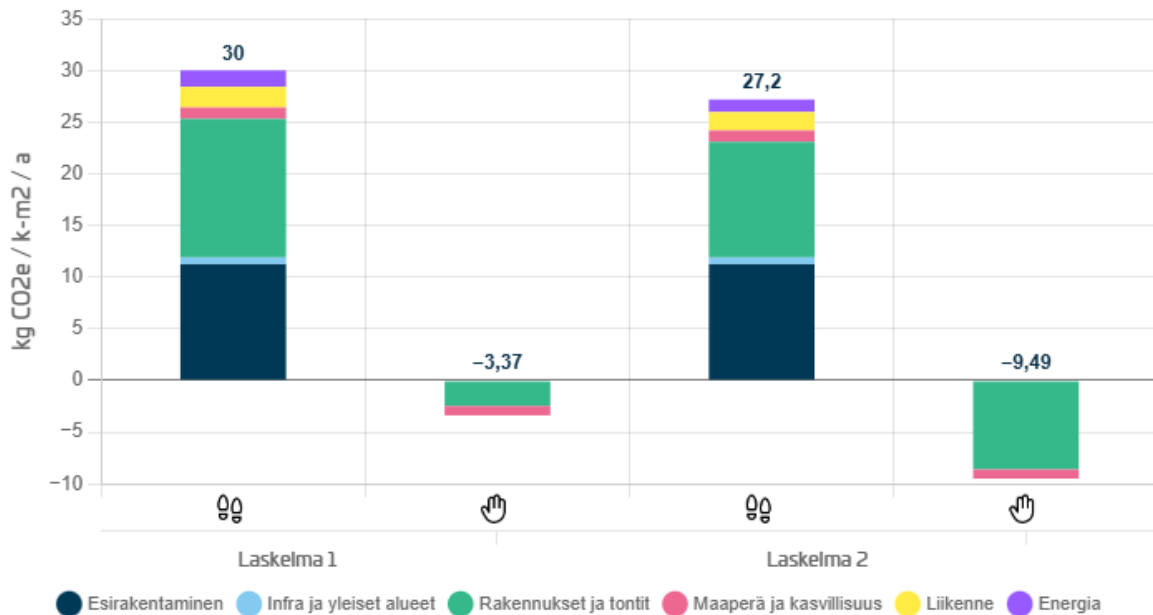
Laskelmassa on tutkittu kahta eri skenaariota: *business as usual* -skenaariota (Laskelma 1) sekä ilmastovaikutusten minimointiskenaariota (Laskelma 2). Minimointiskenaariossa on edellytetty puurakentamista sekä asuntojen sähköntarpeesta 5 % (pientalojen keskimääräinen aurinkosähkön tuotantopotentiaali) tuotettavan paikallisella aurinkosähköllä. Lisäksi lämmityksen osalta on edellytetty kaukolämmön sijasta paikallista lämmöntuotantoa esimerkiksi maalämpö- tai ilmalämpöpumppuratkaisuna.

Esirakentamisen osuus molemmissa laskelmissa on sama, sillä kortteli- ja katualueet ovat samoissa sijainneissa kummassakin. Rakentamisolosuhteet alueella ovat kaikilla pelloilla jokseenkin yhtä haasteelliset.

Eroja löytyy erityisesti elinkaaren käyttövaiheesta, eli kun asunnot ovat olemassa ja niissä asutaan. Lisäksi ilmastohyödyt ovat merkittävästi suuremmat minimointiskenaariossa.

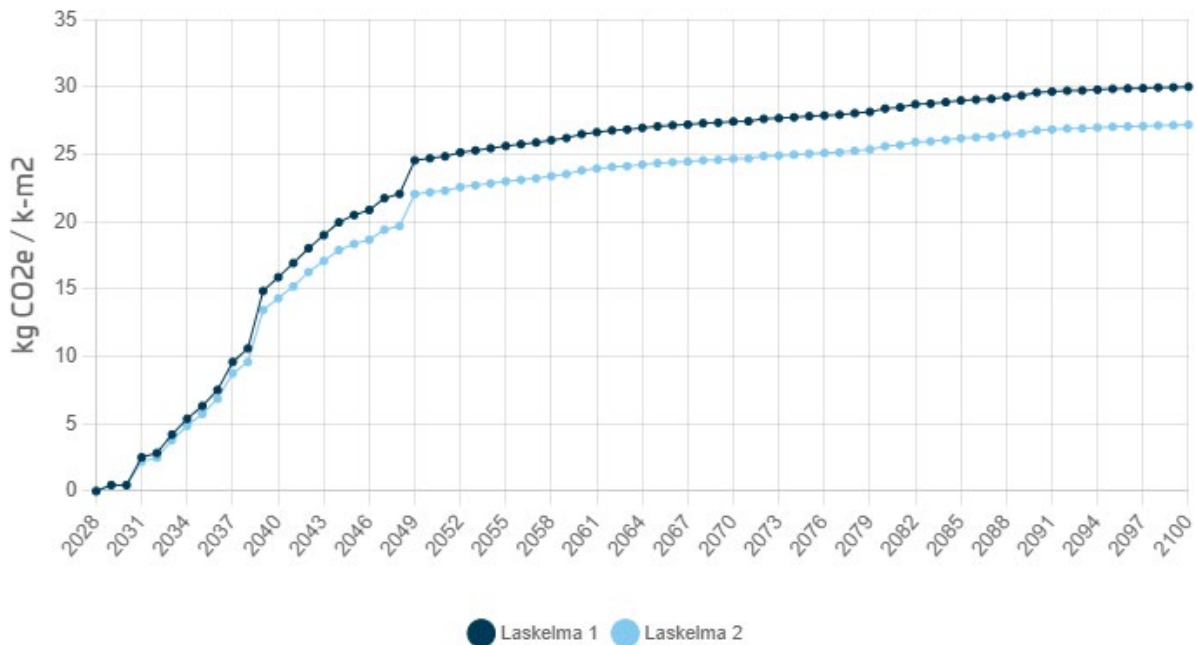
Alueen asemakaavoituksen yhteydessä laaditaan Ilmastoviisas asemakaava -selvitykset asemakaava-alueittain kaupunkistrategian mukaisesti.

Tulosten yhteenveto

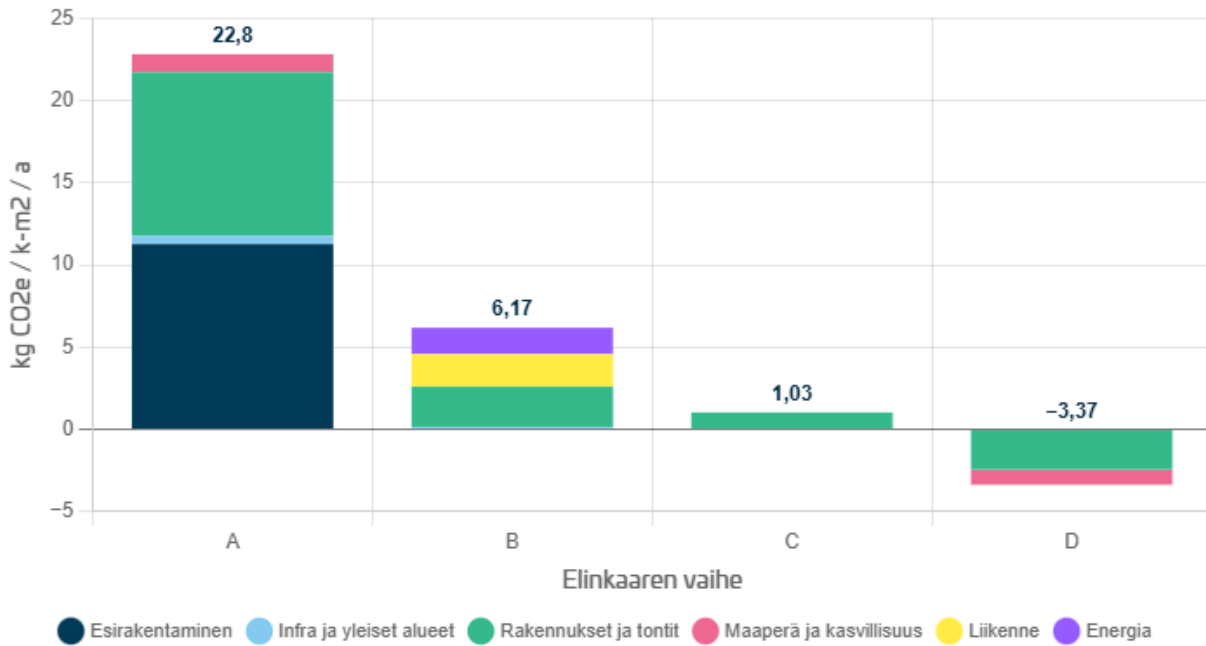
Esirakentamisen osuus on sama kummassakin skenaariossa. Rakennusten ja tonttien sekä energian osalta minimointiskenaario (2) on ilmastoviisaampi. Myös ilmastokädenjälki on noin kolme kertaa suurempi tässä skenaariossa.

Kumulatiiviset päästöt

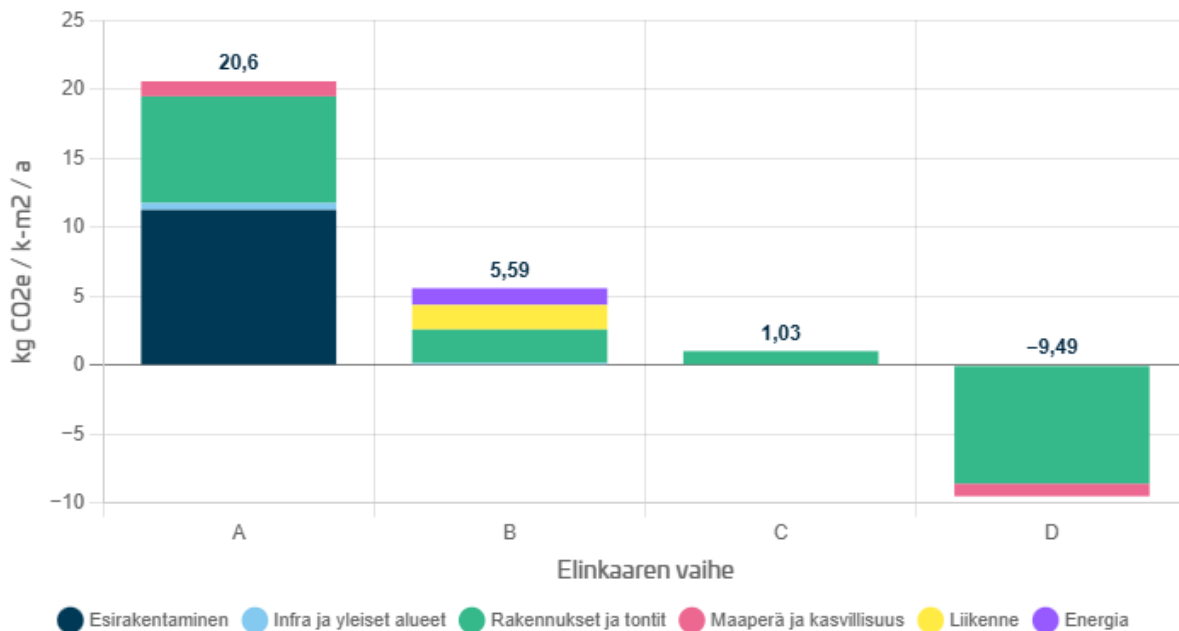

Esirakentamisen takia hiilijalanjälkeä kuvaavat käyrät nousevat aluksi varsin samaan tahtiin, mutta käyttövaiheen aikana ero alkaa syntyä.

Tulokset elinkaarivaiheittain, business as usual –skenaario

Tulokset elinkaarivaiheittain, ilmastovaikutusten minimointiskenaario

Kaavarunkotyöhön osallistuneet

Erityiskiitos Käinby hembygdsföreningille yhteistyöstä ja kuva-arkistonsa aukaisemisesta Vantaan kaupungille.

Ydintyöryhmä

Ville Leppänen asemakaavoitus / asemakaavakoordinointi
Noora Laak asemakaavoitus / Kivistö

Työssä kiinteästi mukana olleet muut suunnittelijat:

Eeva Eitsi yleiskaavoitus / kestävä kaupunki
Aapeli Turunen kadut ja puistot / suunnittelu (12/2025 saakka)
Laura Kilpeläinen kadut ja puistot / suunnittelu (12/2025 alkaen)
Satu Kauppila kadut ja puistot / suunnittelu
Jaakko Raunamaa asemakaavoitus / asemakaavakoordinointi
Silja Rojola asemakaavoitus / Kivistö (11/2024 saakka)

Muita työhön osallistuneita suunnittelijoita:

Oona Länsisalmi asemakaavoitus / Kivistö
Panu-Petteri Kujala asemakaavoitus / Kivistö
Veli-Pekka Ristimäki asemakaavoitus / Kivistö
Kai Zukale asemakaavoitus / Kivistö
Lasse Tikkamäki asemakaavoitus / Kivistö (5/2026 alkaen)
Riikka Mattila asemakaavoitus / Kivistö (3/2026 saakka)
Anna-Riitta Kujala asemakaavoitus / Kivistö (8/2024 saakka)
Annakaisa Haanpää asemakaavoitus / Kivistö (12/2023 saakka)
Juuso Smolander kadut ja puistot / suunnittelu (2/2026 saakka)
Marja Kivelä kadut ja puistot / suunnittelu (3/2026 alkaen)
Ville Tevajärvi kadut ja puistot / suunnittelu
Joonas Stenroth kadut ja puistot / suunnittelu
Milja Inkeroinen talous- ja hallintopalvelut
Anna-Mari Kangas yleiskaavoitus
Ville Selonen yleiskaavoitus
Matti Sahlberg yleiskaavoitus
Laura Muukka yleiskaavoitus / kestävä kaupunki
Merja Ryytty toimitilajohtaminen
Satu Turunen yhteiset palvelut / palveluverkko
Hannu Haarala yhteiset palvelut / palveluverkko
Katariina Aho elinvoimapalvelut (1/2026 alkaen)

Mukana on ollut edellä mainittujen lisäksi lukuisia muita Vantaan kaupungin ja yhteistyötahojen kuten HSY:n, HSL:n, Vantaan Energia ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n ja nyk. Lupa- ja valvontaviraston asiantuntijoita.

Ohjausryhmä

Kaavarunkotyön virallinen ohjausryhmä on **kaupunkikehitysryhmä**. Sen jäseniä ovat Kaupunkirakenne ja ympäristö -toimialan johtoryhmä ja kaikki alueelliset projektinjohtajat. Ryhmässä on lisäksi edustus mm. yleiskaavoituksesta, rakennusvalvonnasta ja liikennesuunnittelusta.

Vantaalla, 9. päivänä kesäkuuta 2026

Ville Leppänen
asemakaava-arkkitehti

Noora Laak
asemakaava-arkkitehti

Tuomas Eskola
aluearkkitehti

**Vantaa
Vanda**

Julkaisija
Vantaan kaupunki
Asemakaavoitus
06/2026